

AKTUELLT • PRODUKTNYHETER | ADJÖSS OCH TACK FÖR FISKEN!

STOR INTERVJU

mm

MUSIKERMAGASINET

NR 1-2024 • UTGÅVA 421

KVARTETTEN DINA ÖGON
OM NYA ALBUMET
ORION

VI TESTAR

UNIVERSAL AUDIO

LION '68 SUPER LEAD AMP, BRIGADE, FLOW OCH TELETRONIX LA-2A

ÖVRIGA TESTER

AVID

PRO TOOLS SKETCH

STEINBERG

CUBASE 13

WAVES

STUDIOVERSE

EBS

MAGNI 502-115 & SESSION 30 MK3

FENDER

TONE MASTER PRO & TONE MASTER FR-10

NATIVE INSTRUMENTS

KONTROL S49 MK3

UTBILDNINGSGUIDE

MUSIKUTBILDNINGAR I SVERIGE HT'24

För ljudproffs i jakt

Monitor Roadshow är Nordens största turnerande B2B-mässa för yrkesverksamma inom den audiovisuella branschens alla delar, inklusive **ljudtekniker** och **musikproducenter**, med fokus på mötet, tekniken och affärer.

Malmö | 8 april

Göteborg | 9 april

Stockholm | 11 april

Bergen | maj

Trondheim | maj

Oslo | maj

Tammerfors | 21 maj

Åbo | 22 maj

Helsingfors | 23 maj

Umeå | 12 november

Sundsvall | 13 november

Borlänge | 14 november

på framtidens teknik

monitor
RoadShow

www.monitorroadshow.se

16

"Dina Ögon är själens spegel"

INTERVJU | DINA ÖGON

Den stockholmsbaserade kvartetten Dina Ögon fick lyriska recensioner efter sitt första album, och tvåan Oas blev om möjligt ännu mer hyllad. När nu trean precis har släppts kände vi att vi bara måste ta ett snack med gruppen. Vi zoomar in en iskall tisdag förmiddag i januari.

25

Utbildningsguide

TESTER

46 UAFX
EFFEKTPEDALER

46

54 Fender Tone Master Pro & Tone Master FR-10
GITARRPEDAL

64 Native Instruments Kontrol S49 MK3
CONTROLLER-KEYBOARD

54

70 EBS Magni 502-115 & Session 30 MK3
FÖRSTÄRKARE

64

76 Steinberg Cubase 13

84 Waves StudioVerse & Creative Access

88 Avid Pro Tools Sketch
MJUKVARA

70

76

6 Ledare
CHEFREDAKTÖREN HAR SISTA ORDET

8 Aktuellt
PRODUKTNYHETER

84

94 Sista numret
VI BLICKAR BAKÅT

88

Ansvarig utgivare
& annonsansvarig
Björn Hansen
031-775 65 51
bjorn@hansenforlag.se

Ekonomi
& prenumeration
Lena Hansen
031-775 65 52
lena@hansenforlag.se

Redaktionen
Datavägen 8B
436 32 Askim
Telefon: 031-775 65 50
lena@hansenforlag.se
musikermagasinet.se

Chefredaktör
Gunnar E Olsson
073-314 10 14
gunnar.e@hansenforlag.se

Art Director
Carl J. Alphonse
031-775 65 41
carl@hansenforlag.se

Erik Arkö

Basist, låtskrivare och videomakare. Älskar att springa, få rutorna att skallra av ljudet från min bas och att läsa serietidningar.

Mats Grundberg

Mats jobbade tidigare som redaktör för MM i 15 år och är en flitig skribent samt gitarrist.

Peter Marchione

Keyboardspelare före detta chefredaktör på MM som gärna ägnar sig åt produktion, låtskrivande och ljudskrivande i olika projekt och konstellationer.

Adjöss och tack för fisken!

Vi har använt den rubriken en gång tidigare, jag vet. Det är titeln på en av böckerna i Douglas Adams Liftarens guide till galaxen-trilogi, och jag tycker den passar alldeles förträffligt även på den här ledaren. Adams var en lysande författare med en gigantisk portion av humor som han ständigt kryddade sina alster med. Han var även en hängiven hemstudioentusiast och gitarrist. Adams största ögonblick i livet var när han fick spela live med Pink Floyd. Han var visserligen god vän med David Gilmour, men Floydarna hade aldrig släppt upp Adams på scenen om man inte också uppskattat hans musikaliska talanger.

Douglas Adams finns tyvärr inte längre bland oss – han är en av alla dessa personer som lämnat oss alldeles för tidigt. Han blev blott 49 år och han fick en hjärtattack under ett träningspass. Där skulle man kunna dra paralleller och varna folk från att idrotta alltför mycket – musicerandet är mycket mer hälsosamt, om ni frågar mig.

Jag tänker dock mer på att uppmana alla våra läsare att visa sin uppskattning innan det är försent. Man vet aldrig hur länge man har varandra. Det kan gälla en person som man tycker gör ett förträffligt jobb. Det kan också vara någon som man, kanske till och med lite kärleksfullt, beundrat i smyg. Och sist, men absolut inte allra minst, det kan gälla en tidning (nudge, nudge) som man följt under flera år, och som har haft stor nytta och glädje av.

Jag har med egna ögon och öron sett att det finns en sådan uppskattning. Vi har fått både brev, mejl och telefonsamtal som tyder på detta, men det känns ändå som vi inte riktigt räckt till. Vi hade gärna nått ut till en yngre läsekrets, men samtidigt är det tyvärr så att det är den äldre generation av musiker som har plånboken, och som har möjlighet att både prenumerera på tidningar, och att kunna agera målgrupp för alla våra annonsörer.

Det är kanske helt enkelt så att tidningar – oavsett om de är i digital form eller om de tryckts på papper – mer eller mindre mist sin betydelse i det stora utbud av tryckanden och låtanden som utgör den stora vida webben. För oss som jobbat med den här tidningen, som funnits ända sedan slutet av 70-talet, har den dock haft en enorm betydelse.

Allting har dock en ände, och det ser tyvärr ut som att det här blir det allra sista numret av MM. Själv har jag skrivit för tidningen i över 35 år och flera av våra kollegor har kämpat nästan lika länge. Vår ansvarige utgivare, och grundaren av tidningen, Björn Hansen, har förstås kämpat längst av dem alla. Men nu är det slut.

Vi vill förstås tacka alla annonsörer som stött oss i både vått och torrt, men allra främst riktar vi vårt tack till alla våra läsare. Ett stort tack!

Gunnar E. Olsson

Gunnar E Olsson
Chefredaktör

gunnar.e@hansenforlag.se

ISSN 1401-8357

Redaktionen ansvarar endast för beställt material. I tidningens utlottningar och tävlingar svarar pristagarna själva för eventuell vinstbeskattning. Musikermagasinet utges av Hansen Förlag AB.

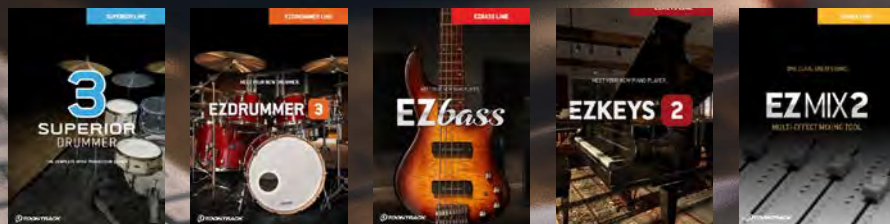

**Gör som fler än 2000 andra,
följ Musikermagasinet
på Facebook!**

HELA BANDET OCH STUDIO – I DIN DATOR.

Med EZdrummer 3 eller Superior Drummer 3 samt EZkeys 2, EZbass och EZmix 2 har du grundverktögen för att göra musik som låter riktigt bra – i din dator, dygnet runt. Lyssna och kolla videos på www.toontrack.com.

Text: Mats Grundberg

Pigments 5 är här

Pigments 5 är den senaste versionen av den kanske tyngsta och mest unika bland Arturias mjukvarusyntar.

Den är laddad med 150 nya preset, nya vågformstabeller och samplingar plus tre nya expansionsbanker med många MPE-kompatibla ljud att botanisera bland. Gränssnittets Play-vy har omarbetats och visar nu en interaktiv spektral representation av ljudet. Här finns också en ny funktion som slumpmässigt genererar nya sequencermönster med bara ett klick, och sequencermönster kan nu låsas så att de ligger kvar även när man byter ljud. En annan nyhet är att man kan bearbeta externa ljud genom en sidechain-ingång, och man kan nu välja om aux-effekterna ska ligga före eller efter inserteffekterna. Bland övriga nyheter märks att Pigments 5 kan använda flera CPU-kärnor, vilket innebär att risken att överbelasta datorns resurser minskar betydligt.

Pris: 199 euro, gratis för ägare av tidigare version

Tillverkare: Arturia, www.arturia.com

Life rytmiserar tillvaron

XLN Audio Life är ett program som snabbt och enkelt skapar rytmer av ljud i ens omgivning.

Med programmet följer två appar, en för dator och en för mobiltelefon. Den förstnämnda är en plugin som spelar in det man matar in i den, den senare gör telefonen till en mobil inspelningsenhet. Båda apparna synkas till huvudprogrammet via en molntjänst. Man kan även importera befintliga ljud- och filmfiler. Life delar automatiskt upp ljudet och skapar rytmer av delarna i en sequencer där de sedan kan manipuleras på olika sätt. Här finns en slumpgenerator och AI-baserade funktioner som Density, Syncopation och Symmetry, såväl som en rad manuella funktioner där man bland annat kan finjustera delningspunkterna. En uppsättning filter och effekter finns också ombord. Det färdiga alstret kan exporteras som en hel mix eller som delspår. Life fungerar fristående eller som plugin i formaten VST, AU och AAX, och mobilappen stödjer iOS och Android.

Pris: 149 euro

Tillverkare: XLN Audio, www.xlnaudio.com

Analog syntraritet gör comeback

En av de mest sällsynta och eftertraktade analoga vintage-syntarna gör comeback: Korg PS-3300.

Originalen tillverkades i endast femtio exemplar åren 1977 till 1981, och få exemplar är fortfarande i bruk. 2024 års version, PS-3300 FS, som tillverkas på beställning, har utvecklats i samarbete med originalets upphovsman Fumio Mieda och uppges vara originaltrogen, tillverkad utan kompromisser och fånga kärnan av vad analoga syntar handlar om. Synten har en 49-tangenters klaviatur och lika många rösters polyfoni. Den innehåller tre halvmodulära delar som kan kombineras och mixas fritt med var sina oscillatorer, multipla filter, enveloper och VCA:er på varje ton, vilket totalt innebär sammanlagt 147 röster, och precis som på originalet har varje modul tre resonanta filter och tolv rattar för att mikrojustera stämningen på varje halvton. Några nyheter har också slunkit med, som plats för 256 programminnen, USB- och MIDI-anslutningar samt en app för presetthantering.

Pris: preliminärt 13 000 US dollar
Tillverkare: Korg, www.korg.com

Moog-bas i moderniserad tappning

Moog Mariana är en mjukvarusynt som av tillverkaren beskrivs som en vidareutveckling av Moog-basen.

Mariana består av två syntlager som kan användas för att bygga sammansatta ljud eller spelas duofoniskt. Varje lager har två oscillatorer som verkar i stereo och har kontroller som ska göra det enkelt att skapa väldefinierade basljud, plus en suboscillator för extra tryck i botten. De förstnämnda har var sina resonanta hög- och lågpasfilter, den sistnämnda ett djupbasanpassat filter. Bland övriga funktioner hittar man en kompressor, delay, chorus och olika överstyrningseffekter, tre LFO:er, tre enveloper och två slumpgeneratorer samt djupgående modulationsmöjligheter – i stort sett alla parametrar kan modularas via MIDI, MPE eller virtuell CV. Gränssnittet beskrivs som logiskt och lättarbetat, och synten levereras med två hundra preset att botanisera bland. Mariana fungerar under Windows, MacOS och iOS, både fristående och som plugin i formaten VST3, AU, AAX och AUv3.

Pris: MacOS/Windows: 99 US dollar, iOS: 49 US dollar
Tillverkare: Moog, www.moogmusic.com

Plåtverb med moderna möjligheter

PlateVerb är den första i en serie pluggar från SSL som kombinerar klassiska och moderna reverb- och ekoeffekter.

Som namnet antyder emulerar PlateVerb ett plåtverb. Det använder två SSL-egna algoritmer för tidiga och sena reflexer som tillsammans uppges fånga plåtens alla ljudmässiga egenskaper, och utklingningstiden kan regleras från hundra millisekunder till tre sekunder. Pluggen har också försetts med moderna funktioner som möjligheten att finjustera diffusionen och rumsstorleken, dämpa höga och låga frekvenser var för sig, variera klangfärgen för att efterlikna olika plåtmaterial, ducka efterklängen via en intern eller extern sidechain samt med funktionerna Freeze och Kill kreativt manipulera reverbsvansen. PlateVerb beskrivs som en mångsidig effekt som passar till det mesta där en varm, mjuk efterklang har sin plats. Pluginformaten som stöds är VST2, VST3, AAX Native och AU.

Pris: 124,99 euro eller 19,99 per månad i paketet SSL Complete
Tillverkare: SSL, www.solidstatellogic.com

Kompakt förstärkaremuterande pedal från Boss

Boss IR-2 är en förstärkar- och högtalaremulerande gitarrpedal i gammal hederlig Boss-storlek.

Ombord finns elva förstärkartyper som täcker modeller från Fender, Vox, Marshall, Mesa/Boogie och Soldano såväl som från Boss själva, och till varje modell är en matchande IR-baserad högtalare från Celestion kopplad. Man kan växla mellan två förinställda ljud med antingen den inbyggda pedalen, som också fungerar som av/på-kontroll, eller en extern omkopplare, och inställningarna gör man med fyra lättanvända reglage: en modellväljare och tre koncentriska rattar för EQ, gain, volym och rumsklang. Bland anslutningarna hittar man mono in och stereo ut, en dito effektloop, ett hörlursuttag samt en USB-C-kontakt med vilken man kan skicka och ta emot ljud från exempelvis en dator samt ladda in egna IR-filer. Internt arbetar IR-2 med 32 bitars flyttalsberäkning och 96 kHz samplingsfrekvens, och den kan strömförsörjas med såväl batteri som en vanlig niovoltsadapter.

Pris: 2 499 kronor
Tillverkare: Boss, www.boss.info

V Collection X-panderar

Arturias V Collection-samling är uppe i version tio och innehåller nu inte mindre än trettionio virtuella instrument.

Nykomlingarna i V Collection X är CP-70 V, MiniFreak V, Acid V samt Augmented Woodwinds, Augmented Brass och Augmented Grand Piano. Några av dem har varit tillgängliga som separata produkter tidigare, men två är helt nya: CP-70 V, som med samplingar och modellering återskapar den elektriska flygeln CP-70, och Augmented Woodwinds, som liksom övriga instrument i Augmented-serien bygger på två ljudlager, ett med samplade akustiska instrument och ett syntetiskt, som man kan blanda och morfa mellan. I samlingen ingår också nya, helt omarbetade versioner av Mini V och Wurli V, samt tre presetsamlingar som åskådliggör V Collection X:s bredd och ljudpotential. Formaten som stöds är fristående, VST, AAX, AU och NKS.

Pris: 599 euro

Tillverkare: Arturia, www.arturia.com

Motu 828 för 2024

Motu presenterar en moderniserad version av sitt välrenommerade ljudinterface 828.

Den nya färgskärmen visar såväl analoga som digitala ljudnivåer i hög upplösning, datorkommunikationen sker via USB3, vilket bidrar till hög överföringshastighet med låg fördröjning av upp till sextio ljudströmmar, och omvandlarna utgörs av ESS Sabre32 Ultra. Enheten har två kombinerade mick-, linje- och instrumentingångar med 118 dB dynamik, separata kontroller för 74 dB förstärkning, 20 dB dämpsats, 48 volts fantommatning och fasvändare. De är också försedda med var sina insertanslutningar. Övriga anslutningar omfattar åtta balanserade linjein- och

Virtuell trummaskin med modernt anslag

Soniccouture har släppt AC-DR, som förenar gammal trummaskinsestetik med modern samplingsteknik.

Ljuden genereras helt utifrån samplingar av akustiska trummor som spelats in för att ge ett varmt, torrt och kraftfullt modernt ljud. AC-DR erbjuder inga traditionella anslagsnivåer, bara lägena normal och accent, men i gengäld innehåller varje sådant lager tio round robin-samplingar för organisk variation. Varje ljud är inspelat med olika upptagningsmetoder, alla noggrant justerade avseende fas och tid, och i vart och ett av huvudpanelens elva block, som vardera rymmer en typ av trumljud, kan fem av uppmickningstyperna mixas efter behag. Varje block har också sin egen uppsättning regler för volym, panorering, mute och solo. En andra panel tillhandahåller verktyg för att forma allt från hela trumuppsättningen till individuella kanaler. Två effekter är inbyggda, ett reverb och ett delay, och är gemensamma för alla ljud via send-kontroller. Slutligen finns tre sequencers ombord, en polyrytmisk, en generativ och en euklidisk. AC-DR innehåller totalt 90 trumset och använder Kontakt 6 eller Kontakt Player 6 som uppspelningsmotor.

Pris: 149 euro

Tillverkare: Soniccouture, www.soniccouture.com

utgångar, två huvudutgångar på XLR, S/PDIF och dubbla Adat in/ut, dubbla hörlursuttag, MIDI och wordclock in/ut samt uttag för fotokopplare. Inbyggda effekter finns i form av reverb, EQ och kompressor, och alla funktioner kan styras via appen CueMix5, som även kan styra flera enheter över wifi. Bland övriga nyheter märks loopback och möjligheten till re-amping. Nya Motu 828 fungerar med MacOS, Windows och iOS och levereras med en uppsättning mjukvaror.

Pris: 13 666 kronor

Tillverkare: Motu, www.motu.com

Solid State Logic

O X F O R D • E N G L A N D

UF1 är den optimala kontrollytan för ditt musikskapande
Glöm mus och tangentbord och fokusera på din mix

NORDIC AUDIO
DISTRIBUTION

www.nordicaudio.eu
email: nad@nordicaudio.eu

Effektplugin med röstmultiplicering

Arturia Efx Refract är en plugin som beskrivs som en multieffekt med flexibilitet som huvudnummer.

I dess hjärta sitter en Super Unison-motor som duplicerar den inkommande signalen i upp till åtta parallella röster, vilket i sig kan användas för att skapa en fylligare och bredare ljudbild, men det är också grunden till vidare ljudbearbetning. Ombord finns fem effekttyper – bandpass- och kamfilter, distorsion, en bitcrusher och en harmonizer – som kan appliceras individuellt på de Super Unison-genererade rösterna samt en LFO med valbara mönster som sätter delljuden i rörelse och väver in dem i och om varann. Effektförloppet åskådliggörs i realtid i ett överskådligt, animerat gränssnitt. Efx Refract stödjer formaten VST, AAX, AU och NKS och kan – sist men inte minst – under begränsad tid laddas ner gratis. God Jul, hälsar Arturia.

Pris: Gratis till och med den 4/1 2024, därefter 99 euro
Tillverkare: Arturia, www.arturia.com

Dubbelt upp i Nord Grand 2

Nord Keyboards presenterar Nord Grand 2, en ny version av företagets stagepiano de luxe.

Klaviaturen är den senaste premiumvarianten från Kawai och som tidigare av vägd hammartyp. Designen med den vinklade panelen är densamma som på föregångaren, men reglageuppsättningen skvallrar om att nya funktioner tillkommit under huven. Hit hör att både piano- och syntdelen har två oberoende lager, med individuella LED-reglage, som medger mer komplexa ljudkombinationer. Syntdelen har fått utökade kontroller, ett dubbelt så stort samplingsminne, 1 GB, och den kommer med många nya och uppdaterade ljud. Varje ljudlager har tillgång till en egen effektdel där man hittar ett flertal nyheter, både bland reverb, delay, modulationseffekter och förstärkaremuleringar. Även mastereffektdelen har utökats. Nord Grand 2 levereras med en ny version av pedalen Nord Triple Pedal.

Pris: 5 829,81 euro
Tillverkare: Clavia DMI, www.nordkeyboards.com

En Kemper för pedalbordet

Kemper Profiler Player är en bantad, pedalbordsvänlig version av företagets väletablerade IR-baserade gitarrförstärkare.

Jämfört med storebror Stage är antalet fotokopplare reducerat från fjorton till tre, och antalet simultana effekter begränsat till fyra: två före och två efter förstärkardelen. Antalet tillgängliga effekter är också bantad och omfattar 136 stycken. Förstärkardelen är däremot identisk med den i övriga modeller, och enheten kan använda alla IR-profiler som finns tillgängliga för Kemper-familjen. Den saknar dock möjligheten att själv skapa profiler. Enheten har plats för femtio preset och man stegar mellan dem med knappar på panelen, alternativt fotokopplarna. Preseten skapas och ordnas med appen Rig Manager via USB eller trådlöst nätverk, och växlingen mellan dem är omedelbar, samtidigt som reverb och delay tillåts klinga ut över skarven. Profiler Player har tre utgångar: ett stereotelepar, ett hörlursuttag och en monoutgång på balanserad XLR-kontakt. Uttag för dubbla expressionpedaler eller extraomkopplare finns, liksom möjligheten till MIDI-, ljud- och datakommunikation över USB.

Pris: 7 899 kronor
Tillverkare: Kemper, www.kemper-amps.com

EBS PROFESSIONAL BASS EQUIPMENT - DON'T PLAY WITHOUT IT!

EBS SESSION 30 MK3

NU MED BLUETOOTH
AUDIO STREAMING!

SKANNA
FÖR INFO

Nya EBS Session 30 Mk3 är utrustad med Bluetooth Audio Streaming, vilket gör det enkelt att öva till musik. Den analoga förstärkaren på 30 Watt driver en 8" högtalare plus en diskant, vilket ger en fantastiskt bra ljudupplevelse i förhållande till formatet. Det är en perfekt övningsförstärkare eller för mindre spelningar på fester och bröllop. Kombon är en av de mest kompakta i sin effektklass. Priset inkluderar moms: 2 495 SEK. Beställ via din lokala musikaffär eller välsorterade nätbutiker.

Professional Bass Equipment

Smartare EQ från Sonible

Sonibles Smart:EQ är uppe i version 4 och har fått en rad funktioner som ytterligare underlättar EQ-arbetet i en mix.

Liksom tidigare balanseras det spektrala innehållet med hjälp av AI-teknik, både på enskilda spår och på flera spår i en mix. Antalet samtidiga spår har ökat från sex till tio, och man kan nu justera alla förekomster av pluggen från valfritt plugin-fönster. Utöver enskilda instrument finns nu en samling genrebaserade AI-profiler, och det har också blivit möjligt att ladda in egna ljudfiler som referensspår. Smart:EQ 4 har tre arbetslägen: Track, som optimerar frekvensinnehållet i ett spår, Group, där flera förekomster av pluggen samarbetar för att balansera de olika spåren, samt Track & Group, som kombinerar båda metoderna. Bland övriga nyheter märks en dynamisk EQ med en full uppsättning kontroller, en volymkompenserande auto gain-funktion samt en smoothing-funktion som kan göra den kalkylerade EQ-kurvan mer subtil. Pluggen stödjer formaten VST, VST3, AU och AAX under Windows och MacOS.

Pris: 129 euro

Tillverkare: Sonible, www.sonible.com

Nighthawk med franska förtecken

Epiphones, ursprungligen Gibsons, gitarmodell Nighthawk har släppts i en ny version: Waxe Nighthawk Studio.

Gitaren är en signaturmodell för Waxx, en fransk youtuber, producent och, så klart, gitarist. Den har samma form som originalet från 1993, med en Les Paul-liknande kropp med låg vikt och plan topp och en limmad hals med 25,5 tums mensur och 22 medium jumbo-band. Såväl kroppen som halsen är av mahogny medan greppbrädan är av lagerträ. Stallet är fast med strängfästen som går genom kroppen,

Förenklad tillvaro i Tonex 1.5

Med Tonex 1.5 har IK Multimedia gjort sin IR-baserade gitarrförstärkarmjukvara mer användarvänlig.

I fönstret har ett sidofält tillkommit där man med olika filter enklare kan hitta den typ av ljud man söker; liknande filter gör det enklare att botanisera i ToneNet-nätverket. Man kan nu också skapa egna mappar att samla och organisera olika förstärkaruppsättningar i. Den detaljerade List-meny

har kompletterats med en vy som visar förstärkarmodellerna som mindre ikoner, vilket gör att fler modeller presenteras samtidigt. Gränssnittet kan dessutom storleksförändras så att det antingen zoomar in eller visar mer innehåll. Det har också blivit enklare att prova olika förstärkar- och högtalarkombinationer genom att byta modeller via dra-och-släpp. Sist men inte minst kommer Tonex 1.5 med femton nya modeller som täcker allt från rena till hi-gain-förstärkare, däribland Bogner Shiva, Hiwatt DR103, Orange OR120 och Engl Powerball.

Pris: 249,99 euro, gratis för ägare av föregående versioner

Tillverkare: IK Multimedia, www.ikmultimedia.com

och sadeln är av Graph Tech-typ. Ursprungsmodellen var bestyckad med en rombformad humbucker och en mini-humbucker i halsläget, men Waxx-modellen är försedd med mer traditionellt utformade ProBucker 1 och 2.

Mickväljaren är trevägs och flankeras av en master-volym och en masterton med push/pull-funktion som kopplar bort den ena sidan av spolparen. Gitaren tillverkas endast i färgen Pelham Blue och levereras med etui.

Pris: 10 290 kronor

Tillverkare: Epiphone, www.epiphone.com

Nytt workstation-flaggskepp från Yamaha

Yamahas workstation-klaviaturer har fått en ny flaggskeppsmodell: Genos2.

Ljudförrådet har utökats jämfört med föregångaren och består nu av över 1900 voices, 75 trum- och specialeffektuppsättningar och totalt 800 kompstilar. Piano- och flygelljuden har omarbetats och erbjuder högre ljudkvalitet, större dynamik och fördubblad samplingslängd, medan föregångarens AWM-syntes nu fått sällskap av FM-syntes som bjuder på såväl klassiska DX7- som moderna FM-ljud. En ny funktion, Ambient Drums, gör det möjligt att med en regelrörelse gå från ett torrt trumljud till ett med rumsakustik. Bland övriga nyheter hittar man en global kon-

troll för att justera dynamiken i kompet, Steinbergs Revelation-reverb och en omarbetad panel där realtidskontrollerna fått lysdioder som markerar deras nuvarande läge och en catch-funktion som reducerar risken att inställningarna ändras oavsiktligt. Anslutningarna är desamma som på föregångaren och strömförsörjningen sker med en medföljande nätadapter.

Pris: 59 300 kronor

Tillverkare: Yamaha, www.yamaha.com

MUSIKHÖGSKOLAN
Ingesund

NYFIKEN PÅ MUSIKHÖGSKOLAN INGESUND?

- Muskläroarprogrammet (300 hp)
- Musikproduktionsprogrammet (180 hp)
- Musik (60 hp) & Musiklinjen College

Ansökningsperiod 15 mars - 15 april 2024

Text: Gunnar E Olsson

Foto: Mikael Kenta, Dina Ögon & Playground

"Dina Ögon är själens spegel"

Den stockholmsbaserade kvartetten Dina Ögon fick lyriska recensioner efter sitt första album, och tvåan *Oas* blev om möjligt ännu mer hyllad. När nu trean precis har släppts kände vi att vi bara måste ta ett snack med gruppen. Vi zoomar in en iskall tisdag förmiddag i januari.

Dina Ögon, från vänster till höger,
Love Örsan, Anna Ahnlund,
Christopher Cantillo och Daniel Ögren.

Jag råkade stöta på gruppen Dina Ögon när jag läste engelska musiktidningen Mojo. Där frågade man en mängd framstående musiker vad dom lyssnade på för musik för närvarande. Den norska sångerskan och låtskrivaren Susanne Sundfør berättade då att hon lyssnade mycket på Dina Ögon och att hon var mycket förtjust i sångerskan i bandet, Anna Ahnlund, och deras låtskriveri. Hon påpekade även att produktionen var väldigt "elegan".

Jag blev förstas intresserad eftersom jag inte visste så mycket om bandet; jag hade bara hört singeln "Mormor" på radion. Så jag lyssnade på några fler låtar på Apple Music och blev direkt precis lika stormförtjust som Susanne Sundfør. Vi lyckades få kontakt med ett par medlemmar i bandet, Anna Ahnlund och gitarristen Daniel Ögren, sång respektive gitarr.

"Som gitarrist är man alltid i ett gränsland mellan att vara melodispelare och ackordspelare - och även rytmspelare."

Dina Ögon

Den första och självbetitlade plattan från Dina Ögon har tokhyllats både i Sverige och internationellt. Enligt Wikipedia beskriver gruppen sin musik som ett kärleksbarn mellan Fleetwood Mac, Khruangbin och obskyra Motown b-sidor. Bandets andra album, *Oas*, släpptes i februari 2023 och även den har fått översvallande recensioner. Det tredje albumet *Orion* har precis släppts när detta läses.

Sättningen i Dina Ögon är ganska traditionell: bas, trummor, gitarr och en sångerska, men resultatet är långt ifrån traditionellt. Det är en oerhört spänstig musikblandning där vi hittar influenser från jazz, bossanova, motown, folkmusik, vanlig pop och rock, och dessutom en del riktiga ljudexperiment. Kort sagt: Det låter ruskigt spännande!

I allra högsta grad bidragande till spänningen är sångerskan Anna Ahnlund, som också står för den absoluta merparten av både text och melodi. Hon ligger även bakom bandnamnet. Daniel Ögren spelar mest gitarr, men även keyboards. Christopher Cantillo hanterar trummor

och slagverk och Love Örsan spelar bas. Love har även setts sjunga i live-sammanhang – med den äran.

Och apropå rubriken... Det finns ju ett gammalt talesätt som påstår just detta, och det ligger mycket i det. Om man tittar någon djupt i ögonen brukar man kunna läsa den personen ganska väl. Sen är det kanske bara en ren tillfällighet att Dina Ögon och Daniel Ögren låter rätt lika.

Musikalisk bakgrund

Daniel Ögren har spelat både med Anna von Hausswolff och Sven Wunder. Dessutom har han släppt flera instrumentalplattor helt på egen hand. Anna Ahnlund har också släppt flera soloplattor med sin härligt märkliga musik. Hon sjöng även på "idag" på Ögrens platta *Fastingen-92*. Trummisen Christopher Cantillo spelar med både Sven Wunder och Franska trion.

Men hur var det med "kärleksbarnet"?

Daniel: Det var något man sa tidigt i bandet, men det är ett faktum att alla i bandet lyssnar på extremt många olika saker.

Anna: Det alltid svårt när man ska genrebestämma sin egen musik.

D: Dom tre grejerna har ju unika sound, och det var en bra inspirationskälla att hitta något eget med lite hjälp av några fina olika linjer.

A: Alla i bandet har olika grejer i huvudet när vi skapar musiken, och det gör att vi litar på varann, även om vi inte har samma referenser.

Men lyssnar ni mycket på Khruangbin?

D: Jag lyssnar mycket på dem. Gitarristen Mark Speer har varit en ögonöppnare för hur man kan ta sig an ett stort sound med små enkla medel. Som gitarrist är man alltid i ett gränsland mellan att vara melodispelare och ackordspelare – och även rytmspelare. Man kan känna sig mycket ambivalent i den rollen. Khruangbin öppnade en dörr för mig att se på mitt förhållande till resten av gruppen på ett nytt sätt.

Vad driver er till att skapa musik?

D: Det är väl ungefär som när man sätter sig ner och bestämmer sig för att skriva en roman. Det är en brinnande lust att skapa nånting nytt, och framför allt att berätta nånting.

A: Hittills har det varit så att Daniel kommer med några ackord, och ibland lite melodier. Sen brukar jag försöka hitta melodier som kanske

Debutplattan den självbetitlade *Dina Ögon* fick lysande recensioner...

... och det gäller självfallet även uppföljaren *Oas*.

Daniel Ögren & Anna Ahnlund utgör ena halva av Dina Ögon.

inte dyker upp i huvudet direkt, utan man hittar nåt först och sen försöker man utveckla det och testa lite omöjliga grejer, nånting som känns nytt. Ibland går det helt i linje med det som Daniel tänkt, och ibland går melodierna sin egen väg.

A: Sen spelar ju Christopher [Cantillo] och Love [Örsan] det dom vill.

Nu väntar vi bara på reaktionerna på den kritiska tredje fullängdaren, Orion.

Och det lägger ni er inte i...?

D: Jo, vi lägger oss i allas insatser, men med respekt. Jag upplever att vi alla kommer med förslag och idéer. Vi producerar ju det här tillsammans.

A: Ja, jag sitter väl med melodier och texter, och det brukar ju inte vara så att nån säger "Det där funkade inte"...

D: På det sättet är det nog så att vi säger "ja", väldigt mycket till varandra. Det måste få vara jättehögt i tak, så långt det bara går.

A: Ja, inte att nån tycker: Åh, det här passar inte Dina Ögon-soundet. Det skapas ju hela tiden. Det beror ju på vad man känner... Vad som är spännande att göra.

"Spännande" känns ju som ett viktigt ledord för Dina Ögon. Ena stunden hittar man mycket märkliga skapelser, som "Ficktjuven" på första plattan. I nästa stund blir det helt oemotståndliga popdängor av allra högsta kaliber som "Berget" i fullt Tamla Motown-stuk.

Texterna

Annas texter behandlar väldigt olika ämnen. Det kan dels handla om en relation som kraschat, som i "Oas" – för övrigt min absoluta favorit. Sen har vi de lite märkliga texterna som i "Dolus och Culpa", två juridiska termer om skuld [uppsåtligt eller oaktsamt handlande]. Det är både underbart och märkligt att det kan rymmas så mycket inom samma grupp och musikstil.

Var kommer idéerna till dina texter ifrån?

A: Allt jag hör går igenom nån form av konstnärligt filter, och ibland blir man intresserad av ett fenomen. Jag funderade på olika typer av skuld, som det ju är, och så spånade jag vidare på det.

A: Sen handlar det ju mycket om hur texterna svänger, och då kan det ju bli lite dadaistiskt. Det kan vara nåt ord som jag tycker svänger bra, och så försöker jag bygga vidare på det. Det är hela tiden så många metoder i ▶

Annas Ibanez är stämd i Nashvillestämning.

► ett. Det är slumpen, och det är nånting uttänkt, och det är efterforskning. Det är mycket. Jag är intresserad av världen...

Det dadaistiska kan jag hitta i texten till År...

A: Det är faktiskt inte min text. Det är en poet som heter Lina Ekdahl.

Den känns ju ändå som er...

A: Ja, det är det som kul. Jag tycker själv om att lyssna på sånt som inte är så rakt upp och ner, när det finns ett ganska stort tolkningsutrymme.

Jag tycker om när det är mångbottnat, och det får gärna vara humor och allvar i en mix.

Som i låten "Mellanrum"? "Varm marsipan när det vänder..."

"Och alla fläckar på din ärm längtar hem igen".

Kommer ni från musikaliska familjer?

D: Min mamma var pianolärare, och min pappa spelade i en massa olika band när jag var liten; så fort man kunde så spelade man på ett instrument.

Hur var musikklimatet när du växte upp i Kristinehamn?

D: Kristinehamn var, som jag upplevde det, en jazzmetropol. Det var jättemycket musik. Jag lärde känna en frijazztrummis som hette Sune Ståhläng. Han var vaktmästare på Kristinateatern i Kristinehamn. Han sa till mig [på värmäländska]: "Kom förbi klocka sex så kan vi sitta och jamma litte". Då var jag kanske 14 år. Jag kom dit med min gitarrförstärkare och han hade ställt upp sitt trumset och belyst scenen skitsnyggt. Och så satt vi i tre timmar och bara jammade. Det var väldigt kul!

Jag såg också ett klipp där Daniel satt och lyssnade på Jan Johansson och försökte sätta hans frasering. Daniel erkänner att han lyssnar en hel del på honom. Jag beskriver även den känsla jag fick när jag lyssnade på instrumentallåten "Mellan de sju fjällen". Det påminde mig om Joe Zawinuls "Mercy Mercy Mercy" från 1966, och det var inte en tillfällighet, visade det sig...

D: Zawinul är en jättestor inspirationskälla för mig, när det kommer till klanger och ljudvärlden, men då handlar det främst om Weather Report, *Heavy Weather*-plattan, låtarna "Havona" och "A Remark You Made". Min högsta dröm är att kunna låta som Joe Zawinul med min gitarr.

Har du testat att spela syntgitarr?

D: Ja, det har jag, men då känner jag att jag blir så himla färgad av Pat Metheny, som jag lyssnade jättemycket på när jag var liten, så jag undviker det. Jag dras mer till keyboardister och pianister. Jag vet inte hur många tusen gånger jag lyssnat på Keith Jarrets *Standards Live*, och Jan Johansson och Zawinul. Det är verkligen min "cup of tea".

Det känns som om han [Jan Johansson] flyger när han spelar. Fraserna är så fjäderlätta och så otroligt rytmiskt starka...

Och så har han det nordiska vemodet från folkmusiken i botten...

Några andra musikaliska förebilder?

D: Ja, min gitarrlärare som jag hade när jag var 14 år. Hans Kant heter han. Han kom från Stockholm och var jazzgitarrist, och det fanns ingen annan gitarrist i stan i min ålder som ville hålla på med jazz. Så vi fann varandra snabbt, och han är en av mina absolut närmsta vänner fortfarande. Han är superviktig för mig!

Hur var uppväxten för dig, Anna?

A: Jag växte upp i Sörmland ute på landet. Min farsa spelade gitarr och min brorsa spelade väldigt mycket piano när jag var liten. Du vet, man kan få olika profiler i en familj. Min brorsa var den som var musikintresserad, och jag var den som var mer intresserad av att måla. Sen sjöng jag ju väldigt mycket, men det var så självklart så att jag tänkte inte så mycket på sången. Jag gick konst och form i Gymnasiet, och sen var det som att sången bara fanns där i bakgrunden.

Sen har ju musiken alltid gett sig till känna.

För mig har det aldrig varit något som jag har tänkt att jag ska bli, att hålla på med musik. Det har bara kommit succesivt och jag har inte kunnat släppa det.

Du har ju något så viktigt som en helt egen röst också...

A: Jag har alltid velat söka mig till något som känns nytt. Det är det som jag tycker är spännande med musik och melodier. Att hitta nånting eget liksom.

Sen kommer jag också från en jazzbakgrund. Jag har pluggat jazz på folkhögskolor och är väldigt intresserad av improvisation. Komposition och improvisation ligger ju inte så långt ifrån varann. Det är ju så man skapar musik – genom att improvisera fram nånting och leka.

När tog du upp gitarrspelandet?

A: Jag var väl typ: 28. Då började jag skriva låtar och spela gitarr ganska mycket. Så jag är en lite sen person... Jag har skrivit mycket låtar på gitarr som sitter ihop med sången. Det blir liksom en duo med gitarren på nåt sätt.

Jag har också sett dig med en stor fin Gretsch. Är den din?

A: Ja, men nu står den nere i källaren. Jag köpte en Ibanez GB-10 [George Benson-modellen]. Som Joni Mitchell...

Mer gitarrsnack

Jag berättar att jag även gillar Daniels tjocka halvakustiska Gibson ES-150DC.

D: Den har jag haft sen jag var 20. Den är från 1972. Den är väldigt bra i studion, men jag använder faktiskt inte den live längre. Jag har också skaffat en Ibanez. 2355 heter den. En klon på en Gibson ES-175.

"Både arrangemangsmässigt och soundmässigt försöker vi skala ner det live."

D: Vi kan också berätta att Annas gitarr är stäm i Nashvillestämning. [I Nashvillestämning ersätter man E, A, D och G-strängarna med tunnare strängar – ofta från ett 12-strängsset – och stämmer dessa en oktav högre än normalt.]

A: Det blir mer lätt och luftigt. Min roll är ju inte som nån sologitarrist direkt...

D: Med Annas Nashvillestämning kan vi lägga upp vårt ackordsspelande så att om jag spelar ett d-moll-7 i klassiskt läge, kan Anna spela ett a-moll-7 på sin Nashvillestämning och tillsammans blir det ett fint klusterackord. Det gör vi även live.

Släpar ni med er den där elsitaren också?

D: Ibland. På några gig har vi gjort det, men den är helt obarmhärtig. Spelar man lite för hårt på den försvinner all sustain. Den är också väldigt känslig för väder...

A: Både arrangemangsmässigt och soundmässigt försöker vi skala ner det live.

D: På skivan kanske jag använder sitaren som en krydda ovanpå en stadigare grund, men om jag live bara skulle spela sitaren så skulle jag nog sakna "köttet" från min gitarr.

Sången...

Jag berättar att jag är oerhört imponerad av Annas alla sångpålägg. Det är så oerhört tajt. Och det är extremt många sångstämmor på några låtar.

Har ni redigerat det med nån mjukvara?

D: Nejnejnej! Det är jag som sitter och jobbar med filerna sen, och mixar och så där.

A: Jag är väl ganska intresserad av tajming. Jag gillar det. Jag är intresserad av det rytmiska i sjungandet. Jag är ganska petig med det.

Jag berättar att jag försökt räkna Annas stämmor i en låt, men tappat bort mig ganska snart. Plötsligt kom det ett nytt paket med fem stämmor som bara gled förbi... ►

► A: Det är roligt med klanger. Det här med pålägg och sånt... Det kan ju vara en utmaning när man spelar live. Det finns ju inte fem körsångare som kan hoppa in. Då får man översätta det till live-versioner, där man på nåt vis hittar essensen i låten ändå. Jag tycker det är spännande att det inte behöver låta likadant.

Jag blev väldigt imponerad av de klipp som finns från Atlantis Studios. Jag trodde aldrig musiken skulle fungera så bra live, men det fungerade otroligt bra med bara grundsättningen.

D: Det har varit lite roligt att bjuda upp lite kompisar här och där, men för det mesta är det bara vi fyra. Jag kan föredra det, för då slappnar man

"Zawinul är en jättestor inspirationskälla för mig, när det kommer till klanger och ljudvärlden."

av lite mer, och behöver inte ta så mycket ansvar för att andra människor ska känna sig bekväma, få mat och komma i tid, och så där...

A: Det är roligt med den dynamiken som är mellan oss fyra när vi spelar. Det blir ett trögare system ju fler som är inblandade.

Du använder ibland lite effektpedaler till din sång...?

A: Det är mest delay som jag använder då och då, och en dub-effekt. Det är ett Strymon Volante [delayet]. Och dub-pedalen är en TC-Helicon Duplicator. Den har en dubbling och nån oktaveffekt som är kul att använda. På skivorna är det mycket dubbar. Men det är ju egentligen gitarrpedaler, så man måste även ändra impedansen från mikrofon till instrumentingång, så det ska funkade med gitarrpedaler.

I princip skulle ljudteknikern kunna sköta mina effekter, men jag vill ju styra över det när jag improviserar. Då brukar jag ha en kanal med effekter som är lite kul att leka med. Det är väldigt kul när man får till det.

Vad använder du när ni spelar in sång här hemma?

A: Det är en FLEA47, en kopia av en Neuman U47. Live har jag alltid använt en Shure SM58, eller en Beta58.

Vi hade också en diskussion om mixnivån på sången. Personligen tyckte jag att sångnivån genomgående var lite för låg i mixen, och jag fick faktiskt ett visst medhåll från både Daniel och Anna. Mixningen var dock ett kollektivt beslut, eftersom alla i bandet är delaktiga i produktionen, och det fanns åsikter om att man ville att sången skulle betraktas som ett instrument, eller som Daniel sa...

D: Det svänger bättre om sången är integrerad i musiken. Sen är det vissa låtar där jag egentligen skulle vilja ha sången lite starkare.

A: Jag med. Men jag kan också ha lite svårt att förstå hur jag vill ha det ibland, för att man är så inne i det på nåt sätt.

Jag kan nog vara så att: Åh det låter skit ändå, så det spelar ingen roll... När man har suttit och lyssnat på sig själv så mycket att man bara: Nej, det är bra!

Har du inte stunder ändå när du kan säga: Jag sjunger ju riktigt bra?

A: Jo, absolut, men dom kanske kommer när man har lite mer distans till det tyvärr. Efter nåt år kan man lyssna på det och tycka: Fan, det här var inte så dumt. Just när man är mitt i det kan det vara lite svårare.

Om produktion och teknik

Alla låtar har skrivits, arrangerats och producerats av Dina Ögon. Och vi skriver verkligen under på det där med elegant produktion, som Susanne Sunfør uttryckte det.

En Ibanez 2355 har fått ersätta den gamla Gibson ES-150:an i live-sammanhang.

Gör ni klart mycket av musiken innan ni går in i studio?

D: Det har skett på olika sätt. Trummor spelar vi alltid in i ett bra rum. Men elbas och även min gitarr har vi lajnat ibland, och efteråt har vi re-ampat, eller lagt om med en bra förstärkare.

A: Eftersom vi lever våra olika liv har vi spelat in ganska mycket på olika håll ändå.

Vad använder ni för inspelningsprogram?

A: Jag jobbar ganska mycket i Logic.

D: Sen skickar Anna filer till mig och jag jobbar numera i Pro Tools. Sen sitter jag och bandar saker. Kanske inte allt, men dom flesta grejer låter bättre på tape. Så då kör jag över saker till tape.

Vi har en del gamla roliga saker... Ett [Roland] Space Echo och ett EMT [plåt-reverb] och en Studer [A 807] rullbandare.

Har ni aldrig funderat på att ha med er en dator med bakgrunder på live?

D: Nej Aldrig!

Jag påminner Daniel om ett tidigare uttalande när han säger att han inte vill stå där som "en musikalisk bläckfisk" och sköta pedaler med en fot, ett keyboard med en hand ... och så vidare.

D: Många gånger kan jag känna att datorn är för mig inte en vän. Den hjälper mig inte. Jag sitter och mixar och mastrar hela dagarna, men jag blir inte riktigt klok på datorer. Det är mycket roligare att spela.

A: Det är ju det här att man då live [med ett click] hela tiden måste förhålla sig till ett statiskt tempo.

D: Och när det har med sväng att göra, tror jag verkligen att i alla fall vi mår bäst av att inte vara låsta.

A: Vi spelar inte till click när vi spelar live, och inte när vi spelar in heller.

D: Det har väl hänt... Nån låt kanske jag har gjort hela produktionen och gjort det till nån trum-loop som jag klippt ihop...

Som "Håll avstånd"?

D: Ja, exakt. Där hade jag gjort allting och sen var vi nöjda men vi kände ändå att: Nej, låt oss prova med att lägga på riktiga trummor! Och så gjorde vi det.

A: Men den är ju gjord till click...

D: Ja. Den är tempostyrd och så.

Jag upplevde det så att den var helt programmerad... Och dessutom är det ju lite udda att det är en syntbas som spelar, så där tänkte jag att ni har gjort den hemma, helt och hållet.

D: Exakt, men de pålagda trummorna är riktiga, och det är även pålagd elbas i verserna.

D: Om vi sitter alla fyra och ska spela in, så skulle vi aldrig spela in till ett click. Däremot om jag sitter själv hemma och gör nånting, då kan jag spela in till click...

A: Fast det gör du ju inte heller på alla. Ta "Undantag"...

D: "Undantag" är rolig att prata om för hela den låten började med en nylongitarr bara, framför micken. Och sen la jag på gitarrer efter det, sen la jag på congas, och elbas, och sen la Anna på sin röst och sen tyckte vi det var klart ... ett tag. Men sen bytte vi ut congasarna och elbasen mot riktiga trummor och Loves elbas. En riktig basist.

D: På många av låtarna har Christopher och Love spelat in sina instrument efter att jag redan har lagt gitarrer.

A: Men på andra skivan så spelade ni tre in alla grunder först.

D: Fast jag tror att nästan varenda låt på tredje skivan är det så att jag sttit och spelat in gitarrer och sen har Christopher lagt på trummor efteråt. Vi känner varann så väl så han vet hur han ska förhålla sig till min rytmik.

A: Det är ju liksom olika metoder, och det kan bli på nåt helt annat sätt i framtiden. ▶

En imponerande rackuppsättning som förgyller Daniels och Annas projektstudio.

► Övandet...

Jag blev så glad när jag såg att Daniel satt och övade till just Jan Johanssons musik...

D: Både Anna och jag började spela fiol när vi var små, och folkmusik var en jättestor del av mitt liv. Jag har aldrig slutat älska folkmusik. I skolan och musikvärlden har jag fram tills nu upplevt att rytmisk musik, som soul och R'n'B inte har varit så uppskattat. Det har varit lite fult att spela den musiken i musikerkreter och i populärkulturen. Jag har aldrig förstått varför. Jag har verkligen mitt hjärta i klangerna från folkmusiken...

A: Det kanske är mer okej nu att spela den musiken.

Håller ni fortfarande på med fiolspelandet?

D: Nej, jag kämpar fortfarande med att lära mig spela gitarr.

Du börjar få lite häng på det nu i alla fall...

D: Jag tror att jag insåg 2018 att fan, jag måste ju öva. När jag var yngre övade jag aldrig. Jag spelade gitarr och satt och klinkade lite. Inte ens när jag gick på Skurup övade jag. Det är väldigt roligt att öva och känna att fingrarna lyder och att man kan göra nya grejer, som man inte trodde att man kunde.

Är det samma sak för Anna när det gäller sången?

A: Jo, jag gillar absolut att öva, och framför allt när man ska spela live, att man ska kunna sina saker i ryggmärgen, så att man kan känna sig fri. Vi övar ju varje dag, för man vet att det kommer bli jättejobbigt annars.

D: Ja, det är fruktansvärt att gå upp på scen och känna att man inte är riktigt varm i kläderna.

A: Sen har det ju hänt några gånger i livet att man tänkt att man kan saker, och så inser man att man inte kan det när det väl gäller, för att

Länkar

[Live TV4 "Oas"](#)

[Live Go' Morgen Danmark TV2](#)

[Mormor Live @Babel 2023](#)

[Här är samtliga inspelningar från Atlantis Studios](#)

det kommer en massa saker som distraherar en, som gör att man tappar tråden... Man måste kunna det så bra att man kan göra fel, för det kommer man göra ändå hela tiden. Det är det man fattar ju mer man håller på.

I flera av låtarna får Anna också möjlighet att ad-liba lite grann, och det känns helt underbart när hon får gå upp i riktigt hög falsett och willa loss.

A: Det kräver ju att man vågar testa, att man vågar tänja på gränserna och testa mycket. Man måste känna sig fri.

Där tycker vi att vi hunnit fram till pudelns, eller samtalets, kärna. Och det är väl också just det som är en förutsättning för att man ska kunna skapa riktigt bra musik. Och det har ju Dina Ögon verkligen lyckats med.

"Man måste känna sig fri."

mm

Ibland vill inte Dina Ögon visa sina ögon.

mm

MUSIKERMAGASINET

MUSIK- UTBILDNINGAR I SVERIGE HT'24

SOPHIA CARLWALLER

Möt Sophia, 21 år, och hennes framtida musikerkollegor när de berättar om sina utbildningar.

Sammanställd av Gunnar E Olsson

Nu är den återigen här – Musikermagasinet's guide för dig som vill studera musik. Här kan du ta del av en lista över svenska eftergymnasiala utbildningar med korta presentationer om vad utbildningen erbjuder samt länk till respektive skolas hemsida för vidare information. I de svarta rutorna kan du läsa allmän info om CSN, musikhögskolorna och studieförbunden, och i de röda finner du berättelser från personer som studerar eller har studerat vid några av de olika utbildningarna i de här guiden.

Välkommen till Musikermagasinet's guide till utbildningar!

Man ångrar sällan det man gjort i livet. Det är alltid det man inte gjort som man ångrar mest av allt. Om det är något livet har lärt mig så är det just detta. För min del handlade det faktiskt om just det som många som läser den här texten står inför just nu: valet av vilken skola man ska söka till. Det jag ångrar mest här i livet är att jag inte insåg hur viktig musiken var – och skulle bli – i mitt liv. Istället för att försöka ta reda på vad som fanns i utbildningsväg när det gäller musik "valde" jag den enkla vägen. Mina föräldrar, en medioker yrkesvägsledare på min skola, och ren slentrian ledde mig in på en ingenjörsutbildning, som jag sedan aldrig slutförde.

Visst, på den tiden fanns förstås inte det enorma utbud som vi ser idag, men det fanns ändå vissa alternativ... Att inte välja är också ett val. Ett väldigt dåligt sådant.

Gunnar E. Olsson
Gunnar E Olsson, Chefredaktör

EFTERGYMNASIALA UTBILDNINGAR

All slags utbildningar efter gymnasiet, som till exempel folkhögskola, högskola eller universitet, kan kallas eftergymnasiala. Det är sådana vi listar i denna bilaga och vi har valt att främst fokusera på heltidsstudier som sträcker sig över ett år eller mer. Det kan vara värt att tänka på att de flesta utbildningar kräver en mindre avgift om några tusenlappar per termin för att täcka hyra av instrument, studio, transporter och liknande.

FOLKHÖGSKOLA

Folkhögskola är en nordisk skolform för vuxenutbildning, och eftersom deltagarna ofta kommer från andra platser erbjuds vanligtvis boende på skolan. Man tillhandahåller oftast behörighetsgivande/allmänna kurser (de liknar gymnasiestudier och är ett alternativ till komvux) och profilkurser (som är mer specialiserade med fokus på en viss inriktning).

HÖGSKOLA OCH UNIVERSITET

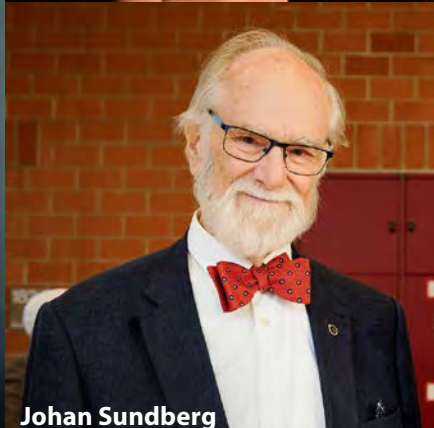
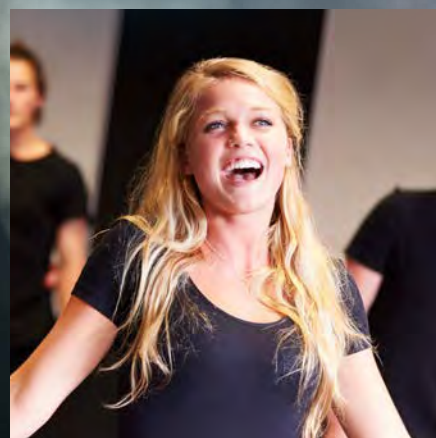
Den högsta nivån på utbildning i Sverige är högskola och universitet. På högskolan läser man in poäng, oftast 30 högskolepoäng (hp) per termin. 1,5 hp beräknas motsvara en veckas heltidsstudier. När de antal poäng som krävs uppnåtts är utbildningen klar och man får en examen. 180hp motsvarar 3 års studier och ger en kandidatexamen, 210h, motsvarar 4 års utbildning och ger en magisterexamen och 240hp motsvarar 5 års utbildning och ger en masterexamen. I det fall det rör sig om lärarutbildning utfärdas en lärarlegitimation efter erlagd examen. En examen kan öka chanserna att få jobb. När universiteten utbildar inom ämnet musik rör det sig ofta om inriktningar som musikvetenskap och liknande.

NY UNIK UTBILDNING

Sång & Röstutveckling

- 2-årig yrkesutbildning på deltid
- Vetenskaplig grund
- Enskilda sånglektioner
- Röstinstrumentets funktion
- Sångkunskap
- CSN
- Öppet Hus 18/2 & 26/5
- Kursstart 9/9 2024

Sång & Röstutveckling vid Studio Blue är en ny unik sångutbildning för dig som vill nå din fulla potential som sångare/sångerska och röstanvändare. Sång & Röstutveckling är en CSN-berättigad eftergymnasial yrkesutbildning på halvtid med upplägg för att möjliggöra att kombinera studierna med sångliga och andra professionella engagemang. Enskilda sånglektioner ges under hela utbildningen. Kursinnehållet om röstinstrumentet baseras bland annat på den världsledande sångforskning som bedrivits vid KTH under ledning av professor Johan Sundberg som ingår i utbildningens ledningsgrupp och föreläser om detta.

Johan Sundberg

Claes Wettebrandt

MUSIKHÖGSKOLORNA

Musikhögskolorna benämns ibland lite högtidligt för musikkonservatorium (i Köpenhamn och Oslo kallas de fortfarande så). Här erhålls de högsta utbildningarna inom musik och inriktningarna är många. Du kan bli instrumentalist, kompositör, arrangör, musiklärare, kyrkomusiker eller gå vidare till magister- eller masternivå.

Högskolan för scen och musik, Göteborg

www.hsm.gu.se

Kungliga musikhögskolan, Stockholm

www.kmh.se

Musikhögskolan Ingesund

(sorterar under Karlstads universitet)

www.imh.kau.se

Musikhögskolan Malmö

(sorterar under Lunds universitet)

www.mhm.lu.se

Musikhögskolan Piteå

(sorterar under Luleå tekniska universitet)

www.ltu.se

Musikhögskolan Örebro

(sorterar under Örebro universitet)

www.oru.se

Stockholms musikpedagogiska institut (SMI)

www.smi.se

Kungliga Musikaliska akademien är ingen utbildningsanstalt i vanlig mening men är likväl en tung instans inom svenskt musikliv. Akademiens verksamhet består bland annat av en omfattande stipendiegivning och man har ett rikt samarbete med landets musik- och operahögskolor. Man delar också ut ett flertal priser och belöningar till framstående musiker och tonsättare. Dessutom verkar akademien som opinionsbildare och remissinstans i musikpolitiska frågor.

www.musikaliskaakademien.se

UTBILDNINGSLISTAN

(hp=högskolepoäng)

Kort om ansökningstider

Webbanmälan för Högskolor och universitet öppnar i regel den 15 mars och har sista ansökningdag för utbildningar på hösten den 17 april, men vissa avvikelser kan förekomma. När det kommer till folkhögskolor och andra instanser finns inget gemensamt sista ansökningsdatum. Det är alltså en god idé att se respektive skolas hemsida för korrekt och uppdaterad information samt eventuella kursavgifter. Listan innehåller även studieförbund.

HT 2024 – viktiga datum

2 maj – Sista dag att betala anmälningsavgift eller styrka avgiftsbefrielse

April–Juni – Kontrolluppgifter

21 juni – Sista kompletteringsdag

12 juli – Antagningsbesked med svarskrav

21 juli – Sista svarsdag

27 juli – Andra antagningsbeskedet

Balettakademien, Stockholm

Ser du dig själv som en av framtidens musikalartister? På Balettakademiens ettåriga Musikalutbildning fokuserar vi både på sång, dans och gestaltning för att du ska hitta din egen röst och ditt eget unika scenuttryck. Utbildningen berättigar till studiemedel från CSN. Balettakademien har även tre utbildningar inom dans samt en skådespelarutbildning.

www.balettakademien.se/stockholm

BEMU – Brunnsviks Enskilda Musikhögskola, Borlänge, Dalarna

På BEMU kan man läsa Musikskapande vilket är en konstnärlig högskoleutbildning på 120 hp. BEMU vänder sig till dig som vill göra musik och nå ut med den till andra. Som har saker att säga, saker att uttrycka. Under två år får du arbeta med din kreativitet, lära dig mer om låtskrivande och då framförallt om ditt eget låtskrivande. Utbildningen utgår från vem du är och vill bli. Utbildningen bygger på din passion, originalitet, vilja och driv mer än på teoretiska kunskaper. Du lär dig på utbildningen det du behöver för att kunna jobba med andra musiker, producenter och låtskrivare. Man kan även söka som band.

www.bemu.se

Billströmska folkhögskolan, Tjörn

www.billstromska.fhsk.se

Birka folkhögskola, Jämtland

Ett- eller tvååriga musikutbildningar inom jazz, klassiskt och folkmusik. Ettårigt introduktionsår i jazz och klassiskt för dig som spelar ett instrument, men är nybörjare inom genren. Songwriting production, en ettårig utbildning inom musikproduktion.

www.birka.fhsk.se

Birkagårdens folkhögskola, Stockholm

Vill du förbereda dig för musikhögskolorna? Har du redan en kandidat i musik, och behöver tid till fördjupning? Arbetar du med annat, men vill ge musiken mer plats en tid? Den klassiska musiklinjen är utbildningen för dig som vill fördjupa dig i ditt instrument eller sång, och utvecklas musikaliskt och konstnärligt. Här möter du en tillåtande miljö med plats för var och ens kreativa process. Man har spännande samarbeten framför sig med såväl nya ordinarie lärare som återkommande gästlärare. Enskilda lektioner med möjlighet att välja egen lärare. Ensemble och interpretation. Scenträning och operaprojekt. Teoriämnen i små grupper. Många konserttillfällen.

www.birkagarden.fhsk.se

Biskop Arnö Nordens folkhögskola, Bålsta

www.biskopsarno.se

Blekinge Tekniska Högskola

www.bth.se

Bollnäs folkhögskola, Gävleborg

regiongavleborg.se/bollnasfhs

Bromma folkhögskola, Musiklinjen Betel

Musiklinjen Betel är tänkt för dig som vill utforska, upptäcka och utveckla din musikalitet, och för dig som önskar något yrkesförberedande. Här finns ensemble med afroamerikansk inriktning, församlingsmusiker, barn- och ungdomskörledare och så Bredd – linjen där du väljer en profil: Studio, Klassisk eller Pop/Rock/Jazz.

www.brommafolkhogskola.se ▶

Ingesunds folkhögskola

Ansök senast 15 april.

DAVID SZÜCS

David Szücs intresse för musik började redan i 6-årsåldern. Han lyssnade då mycket på musik med sin farfar. När han var 8 år började han ta pianolektioner och som 10 åring började han spela elgitarr. Sedan dess har det varit väldigt mycket gitarrspel. David studerade musik på Stockholms Estetiska Gymnasium och gick därefter på en folkhögskola med musikalisk inriktning.

Vad hände sen?

– Under min gymnasietid var jag med och formade metalbandet Degraded, och det började gå rätt bra för oss när jag var i 20-årsåldern. I drygt tio års tid var det albuminspelningar och turnéer med massor av roliga erfarenheter, möten och resor i Europa, Ryssland och Indien. Vid 29 års ålder fick jag sedan min första dotter vilket blev en tid för mer familjeliv och mindre musik.

Dags att söka sig vidare, eller...?

– Ja, efter ett par år kände jag hur mycket jag saknade musiken och sökte då till Ljudtekniker/Producentlinjen på Studio Blue i Stockholm och kom in. Jag har alltid varit intresserad av inspelningsteknik och musik så det här kändes verkligen superkul.

Hur upplever du utbildningen?

– Det bästa med utbildningen skulle jag säga är att musiken är i fokus. Vi får lära oss fånga musiken på en inspelning så att den verkligen kommer

fram till lyssnaren. Detta med hjälp av att använda akustiken på kreativa sätt, genom att hitta rätt mikrofonteknik och mikrofonplacering, ha en så bra signalväg som möjligt och inte minst genom att se till att instrumenten är i bästa möjliga skick och rätt justerade. Detta är alla viktiga förutsättningar för att kunna uttrycka sig musikaliskt och få rätt sound med bra ljud.

Något som känns speciellt bra?

– Jag tycker utbildningen är väldigt omfattande. På den praktiska delen får vi bland annat spela in coverlåtar, skriva och producera en mellolåt, spela in och ljudlägga en spökhistoria, sampla trummor och hela trumset, programmera syntar, göra två helt egna musikproduktioner, och dessutom göra en produktion på rullbandsspelare och ljudlägga reklamfilm.

Och när det gäller teorin?

– På den teoretiska delen pluggar vi bland annat ljudets fysik, akustik, psykoakustik, kännedom om instrument och syntar, musikteori, arrangering och massor om ljudteknisk utrustning. Jag tycker skolan är mycket bra på att informera om utrustning som finns på marknaden och att vi verkligen bör kolla specifikationerna noga på det vi vill köpa.

Några nyttiga lärdomar...?

– Att ha monitorlyssning som kan återge ljudet på

rätt sätt är en förutsättning för att kunna göra ett bra jobb och där finns det många högtalare som brister. Vi måste självklart kunna höra vad vi gör när vi producerar musik. Monitornas placering och rummet är också väldigt viktigt.

– Med utbildningen kommer även massor av intressanta föreläsningar av branschfolk, teknikingenjörer och musikforskare. Huvudlärarna på utbildningen är dessutom otroligt kompetenta.

Hur går dina tankar inför framtiden?

– Med de kunskaper jag får på Studio Blue har jag nu börjat bygga en egen studio och jag är så taggad, både på de projekt som jag jobbar med i skolan just nu, men även på vart dessa kunskaper och lärdomar ska leda efter utbildningen. Det känns verkligen som att jag nu lyssnar på musik och musikproduktioner med nya öron.

MARIEBORG
FOLKHÖGSKOLA OCH KONFERENS

**SÖK MARIEBORGS
MUSIKLINJE NU!**

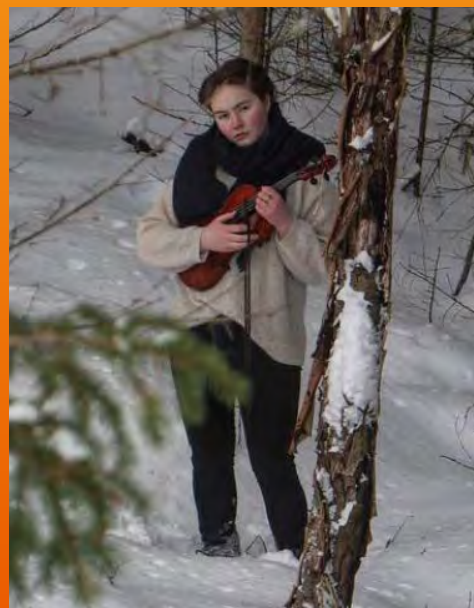
WWW.MARIEBORG.ORG/KURSER/MUSIK/

ANNA LOVISA LUNDMARK

Anna Lovisa Lundmark spelar folkmusik på fiol. Hon går tredje året på musiklärarutbildningen vid Musikhögskolan Ingesund. Redan vid tio års ålder adopterades hon av det lokala spelmanslaget, yngst med en marginal på 40 år, och sedan dess har livet gått i folkmusikens tecken.

Varför blev det just den utbildning det blev?

– Det beror nog främst på alla fantastiska förebilder

jag mött, både på musikskolan och i mer informella sammanhang. Och Ingesund är en plats fylld av omtänksamma, varma människor och med en familjär stämning som gör att alla kan hitta hem här. Att studera vid en musikhögskola omgiven av vatten, skog och fårhagar istället för asfalt är också en ovärderlig lyx.

Hur fortbildar man sig inom folkmusiken?

– Folkmusikvärlden bygger mycket på engagerade amatörer, det är de som bär upp hela genren. Det finns även många duktiga proffsmusiker inom folk- och världsmusiken och det har faktiskt funnits utbildningar på musikhögskolenivå sedan 1970-talet. Idag finns det musiklärar- och/eller kandidatutbildningar inom genren på alla Sveriges musikhögskolor utom i Piteå.

Känner folk till detta?

– Trots att det finns en professionell yrkeskår av folkmusiker och många pedagoger som huvudsakligen undervisar i folkmusik möter jag ofta förvåning inför att man överhuvudtaget kan utbilda sig inom min genre ända upp på masternivå. Det är gamla föreställningar som hänger kvar och som inte stämmer överens med hur det faktiskt ser ut ute i verksamheten.

Något exempel...?

– På min senaste praktik mötte jag en spelman

som spelade fantastiskt svängigt och var mycket engagerad i folkmusikfältet på fritiden men som på sin arbetsplats på kulturskolan enbart bedrev klassisk violinundervisning med Suzuki-repertoar.

Kommer du ha nytta av din inriktning i din egen framtida undervisning?

– Som fiollärare har man nog större inflytande över vad ens elever kommer att spela. Samtidigt finns det alltid någon som hittar hem inom en specifik genre och då tycker jag att det är viktigt att respektera och uppmuntra det. Jag tycker att det är oerhört givande att möta både musik och musiker med andra erfarenheter än mina och det finns mycket att hämta inom alla genrer och traditioner, det är något jag gärna vill föra vidare till mina framtida elever.

Vilka har varit dina musikaliska förebilder?

– Min stora stilförebild har alltid varit Mats Berglund, men de som format mig mest är nog min första fiollärare Elisabeth Henriksson – hon är hemma i den klassiska världen men har alltid uppmuntrat mig att dyka ner i "min" musik – och Karin Jansson, en amatör som bär upp folkmusikvärlden och som blivit min folkmusikmamma. De har visat mig fiolen och lärt mig älska den och de inspirerar mig hela tiden.

Stockholms universitet

Fristående kvällskurser om spelmusik (ges på distans), filmmusik och musikteori.

Kandidatprogrammet (180 hp) i musikvetenskap med inriktning mot musikkommunikatör vänder sig till dig som söker grundliga kunskaper om musik och vill utveckla din kompetens att kommunicera om musik och musikliv. Programmet förbereder för olika former av arbete inom musikbransch och kulturadministration.

www.su.se/ike/musikvetenskap

Stockholms
universitet

► **Brunnsviks folkhögskola, Borlänge**
www.brunnsvik.se

Campus Nyköping
www.campusnykoping.se

**Dalkarlså folkhögskola, Umeå
Västerbotten**
www.dalkarlsa.se

Eric Sahlström institutet, Tobo
www.esitobo.org

**Ersta Sköndal Bräcke högskola,
Stockholm**
www.esh.se

Eskilstuna folkhögskola
www.eskilstunafolkhogskola.nu

Eslövs folkhögskola, Skåne
www.eslovsfhsk.se

Folkhögskolan i Angered, Göteborg
[www.folkhogskolaniangered.se/
themusiccollege](http://www.folkhogskolaniangered.se/themusiccollege)

**Framnäs folkhögskola, Piteå,
Norrbotten**
På Framnäs finns ett brett utbud av kreativa kurser.
Här kan du studera 1–3 år på kurserna: Klassisk

musik, Jazz, Pop/rock, Folk- och världsmusik, Artiskademin, Musikproduktion och Komposition. Framnäs har också en distanskurs i spelmusik och halvtidskurser i inredning, konst och trädgård. Sista ansökningsdag är 8 april 2024. Läs mer om skolans kreativa kurser på deras hemsida.
www.framnas.nu

Fridhems folkhögskola
www.fridhemsfolkhogskola.se

Furuboda folkhögskola, Skåne
www.furuboda.org

**Geijerskolan, folkhögskolan i
Ransäter, Värmland**
Ett- eller tvååriga musikutbildningar: rock, jazz, klassiskt, musikteater, songwriter/musikproduktion samt kyrkomusikerutbildning. På skolan finns även behörighetsgivande kurser, bl.a. inriktningarna musik och måleri. Geijerskolan har också ett stort utbud av sommarkurser.
www.geijerskolan.se

Glimåkra folkhögskola, Skåne
www.glimnet.se

Gotlands folkhögskola, Hemse
Utveckla din musikaliska personlighet på Gotland. Spelar och/eller sjunger du? Vill du satsa 1–2 år på heltidsstudier inom musik? På musiklinjen får du

undervisning både individuellt och i grupp, spela i ensemble och undervisning i musikproduktion samt musikteori. På musiklinjen får du lyssna, spela, skriva, öva och framföra både individuellt och som ensemblemusiker i olika genrer som pop, jazz, blues och singer/songwriter. Skolans ambition är att du ska utveckla dina musikaliska färdigheter så att du känner dig stärkt att gå vidare, exempelvis till högre musikutbildningar eller andra utbildningar.
www.gotlandsfolkhogskola.se

Gotlands Tonsättarskola, Visby
Gotlands Tonsättarskola utbildar tonsättare inom den konstmusikaliska traditionen på utbildningarna Kompositionslinjen på 2 år och Komposition – Fri konst på 1 år. Här får du utveckla ditt musikaliska språk utifrån dina individuella förut-sättningar. Utbildningen berättigar till studiemedel. Sista ansökningsdag 15/4.
www.gotlandstonsattarskola.se

Göteborgs folkhögskola
www.gbg.fhsk.se

Helsjön folkhögskola, Horred
www.helsjon.se

Hjo folkhögskola, Västra götaland
På Hjo folkhögskola finns en Musiklinje som dels har ett musikerinriktat spår, där vi erbjuder undervisning i sång, piano, orgel, gitarr eller bas. ►

MUSIKHÖGSKOLAN
Ingesund

NYFIKEN PÅ MUSIKHÖGSKOLAN INGESUND?

- Musikhögskolan Ingesund
- Musiklärarprogrammet (300 hp)
- Musikproduktionsprogrammet (180 hp)
- Musik (60 hp) & Musiklinjen College

Ansökningsperiod 15 mars - 15 april 2024

Söker du den bästa utbildningen inom musik och musikproduktion?

- Kreativ yrkesutbildning 2 år
- Ljudteknik & musikproduktion
- Musik & låtskrivning
- CSN
- Öppet Hus 18/2 & 26/5
- Kursstart 2/9 2024

studioblue.se
info@studioblue.se

BJÖRN JERBO

Björn växte upp på en gropig grusväg i Gräsgärde, några mil utanför Kalmar. Familjen hade ett trädgårdsland med potatis, morötter, dill, krusbär, vinbär och hallon. På hösten samlade man alla löv i trädgården till en stor hög. Och från ett rep fäst i äppelträdet tjockaste gren slungade sig Björn och hans storasyster ut och landade i löven.

– Min mamma är sjuksköterska och pappa var hovslagare. Ingen av dem spelade musik, men mamma skrev (och skriver fortfarande) poesi och pappa kunde improvisera långa detaljerade berättelser om "Pelle och Stina" som jag brukade somna till.

När började du intressera dig för musik?

– Musiken började troligen på VHS i form av Mora Träsk. Jag kunde sitta där framför tjock-TV:n hur länge som helst och imitera dem. Jag minns att min syster Liz visade mig musikvideon till "Ingenting" av Kent med en svart och blänkande häst i öppningsscenen. Det var mitt första möte med mer seriös och poetisk musik. Sen flyttade vi till Nybro och där började jag dansa som Michael Jackson och uppträdde på skolans discon. Till slut hade jag en egen show inför halva skolan där jag improvisationsdansade till hans musik. Men fortfarande hade jag inte gjort mer än att mumla med till texterna. Jag trodde inte jag var "en sån som kunde sjunga" eller spela för den delen.

Vad hände?

– I högstadiet och gymnasiet dog musiken helt för mig. Det var inte coolt att dansa Michael Jackson längre och det blev mer något som man kunde reta mig för om man ville komma åt mig. Men musiken fortsatte i mina hörlurar varje sekund som blev över. Efter att ha sålt TV-abonnemang på ett callcenter i Kalmar under ett år efter studenten, sålde jag allt jag ägde och flyttade till Tynnered i Göteborg. Jag fortsatte jobba på callcenter till december 2019 då min pappa dog och min lägenhet (ett svartkontrakt) förstördes i en stor brand. Då fick jag nog och sa upp mig direkt.

När kom musiken in i ditt liv på allvar?

– Jag lyckades få ett rum i ett kollektiv i Sävedalen och där fanns en gitarr. När pandemin slukade världen tog jag mitt första ackord. Jag övade varje dag och efter ett år skrev jag en egen vers till "Hurricane Gilbert" av Håkan Hellström. Sen började jag skriva varje dag och jag visste att cirkeln var sluten. Musiken hade vaknat till liv igen.

Varför blev det just den utbildning det blev?

– Jag hittade Visskolan genom att söka runt bland en massa olika musikutbildningar på internet. Eftersom jag hade mycket begränsad musikalisk bakgrund hade jag inte så många alternativ. Men Visskolan var annorlunda. Det handlade inte om att vara grym på gitarr. Visskolan hade en öppnare syn och välkomnade folk utan formella förkunskaper. Det var därför jag valde Visskolan.

Bli musiker

- Jazz - Soul - Blues • Sång
- Kyrkomusik • Klassiskt
- Komposition

Oskarshamn | Folkhögskola

oskarshamnsfolkhogskola.se

► Man kan även gå en förberedande kyrkomusikerutbildning. Det andra spåret på Musiklinjen är Musikproduktion, och där kan man välja antingen Spelmusik, Songwriting eller Komposition/Virtu- al orchestration. Hjo folkhögskola har även Kyrkomusikerutbildning som är en yrkesutbildning som ger behörighet för tjänst i Svenska kyrkan.

www.folkhogskolan.com

Hola folkhögskola, Kramfors

www.hola.se

Hyllie Park folkhögskola, Malmö

www.hyllieparkfolkhogskola.se

Härnösands folkhögskola, Ångermanland

Musiklinjen Kapellsberg är sedan starten 1961 en av Sveriges mest välrenommerade musikutbildningar. Här finns en kreativ miljö där våra erfarna och professionella lärare ger dig en gedigen grund att stå på för fortsatta studier till operasångare, musiker eller tonsättare. Inriktningar: Operastudio, Folkmusik, Tonsättare, Folkflöjt, Piano, Slagverk.

www.hfs.se & www.kapellsberg.se

Högalids folkhögskola, Kalmar

Ettåriga profilkurserna Musik på scen och Sång & komp, Allmän kurs Sång och musik för den som behöver grundläggande behörighet, samt Sång på distans 50 procent som är under en termin.

www.hogalid.nu

Högskolan Dalarna, Falun

www.du.se

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

www.hsm.gu.se

Högskolan i Skövde, Västra götaland

www.his.se/dataspel

Ingesunds Folkhögskola, Arvika

MUSIKLINJEN COLLEGE förbereder dig inför antagningsproven till högre musikstudier.

ENSEMBLESPEL ger dig grundläggande kunskaper i musik med fokus på att spela i ensemble, spela och sjunga tillsammans med andra.

STUDIOTEKNIK riktar sig till dig som vill utveckla grundläggande färdigheter inom ljudteknik, musikproduktion och livejud.

SINGER-SONGWRITER vänder sig till dig som skriver egen musik och vill utveckla ditt skrivande samt ditt musikaliska och sceniska uttryck.

ALLMÄN KURS MED MUSIKPRODUKTION, läs in eller komplettera din grundläggande behörighet och kombinera det med musikproduktion.

www.ingesund.se

Kaggeholms folkhögskola, Ekerö

www.kaggeholm.se

Kalix folkhögskola, Norrbotten

www.kalixfolkhogskola.se

Karlskoga folkhögskola, Värmland

Musikproduktion – Prova på. En kurs för dig som vill lära dig grunderna i musikproduktion, låtskrivande och ljudteknik. Utbildningen passar dig som är nybörjare eller har viss erfarenhet av musikproduktion. Under en termin går vi igenom grunderna i musikproduktion, låtskrivande och ljudteknik. För Musikproduktion – Prova på behöver du en dator med ett DAW-program. Utbildningen sker i vår förstklassiga studiomiljö med studior, demorum, och produktionsrum tillgängliga sju dagar i veckan. Musikproduktion är däremot en ettårig utbildning för dig som vill lära dig mer om musikproduktion, låtskrivande och ljudteknik. Utbildningen ger dig fördjupad kunskap inom musikproduktionens alla delar: ljudteknik, musikteori, mixning och låtskrivande. Tidigare erfarenhet är meriterande, antagningen sker digitalt och innehåller intervju samt inlämning ►

STUDIEFÖRBUNDEN

Studieförbunden är tillsammans Sveriges största kulturarrangör. De erbjuder ett stort utbud av kortare och längre kurser i alla tänkbara varianter inom musik och annat. Söker du replokal eller inspelningsstudio ska du definitivt kolla med studieförbunden. På deras hemsidor får du mer info.

ABF

www.abf.se

Bilda

www.bilda.nu

Folkuniversitetet

www.folkuniversitetet.se

Ibn Rushd Studieförbund

www.ibnrushd.se

Kulturens Bildningsverksamhet

www.kulturens.se

Medborgarskolan

www.medborgarskolan.se

NBV

www.nbv.se

Sensus

www.sensus.se

Studiefrämjandet

www.studieframjandet.se

Studieförbundet Vuxenskolan

www.sv.se

Songwriting Production

Folkmusik

Klassisk musik

Jazz / Improvisation

birka
FOLKHÖGSKOLA

ELLEN NILSSON BJÖRK

Ellen Nilsson Björk är 19 år och är från Linköping. Hon studerar första året på Marieborgs folkhögskolas musiklinje. Hennes huvudinstrument är bas, men hon sjunger också och spelar även gitarr.

När började ditt musikintresse ta form?

– Jag har alltid haft ett stort intresse för musik och har alltid idoliserat olika artister och band, även fascinerats över hela branschen i sig. Hela min uppväxt har präglats av den musik min mammas spelade hemma eller i bilen, och mycket av den musik jag lyssnar på är tack vare henne. Även min brors intresse för gitarren och skapandet av musik har inspirerat mig och varit som ett startskott för var jag är nu.

Har någon eller något påverkat dig i den riktning du valt?

– Till gymnasiet sökte jag till en skola som hade musik som tillval, alltså att man läste 200 poäng musik. Detta fördjupade min kärlek för att få spela med andra och utvecklas med och av dem. Det var även vid denna tidpunkt som jag började gå på sånglektioner hos min musiklärare Johanna Fernqvist, som alltid utmanat mig att våga mer rent musikaliskt. Det var faktiskt på grund av henne som jag fick reda på Marieborg och således hennes förtjänst att jag sökte dit!

Varför blev det just den utbildning det blev?

– Ytterligare en anledning till att jag valde Marieborg över andra folkhögskolor är det breda utbudet som erbjuds där. Man lär sig inte bara spela instrument utan man får även en inblick i musikbranschen och träffa olika personer som på ett eller annat sätt har en fot inne i branschen och vet hur det fungerar, människor som senare i livet kan komma att bli en stor resurs och hjälp vid till exempel bokning av gig eller vid dylika frågor och så vidare.

Något som känns lite extra bra?

– Jag har fått lära mig hur man producerar musik i programmet Logic Pro. På Marieborg är man inte heller fokuserad på en genre utan man får chans att hitta sitt eget "sound" och ta reda på vilken roll man vill spela i musikbranschen; vill man stå på scenen eller vara bakom ridån, och så vidare.

Något annat som du vill poängtera?

– Något jag även uppskattar med skolan är att det finns flera utbildningar än bara musik, det finns till exempel teater och textil. Detta gör det möjligt för oss att ha så kallade "crossover" mellan de olika linjerna, såsom att göra musik till en teaterpjäs och så vidare. Detta gör även att man inte bara umgås med musiker utan även många andra kreativa personer.

► av inspelat material. Utbildningen sker i vår förstklassiga studiomiljö, där finns studior, demorum, produktionsrum tillgängliga sju dagar i veckan. www.karlskogafolkhogskola.se

Musikhögskolan Ingesund vid Karlstads universitet, Arvika

MHI, är en del av Karlstads universitet och en anrik skandinavisk musiktradition. Man utbildar bland annat musiklärare (300 hp), musiker (180 hp) och musikproducenter (180 hp) i en vackert belägen miljö in- till Kyrkviken, nära Arvika i Värmland. Man har starkt fokus på övning och möjligheter till ensemblespel.

www.kau.se/mhi

Kulturama, Stockholm

Kulturama är Nordens största skola för estetiska utbildningar. Varje år examineras studerande och går ut i branschen som verksamma och framgångsrika konstnärliga utövare. Kulturama erbjuder utbildningar på heltid och deltid inom dans, musikal, teater, musik, sång, opera, foto, film och musikproduktion.

www.kulturama.com/utbildningar

Kungliga musikhögskolan (KMH), Stockholm

Kungliga Musikhögskolan i Stockholm utbildar musiker och musiklärare på högsta internationella nivå. KMH verkar med anor från 1771 och har just flyttat in i ett modernt campusområde – framtidens musikhögskola. Det musikaliska arvet förvaltas i samklang med en ständig utveckling framåt.

www.kmh.se

Kävesta folkhögskola, Örebro

Musiklinjen är till för dig som vill förbättra din spelteknik, fördjupa din förmåga att förstå musikaliska sammanhang och utvecklas konstnärligt. På Kävesta folkhögskola får du tid att fokusera helt på musiken i en lugn och trygg miljö. Man erbjuder en bred, strukturerad och välorganiserad utbildning som ger dig möjlighet att förbereda dig inför högre studier inom musik eller annat framtida musicerande. Här kan du studera på heltid i upp till två år, med inriktning klassisk musik eller jazz, pop och rock. Mycket tid läggs på att musicera tillsammans, i daglig ensembleundervisning såväl som vid ett stort antal konserter.

www.kavesta.fhsk.se

Liljeholmens folkhögskola, Östergötland

Liljeholmens musiklinje är indelad i fyra inriktningar: Ensemblemusiker Musikproduktion Singer/Songwriter Vokalgrupp. Här erbjuds en generös tillgång till övningsrum & replokaler. Man har en fullt utrustad, professionell inspelningsstudio, samt flera mindre produktionsstudior, erfarna och engagerade pedagoger och natursköna omgivningar, med egen badplats.

www.liljeholmen.nu

Linnéuniversitetet, Växjö

Läs det treåriga Musikproduktionsprogrammet (180 hp) på Linnéuniversitetet. Här utbildar du dig inom musikproduktion för att kunna verka inom musikindustrin, både nationellt och internationellt. Du lär dig hur du tar din musikaliska idé till färdig produktion, samt branschkunskap som musikjuridik och digital distribution. Du kan också läsa Musik- och ljuddesign (120 hp) på distans för att verka brett i musik och ljudbranschen. Eller varför inte en fristående kurs inom Songwriting?

www.lnu.se

Ljungskile folkhögskola, Bohuslän

Klassisk, jazz/rock eller introduktionsgren, engagerade lärare i toppklass, både ensemble- och solistspel, underbart läge vid havet! Nära Göteborg med rikt konsertliv. Läs mer på hemsidan. Sista ansökan 14 mars. Välkommen med din ansökan!

www.ljungskile.org

ANNIKA JÖNSSON

Annika har en lång bakgrund inom musikens värld. Det startade i Sjöbo ungdomsorkester med den fantastiska pedagogen och ledaren Paul Andersson för att sedan ta henne vidare till Lars-Erik Larsson gymnasiet i Lund och därefter till studier vid Högskolan för scen och musik i Göteborg och Norges Musik Högskola i Oslo.

När började ditt musikintresse ta form?

– Jag har alltid varit intresserad av musik. Det har varit en naturlig del i uppväxten. Redan från tidig ålder sjöng jag i kör och min pappa och farfar har varit aktiva amatörmusiker. Jag har haft turen att få vara i sammanhang, där man har uppmuntrats till att nörda ner sig och där jag haft väldigt kul.

– Jag började först med klarinett när jag var 8 år och när jag var 12 fick jag syn på fagotten, ett helt enastående instrument med ett register som jag föll pladask för. Min lärare Paul Andersson var då på hugget och lånade hem en fagott eftersom det inte fanns någon på Sjöbo Kulturskola. Det blev starten på den livslånga förälskelsen i instrumentet.

När kände du att det var musik du ville ägna dig åt?

– Jag hade inte den tanken riktigt planterad hos mig förrän på gymnasiet där mina fina pedagoger Bo Isgar och Christophe Liabäck presenterade det som ett alternativ för mig. Det var så viktigt att det var någon som trodde och såg mig i det stadiet, annars tror jag inte att jag hade satsat på musik, utan läst medicin istället. Längs vägen dit där jag är idag vill jag verkligen lyfta varena en av alla de pedagoger jag haft, och som uppmuntrat och sett mig. En av de viktigaste egenskaperna hos mina lärare, i kombination med att ge ordentliga utmaningar.

Efter jag blev klar med min kandidatutbildning i Oslo kände jag att jag behövde en paus. Allt hade rullat på i högt tempo och mycket hade även hänt

på det privata planet. Då passade jag på att jobba med annat och att läsa lite andra kurser.

– År 2022 kände jag att jag ville tillbaka till musiken på heltid och sökte mig därför till Birkagårdens folkhögskola, en bra start för att komma i form och sedan känna in vilken riktning som musiken ska ta mig.

Varför blev det just

Birkagårdens folkhögskola?

– Birka valde jag av tre anledningar. Det ligger centralt i Stockholm, man får välja vilken huvudinstrumentlärare man vill och man har till stor del individanpassad undervisning. Sedan har skolan förväntat mig väldigt positivt. Jag har som jag nämnde tidigare sjungit en del i yngre ålder och ville gärna få göra något med det också. Där har skolan varit fantastisk i att ge mig möjlighet till att inkorporera det i utbildningen. Alla lärare på utbildningen har lyssnat till mina önskemål och funderingar, och det har gjort att jag fått göra en massa saker jag inte trodde jag skulle kunna göra när jag började. Jag har deltagit väldigt mycket i den sceniska undervisning med bland annat improvisationsteater och monologarbete. Även om jag är instrumentalist tycker jag att det är värdefullt att jobba med sådant. Jag ser det dels som att jag fyller på min verktygslåda inför framtida uppdrag som musiker och pedagog, men det är också viktiga verktyg för att komma runt nervositet. Allt som gör att man kommer ner i kroppen och kan vara i stunden bör man ta till sig, oavsett om man har nervositetsproblematisk eller ej. Och att jobba med text är väldigt värdefullt också som instrumentalist! Jag har ställt mig frågan, vad kan jag ta med mig utifrån texten in i musiken, dels i klangfärg och artikulation men också känslan i orden och betydelsen av texten. Jag använder mig även av dikter till min solorepertoar som en del av instuderingsprocessen och ibland även ut till publik.

Hur tänker du gå vidare efter utbildningen?

– Jag går mitt andra år på skolan så vad som händer efter den här terminen är fortsatt oklart. Men jag ser fram emot att komma ut i arbetslivet, dels som musiker men även som projektledare/producent och pedagog. Jag driver Vindelfjällens kamarmusikfestival uppe i Amarnäs, så det roliga jobbet kommer jag fortsatt driva på.

Är det något råd du vill ge till unga musikanter när det gäller utbildningen?

– Ta hand om dig själv under tiden. Öva metodiskt och lugnt och utnyttja tiden du har som student till att öva och fördjupa din kunskap. Säg till dina lärare vad du önskar av din utbildning och se till att ha kul!

MUSIKLINJEN

Kvalificerad och högskoleförberedande musikutbildning för dig med höga ambitioner. Ansökan senast 25 mars 2024 till någon av inriktningarna:

- jazz
- klassiskt
- sång/piano med genrebredd
- rytmik
- komposition

Läs mer på sigfrid.se

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

STINA SAHLIN

Trummisen Stina Sahlin är 20 år och kommer från Kungsbacka utanför Göteborg. Hon växte upp i en musicerande familj, med en pappa som spelade klaviatur, en farbror som spelade gitarr och hon var hela tiden omringad av musicerande släkt och vänner.

När började ditt musikintresse ta form?

– När jag var liten följde jag ofta med pappa på spelningar och det var så jag kom i kontakt med trummor. Jag fick prova att spela lite då och då när trumsetet var ledigt och jag fastnade för det. – I tioårsåldern började jag på kulturskolan. Jag tog lektioner, både i trummor och en del andra instrument och jag spelade i storband. Så småningom började jag på musiklinjen på Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg och där började musik bli ett mer seriöst intresse.

Hur utvecklade det sig sen?

På gymnasiet träffade jag för första gången folk som också brann för musiken, både spelkamrater och många bra lärare. Jag kom också i kontakt med artisten Peter Simson och vi spelade in ett album som släpptes 2022. Jag lärde även känna artisten och låtskrivaren David Urwitz och började spela med honom. Jag har verkligen haft turen att få spela med många etablerade musiker, vilket jag är väldigt tacksam för.

Varför blev det just en utbildning på Billströmska?

– Jag går nu mitt andra och sista år på musiklinjen på Billströmskas folkhögskola. Det är en

underbar skola och för mig har utbildningen passat perfekt! Jag har alltid gillat att spela allt från pop till soul, jazz och folkmusik. Billströmskas musiklinje erbjuder en genrebred utbildning där man själv har stor frihet att påverka den musik man vill spela. Därför sökte jag mig dit och det har varit fantastiskt! Man är en klass på runt 20 personer vilket gör att man kommer väldigt nära alla och alla blir snabbt väldigt samspelade. Utbildningen har fokus på ensemblespel vilket är en bra erfarenhet att ha med sig ut i musikvärlden.

Har någon påverkat dig i den riktning du valt?

– Mycket av den musik jag lyssnar på idag har jag fått från min pappa. Jag är väldigt inspirerad av Steely Dan, The band, Gino Vannelli, Gillian Welch, Joni Mitchell, Paul McCartney, Jacob Collier, Paul Simon, Frank Zappa, The Brothers Landreth, Salem Al Fakir, Marthe Wang, Norah Jones, Alison Krauss, Linnea Henriksson och Moonica Mac.

Någon annan som betytt mycket?

– En person som betytt mycket för mig och mitt spelande är gitarristen och producenten Pär Öjerot. Vi träffades när jag gick på gymnasiet

MUSIKLABB

Ansök senast 11 mars

JAZZLINJEN

Ansök senast 17 mars

MUSIKLINJERNA

www.fridhemsfolkhogskola.se

**FRIDHEMS
FOLKHÖGSKOLA**

och han började som lärare där. Jag hade precis börjat upptäcka folkmusik, bluegrass och country, och Pär inspirerade mig till att fortsätta på det spåret. Vi spelar fortfarande ihop och jag är väldigt tacksam för det mötet. När det gäller trumspelen är jag också inspirerad av Levon Helm från The Band, en helt fantastisk trummis, sångare och mandolinist. Hans sätt att spela är så minimalistiskt men ändå med mycket sväng och attityd.

Hur går dina tankar inför framtiden?

– Att få gå på Billströmska och träffa så många fantastiska musiker har gjort mig ännu mer taggad inför framtiden. Det känns oerhört positivt att redan nu ha en fot i branschen och kunna skapa sig ett kontaktnät. Att välja folkhögskola är det bästa jag gjort och det har fått musiken att kännas mer som en verklig möjlighet, snarare än en rolig hobby. I dagens samhälle när det skärs ner på musik och kultur på så många sätt kan det ibland kännas lite hopplöst att försöka försörja sig på musik, men jag är säker på att det är detta jag vill hålla på med, så jag tar alla chanser jag får att få spela, och så ser vi var jag hamnar.

► Musikhögskolan i Piteå vid Luleå tekniska universitet

Skolan erbjuder Sveriges största konserthusorgel – Universitetsorgeln Acusticum, Studio Acusticum – en av norra Europas modernaste konsertsalar, rymliga danssalar med vackra panoramafönster, väl utrustade studior och replokaler som har öppet dygnet runt, utrustning och instrument till utlåning, erfarna lärare och etablerade personer i musikbranschen, samt utlandsstudier. Ansök senast 17 januari till Musik, en konstnärlig kandidat med inriktningarna jazzmusiker, klassisk musiker, rockmusiker, komposition, studiomusiker och kyrkomusiker. Musikalisk Gestaltning, en konstnärlig master med inriktningarna jazzmusiker, klassisk musiker, rockmusiker, komposition, studiomusiker, kyrkomusiker och dirigering. Ansök senast 19 april till Ljudteknik, en kandidat, eller fristående kurser i musik och dans. www.ltu.se

Lunnevals folkhögskola, Östergötland

Musiklinjen vid Lunnevals folkhögskola har sedan starten 1958 erbjudit en gedigen grund för högre musikstudier och ett aktivt musicerande. Deras musikutbildning haren lång och framgångsrik tradition av ensemblespel och instrumentalundervisning. Du väljer en av följande inriktningar: folkmusik, jazz eller klassiskt. Linjen är en tvåårig heltidsutbildning med cirka 60 platser. www.lunnevad.se

Löftadalens folkhögskola, Halland www.regionhalland.se/loftadalen

Malmö Universitet

Förskolläraryrket med musikprofil som riktar sig till dig som har erfarenhet av musicerande och som nu önskar bygga vidare och fördjupa dina kunskaper och färdigheter i musik i relation till en förskolläraryrket. www.mau.se

Malungs folkhögskola, Dalarna

Fördjupa dina kunskaper i folkmusik! Studera i en lugn miljö med en varm gemenskap. Här hittar du både långa och korta kurser i Folkmusik sång, Folkmusik fiol och Folklig dans. www.malungsfolkhogskola.se

Marieborgs folkhögskola, Norrköping

Musiklinjen är tvåårig och vänder sig till dig som vill skaffa konstnärliga och praktiska verktyg för din musik. Här erbjuds du ämnen såsom Ensemblespel, Songwriting och Musikproduktion för att bredda ditt musikaliska kunnande samtidigt som du i Bransch/Event Kunskap får hjälp att utveckla din roll inom musikbranschen. Skolan söker dig som är nyfiken, gillar att samarbeta och vill skapa musik i varierande former. Med möjlighet till ►

Satsa på en framtid med ljud- och musikproduktion!

Vi erbjuder dig starten på en spännande framtid inom ljud- och musikbranschen. Utveckla dina tekniska och konstnärliga kunskaper inom produktion och inspelning på vårt tvååriga distansprogram i Musik- och ljuddesign 120 hp, som även kan läsas på halvfart.

Mer om utbildningen hittar du på: musikochljuddesign.se

HÖGSKOLAN DALARNA

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

- internatboende på skolområdet, cykelavstånd till Norrköping city, ta chansen och sök till Marieborgs Musiklinje!

www.marieborg.org

Markaryds folkhögskola, Bjärnum

Flera ettåriga kurser, Studio Live Produktion lämpar sig för både nybörjare och den något mer erfarna inom studio, musik och scenproduktion. Musikteaterskolan i Bjärnum är en artistutbildning för kommande yrkesarbete i underhållningsbranschen. Markarydsfolkhögskola har även kurser i dans, teater samt linjen Show & Musikal som är en förberedande artistutbildning.

www.studioliveproduktion.se

Mellansels folkhögskola, Ångermanland

www.musiklinjen.se

Mittuniversitetet, Medelpad

Tvåårig webbaserad högskoleutbildning inom Musik och ljuddesign (120 hp) som även kan läsas på halvfart. Utbildningen är ett samarbete mellan Mittuniversitetet, Linnéuniversitetet och Högskolan i Dalarna.

www.miun.se

Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet

Musikhögskolan i Malmö är en ledande utbildningsinstitution inom musik. Vi erbjuder gedigna utbildningar för dig som vill jobba professionellt som musiker, kyrkomusiker, tonsättare eller musiklärare. Under utbildningstiden hos oss utvecklar du de kunskaper och färdigheter du behöver för att kunna verka på hög konstnärlig nivå i dagens kulturliv. Oavsett musikalisk inriktning kommer du att få möjlighet att förverkliga dina egna mål samtidigt som du bygger upp en stark yrkesidentitet som musiker eller pedagog. Vi erbjuder även pedagogiska påbyggnadsutbildningar för dig

som redan är konstnärligt verksam men önskar behörighet att undervisa i musik på grundskole- och gymnasienivå, eller musik, scenkonst och konst inom kulturskolan.

www.mhm.lu.se

Musikinstrumentakademien, Upplands Väsby

Musikinstrumentakademien erbjuder en unik utbildning för dig som vill satsa på ett yrke inom musikinstrumenthantverk. Yrkehögskoleutbildningen till gitarrbyggare är en treårig kostnadsfri heltidsutbildning som berättigar till studiemedel.

www.musikinstrumentakademien.se

Musikkonservatoriet, Falun

www.musikkonservatoriet.com

Musiklinjen Södra Vätterbygdens folkhögskola, Jönköping

En grundläggande bred musikutbildning där ensemble, körsång och instrumentalundervisning i samtliga genrer genomförs. Musikalisk utveckling med teori, praktik och sceniska projekt skapar en stabil plattform för dig som vill utveckla ditt musikaliska hantverk, men också för dig som vill förbereda dig för högre Musikutbildningar.

www.svfmusik.se

Musikmakarna, Örnsköldsvik

www.musikmakarna.se

Mälardalens högskola, Västerås

www.mdh.se

Nordiska folkhögskolan, Kungälv

Nordiska Visskolan är utbildningen för dig som vill hitta ditt unika sceniska uttryck. Hos oss står det du vill berätta och förmedla i fokus, såväl i egna som i andras låtar. Du får en rad olika verktyg för att fånga och beröra en publik och för att utveckla din sångteknik, ackompanjemang och låtskrivande, och kommer att möta en mängd pedagoger

och artister med stor erfarenhet inom områden som scenisk gestaltning, musikskapande och branschkunskap. Du får individuell handledning i sång/vistolknig och gitarr, men arbetar också i grupp i konsert- och turnéprojekt. Skolan har ett livaktigt internat och flera replokaler och övningsrum.

www.nordiska.fhsk.se

Nyköpings folkhögskola, Södermanland

www.nykoping.fhsk.se

Operahögskolan, Stockholm

www.uniarts.se

Orca Mediautbildning, Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå

www.orca.se

Oskarshamns folkhögskola

Ett- till tvåårig musiklinje med klassisk inriktning (sång, piano, gitarr, stråk, blås, komposition), genrebred sånginriktning, och jazzinriktning (sång, piano, gitarr, bas, trummor, blås) och förberedande för musikhögskola. Kyrkomusikerutbildning på heltid och på halvtid distans. Förberedande kyrkomusikerutbildning. Orgelspelarkurs på sommaren.

www.oskarshamnsfolkhogskola.se

Performing Arts School, Göteborg

Performing Arts School utbildar dig som vi bli internationell artist inom musikal, sång, dans och teater och leder fram till examen, Advanced Graduate Diploma in Performing Arts, 180 poäng ECTS och är enligt EQF/SeQF på samma nivå som en kandidatexamen eller kvalificerad yrkehögskoleexamen. Utbildningen är en treårig yrkesutbildning under tillsyn av myndigheten för yrkehögskolan. Utbildningen berättigar till stöd från CSN i Sverige, SU i Danmark, Lånekassen i Norge och Kela i Finland.

www.performingartsschool.se

BIRKAGÅRDENS FOLKHÖGSKOLA
KLASSISKA MUSIKLINJEN

Ansökan med videofiler senast den 1 april
www.birkagarden.fhsk.se

Birkagårdens folkhögskola

Sankt Sigfrids folkhögskola, Växjö

Musikutbildningen på S:t Sigfrids folkhögskola ger en god grund inför ett yrke som musiker och musiklärare. Den är också förberedande för musikhögskolan. Skolan erbjuder inriktningarna jazz, klassisk, sång och piano med genrebredd, komposition och rytmik. Gemensamt för alla inriktningar är att vi har en rik konsertverksamhet. Man är även ute och gör turnéspelningar runtom i landet. Genom det unika internatboendet så har du alltid kompisar att spela med.

www.sigfrid.se

Sigtuna folkhögskola, Stockholm

www.sigtunafolkhogskola.se

Sjövicks folkhögskola, Västergötland

www.sjovik.eu

Skeppsholmens folkhögskola, Stockholm

www.skeppsholmensfolkhogskola.se

Skurups folkhögskola, Skåne

Ett- eller tvååriga musiklinjer med

inriktningarna rock, folkmusik och jazz. Här finns deltagare från hela Skandinavien och man har stort fokus på ensemblespel. På skolan jobbar man med att medvetandegöra deltagarna i frågor kring mångfald och normer. Genom jämställdhetsgrupper och studentdemokrati vill man göra den svenska musikscenen bättre och rättvisare.

www.skurupsfolkhogskola.se

Solviks folkhögskola, Västerbotten

Solviks Folkhögskola erbjuder fyra olika musikinriktningar där du har möjlighet att studera ett till två år. Man har fantastiska utbildningar både för dig som vill stå på scen och dig som vill skapa musik. Inriktningarna som du kan välja på är Sångare/Artist, Musiker, Singer-songwriter och Musikproduktion.

www.solvik.fhsk.se

Sommenbygdens folkhögskola, Tranås

www.sommenbygdensfolkhogskola.se

Spinneriet, Malmö

www.glokala.se/spinneriet

Stiftelsen Hantverk & Utbildning, Leksand

www.hantverkslarling.se

Stockholm Musikalartist Utbildning – BASE23

Stockholm Musikalartistutbildning (SMU) är en treårig yrkesutbildning på heltid med fokus på "triple threat", eleverna blir professionella musikalartister som är starka sångare, skådespelare och dansare. Det är en gedigen utbildning med dedikerade fasta lärare som brinner för att ge sina elever de verktyg de behöver för en framtid som artist tillsammans med spännande gästlärare som komplement. På SMU får eleverna ett starkt kontaktnät direkt in i branschen genom bland annat de konstnärliga ledarna Hans Marklund och Roine Söderlundh som är två av Sveriges mest anlitade regissörer och koreografer inom show och musikal.

www.base23.se/smu

Stockholms konstnärliga högskola (SKH), Stockholm

SKH utbildar och forskar inom cirkus, dans, ►

AXEL FRANZÉN

Axel har gått Kandidatprogram i musikvetenskap med inriktning mot musikkommunikatör vid Stockholms Universitet.

Berätta lite om dig själv.

– Jag är 28 år gammal, uppvuxen i Vallentuna norr om Stockholm. I tonåren gick musik över från att vara ett trevligt bakgrundsljud till att vara ett specialintresse. Jag har alltid varit väldigt nyfiken och

"nördig" och det var då jag började läsa mer om musiken jag gillade och jag började också följa ny musik slaviskt. Jag var aldrig intresserad av att lära mig spela musik själv. Intresset har legat i lyssnandet, upptäckandet och kontextualiserandet. Musikintresset delade jag med min pappa och vi delade även en kärlek till Thåström vilket ledde till att jag fick gå på mina första spelningar.

När kände du att det verkligen var musik du ville ägna dig åt?

– När jag var tjugo och tillsammans med en kompis började arrangera konserter samt driva skivbolag. Det kändes direkt väldigt roligt och något jag ville fortsätta med och om möjligt försöka leva på.

Berätta om ditt kursval och varför du valde just det?

– Jag hade tidigare läst retorik vid Uppsala och trivdes väldigt bra med akademiska studier. Jag kände att musikkommunikatörprogrammet lät roligt, samtidigt som det skulle ge mig tid att fortsätta med egna projekt: skivbolaget, konsertarrangören Rama Lama Records, och festivalen Fools Gold.

Varför blev det just en utbildning vid Stockholms Universitet?

– Jag ville flytta hem till Stockholm efter att ha bott i London och Uppsala sedan gymnasiet.

Har någon eller något påverkat dig i den riktning du valt?

– Väldigt många har inspirerat mig på olika sätt, dels människor och verksamheter jag läst om, men det som jag uppskattat absolut mest med den alternativa musikscenen jag är en del av är hur öppna alla är för att bolla idéer och hjälpa till. Där har många påverkat mig och fortsätter att påverka mig.

Hur upplevde du utbildningen?

– Utbildningen upplevde jag som väldigt intressant och bred. Speciellt musiketnologin och populärmusikkurserna lämnade stora avtryck på mig, och kandidatuppsatsen övade upp en analytisk förmåga som jag verkligen känner att jag burit med mig. En lärdom som jag ofta återvänder till är att populärmusiken på något sätt alltid varit i kris, den kunskapen tycker jag känns både betryggande och inspirerande då det också skapar en miljö för nytänkande.

Hur har du gått vidare efter utbildningen?

– Efter utbildningen gick jag folkhögskola i två år på projektverkstan där man får tid att utveckla sitt projekt. I klassen var vi allt från musikalskappare till skomakare och jag jobbade med Rama Lama Records och Fools Gold. Det var otroligt roligt, inspirerande och lärorikt och något jag rekommenderar till alla som sysslar med egna projekt.

Vad gör du just nu? Och hur går dina tankar inför framtiden?

– Just nu jobbar jag med PNKSLM Recordings samt i systerbolagen Echo Three Live och Out of Time. Detta kombinerar jag med mina egna verksamheter. Tankarna inför framtiden är att fortsätta verka inom den här miljön så länge det känns roligt och inspirerande.

Är det något råd du vill ge till unga musikanter inför deras val?

– Gör det som känns roligt och funkas socialt. Kom ihåg att människorna du möter längs vägen också går vidare i sina liv och de kan bli viktiga kontakter i framtiden. Var inte rädd för att testa saker eller avsluta sånt som inte känns rätt. Det är aldrig fel att testa något.

Är det något du gärna vill dela med dig av och som du känner är viktigt att tänka på?

– Tveka aldrig på att höra av dig och fråga någon du ser upp till eller tycker är intressant om råd och tips.

SOPHIA CARLWALLER

Sophia Carlwaller är 21 år gammal och född och uppvuxen i Stockholm. Hennes intresse för musik har alltid funnits – hon har sjungit sedan hon var liten och började skriva låtar redan som tonåring. Trots detta hade hon aldrig pluggat musik innan hon började på Marieborg.

När kände du att det verkligen var musik du ville ägna dig åt?

– Det var under min gymnasietid som jag verkligen insåg att jag brann för musik och att jag ville utveckla min musikaliska förmåga. Något av de roligaste sakerna inom musik för mig är att jobba med koncept. Jag tycker om att skapa en musikalisk värld där det finns en röd tråd mellan låttexter, genre och det visuella.

Varför blev det just den utbildning det blev?

– En av de största anledningarna till att jag sökte till Musiklinjen på Marieborg var att kunna släppa min musik genom att börja med ett EP-koncept som jag knäpat på sedan jag var 15, men inte kunnat släppa eftersom jag knappt visste något om musikproduktion. Jag sökte även efter en bred utbildning som inkluderade både teoretiska och praktiska moment och som även fokuserade på själva musikbranschen.

Hur upplever du utbildningen? Vad känns speciellt bra?

– Nu har jag gått 3 av 4 terminer på utbildningen och är jättenöjd. Lärarna är kunniga och engagerade och man märker att de vill ens bästa och att det ska gå bra för en. Stämningen mellan lärare och elever är också väldigt bra. Utbildningen är seriös och målinriktad för en karriär inom musik, vilket jag verkligen uppskattar. Jag har utvecklat min musikaliska förmåga på alla sätt och vis tack vare utbildningen. Jag har blivit en bättre sångerska (sång är mitt huvudinstrument) men jag har dessutom både blivit bättre på andra instrument och lärt mig nya. Jag har kunnat skaffa kontakter och fått en bättre förståelse för branschen. När jag började på skolan visste jag knappt någonting om musikproduktion och för ett tag sedan släppte jag min debutsingel ("Sorry, We're Closed" – Sophia Carla) som jag producerade själv.

Hur går dina tankar inför framtiden?

– I framtiden skulle jag vilja fortsätta att släppa musik och satsa på en artistkarriär men jag är även nyfiken på att jobba inom branschen, exempelvis inom marknadsföring och konceptutveckling.

– Jag skulle också vilja rekommendera vår spotifylista, Marieborg-Musik! Där kan man lyssna på låtar som gjorts av elever från skolan, för alla som är nyfikna på utbildningen och vill höra hur det har gått för eleverna.

Länk till spellistan:

<https://open.spotify.com/playlist/4hCdXPQEDCUN9bjNMdOS2H?si=c0afae69213d4adc>

► film, media, opera och scenkonst. Med sin unika sammansättning av utbildningar och konstnärlig forskning erbjuds nya möjligheter för framtidens kunskaps- och samhällsutveckling. SKH arbetar för en bred rekrytering av studenter och har en attraktiv studiemiljö med ljud- och musikrelaterade utbildningar som Ljuddesign för scenkonst, Operasång och Filmljud. Högskolan ger fristående kurser och program på kandidat-, magister- och masternivå.
www.uniarts.se

Stockholms Musikpedagogiska Institut (SMI)

SMI erbjuder musikpedagogisk examen (120 eller 180 hp) och kulturskolapedagogisk utbildning (90 hp) med inriktningar Instrument/Sång/Musikskapande för undervisning på frivillig grund, samt Logonomexamen (120 hp). SMI ingår i satsningen Kulturskoleklivet med ett brett utbud av kortare utbildningar, fortbildning och kurser med olika inriktningar.
www.smi.se

Stockholms universitet

Fristående kvällskurser om spelmusik (ges på distans), filmmusik och musikteori. Kandidatprogrammet (180 hp) i musikvetenskap med inriktning mot musikkommunikatör vänder sig till dig som söker grundliga kunskaper om musik och vill utveckla din kompetens att kommunicera om musik och musikliv. Programmet förbereder för olika former av arbete inom musikbransch och kulturadministration.
www.su.se/ike/musikvetenskap

Musikalakademien Strömbäcks folkhögskola, Umeå

VILL DU SÄGA NÅGOT MED DIN MUSIK?

Sök till
NORDISKA VISSKOLAN
En scenisk musikutbildning med texten i fokus
nordiska.fhsk.se

NORDISKA 75 ÅR
20 MIN FRÅN GÖTEBORG
ANSÖK INNAN 15 APRIL 2023

Sunds garden
Musiklinjen

1-2 årig musiklinje med inriktning mot klassisk musik eller jazz. Utbildningen är förberedande för musikhögskolan.

Du kan också ha arrangering & komposition, kyrkomusik, kördirigering samt musik- och ljudproduktion som inriktning.

Ansök senast 1 april

SUNDSGÅRDENS FOLKHÖGSKOLA
sundsgarden.se

Utvecklas musikaliskt i mångfald och bredd

Musiklinjen på Södra Vätterbygdens folkhögskola är en bred 1-2-årig musikutbildning förberedande för musikhögskolan.

ANSÖK SENAST 1 APRIL
svfmusik.se

svf.

Sveriges nordligaste yrkesutbildning i musikal. Gör dig till en hållbar artist, redo för den nordiska och internationella musikscenen. Antagning sker en gång vart tredje år och det betyder att du och din klass har lärlagets fulla fokus under dina år hos oss. Utbildningen bedrivs på Strömbäcks folkhögskola utanför Umeå och som studerande på Musikal akademien blir du garanterad en plats på skolans internat.

www.strombacksfolkhogskola.se

Studiefrämjandet, Hela landet

Vänder sig till dig som spelar musik i alla former och kan hjälpa dig på många sätt. Har både kurser, workshops och fria studiecirkel där ni själva bestämmer vad ni vill göra och behöver hjälp med. 80 verksamhetsutvecklare runt om i landet jobbar för att stötta dig som spelar, rappar eller sjunger. Eller vill börja!

www.studieframjandet.se/musik

Studieförbundet Vuxenskolan, Hela landet

www.sv.se

Studio Blue, Stockholm

LJUDTEKNIKER/PRODUCENTLINJEN vid Studio Blue är en unik utbildning för dig som älskar musik och vill satsa allt för att befria din kreativitet och nå din fulla potential inom musik, musikproduktion och ljudteknik. Utbildningen är en av Sveriges äldsta men samtidigt modernaste och enligt ledande branschfolk bästa inom musik, musikproduktion och ljudteknik. Studiemedel genom CSN, egen forskning, studio i världsklass, proffsproduktioner, egna projekt

och låtskrivning. Två fasta ansökningsomgångar plus löpande ansökan fram till kursstarten den 2 september 2024.

SÅNG & RÖSTUTVECKLING vid Studio Blue är en ny unik sångutbildning för dig som vill nå din fulla potential som sångare/sångerska och röstanvändare. Sång & Röstutveckling är en CSN-berättigad eftergymnasial yrkesutbildning på halvtid med upplägg för att möjliggöra att kombinera studierna med sångliga och andra professionella engagemang. Enskilda sånglektioner ges under hela utbildningen. Kursinnehållet om röstinstrumentet baseras bland annat på den världsledande sångforskning som bedrivs vid KTH under ledning av professor Johan Sundberg som ingår i utbildningens ledningsgrupp och är en av lärarna. Två fasta ansökningsomgångar plus löpande ansökan fram till kursstarten den 9 september 2024.

www.studioblue.se

Sundbybergs folkhögskola, Stockholm

www.sundbybergsfolkhogskola.se

Sundsgårdens folkhögskola, Helsingborg

Ett- till tvåårig musikerutbildning med inriktningarna: klassisk, jazz/improvisation, kyrkomusik, arrangering/komposition, musik- och ljudproduktion samt kördirigering. I samarbete med Musikhögskolan i Malmö finns en högskoleförberedande kurs på 15 hp. Sista ansökningsdag 1 april.

www.sundsgarden.se

Sverigefinska folkhögskolan, Haparanda

Skolan erbjuder ett- till treåriga kurser med bland annat profilerna musiker, ljudteknik, scenljus, musikproduktion, singer/songwriter, ljudteknik för ►

STINA NILSSON

Stina Nilsson är en 19-årig sångerska från Halmstad. Sedan tidig ålder har hon sysslat med musik – främst sång i olika genrer som musikal, pop och klassisk. Senaste åren har hon dessutom fördjupat sig inom jazzen. I somras tog hon studenten på musiklinjen vid Sturegymnasiet i Halmstad och studerar nu jazzsång på S:t Sigfrids folkhögskola i Växjö.

Varför valde du att söka till jazz på S:t Sigfrid?

– Ett gäng elever från S:t Sigfrids jazzlinje var och spelade på min gymnasieskola och det var det som fick mig att vilja söka dit. Det kändes proffsigt och jag blev direkt sugen på att vara med och spela. De sålde in stället bra helt enkelt! Dessutom kändes skolan som ett bra första steg efter gymnasiet. På Sigge, som vi kallar det, får jag möjlighet att testa på en vardag som musiker utan pressen som kan finnas på högre utbildningar. Jag kan spela, skapa och utvecklas tillsammans med andra enbart med syftet att ha roligt.

När började ditt musikintresse ta form?

– Musik och speciellt jazz har alltid funnits omkring mig. Så fort man kliver innanför dörren hemma hos min familj möts man av jazz som spelas i högtalarna. Ofta sätter mina föräldrar på Gerry Mulligan eller Ella Fitzgerald. Utan den musiken känns det inte riktigt som hemma.

Med detta som grund har jag sedan utvecklat ett eget musikintresse. Jag visste tidigt att jag ville lära mig mer om sång och började då ta sånglektioner och engagera mig i kulturskolans olika ungdomskörer.

Snart insåg jag att det var just jazz som var min grej. Där kunde jag experimentera med röst, uttryck och text på ett helt nytt sätt. Jag kunde även använda mig av den kunskap jag fått både från den klassiska sången och den från musikalvärlden. Jag insåg att jag kunde blanda genrernas olika tekniker och uttryck och på så sätt få en alldeles egen jazzröst.

Har någon påverkat dig i den riktning du nu har valt?

– Självlklart har familjen haft stor påverkan, men jag har också haft ett gäng idoler som alltid har följt med. Ella Fitzgerald, Monica Zetterlund och Amanda Ginsburg är några av dem. Men en av de största anledningarna till att jag inte släppt sången är nog min sånglärare som jag började med som 10-åring och som jag sjöng för ända fram till studenten. Vi har haft väldigt roligt och hon har peppat mig hela vägen.

Hur upplever du utbildningen? Vad känns speciellt bra?

– Jag är väldigt nöjd med S:t Sigfrid. Skolan har en go stämning, proffsiga lärare och vi elever får

alla möjligheter att utvecklas på vårt instrument. Visst, tempot är högt men det gör också att vi hinner med en massa kul. Vi får lära känna jazzens olika genrer som latin och bebop. Sedan använder vi det vi lärt oss när vi har konserter på skolan eller är förbandsgig till jazzmusiker som besöker stan. Att vara förband är rätt nervöst men väldigt roligt!

- synskadade, och sång. Bra språngbräda till vidare studier på exempelvis musikhögskola eller direkt till arbetslivet. Det går även bra att läsa upp gymnasiebetygen samtidigt!
www.svefi.net

Teknikhögskolan, Göteborg

Bli Ljud- och musikproducent på ett år! Unik YH-utbildning skapad utifrån musikbranschens behov med start hösten 2024. Studera CSN-berättigat och genomför praktiska moment hos legendariska Svenska Grammfonstudion. Praktik (LIA – lärande i arbete) ingår. Ansökan är öppen!
www.teknikhogskolan.se

Tollare folkhögskola, Malmö

www.tollare.org

Umeå universitet

www.lh.umu.se

Uppsala universitet

www.uu.se

Vadstena Sång och Pianoakademi, Vadstena

Vadstena Sång och Pianoakademi erbjuder en tvåårig utbildning med fokus på romansinterpretation, att tolka musiken och att förbättra de tekniska färdigheterna på ditt instrument. Du väljer en av inriktningarna, sång eller piano. Utbildningen berättigar till studiemedel.

www.vadstenasangochpianoakademi.se

Valjevicens folkhögskola, Blekinge

www.valjeviken.se/folkhogskola

Visskolan Västervik, Gamleby folkhögskola, Småland

www.gamlebyfolkhogskola.se

Jazz Academy, Vänersborg

www.vanersborg.se/jazzacademy

Västerbergs folkhögskola, Gävleborgs län

www.regiongavleborg.se/Folkhogskolor/vasterberg/Utbildningar/Musiklinjen

Wiks folkhögskola, Uppsala

www.lul.se/wik

Ågesta folkhögskola, Farsta

www.agesta.nu

Ålsta folkhögskola, Västernorrlands län

www.lvn.se/Folkhogskolor/Alsta-Folkhogskola

Åsa folkhögskola, Sörmland

www.asa.fhsk.se

Ölands folkhögskola

www.olandsfolkhogskola.se

Örebro universitet, Musikhögskolan i Örebro

Musikhögskolan i Örebro utbildar framtidens musiklärare, musikvetare, musiker, kompositörer, musikproducenter och låtskrivare.

www.oru.se/musik

Österlens folkhögskola

www.osterlen.fhsk.se

Östra Greve folkhögskola, Vellinge

www.ostragreviefolkhogskola.com

DAVID MYHR

David Myhr är Universitetslektor i Musikalisk Gestaltning med inriktning mot låtskrivande, musikproduktion och branschkunskaper och utbildningsledare på BEMU (Brunnsviks Enskilda Musikhögskola).

Berätta lite om dig själv och när du började intressera dig för musik.

– Jag är 54 år och är uppvuxen i Piteå men bor sedan länge i Stockholm. Jag började klinka piano som femåring. I media-svallvågorna efter John Lennons tragiska död upptäckte jag Beatles som tioåring vilket förändrade mitt liv.

När kände du att det var musik du ville ägna dig åt?

– Redan som liten ville jag bli "musikingenjör". Men någon plan hade jag inte.

Vad valde du för utbildning när du var yngre?

– Efter fyraårig teknisk linje på gymnasiet blev det "GG" (grundskole- och gymnasielärare) på Musikhögskolan i Piteå. Även om jag just då inte drömde om att bli just musiklärare. Utan snarare popstjärna.

Varför just den utbildningen?

– Jag hade ett band hemma som jag inte ville flytta ifrån. Musikhögskolan blev ett sätt att fortsätta "hålla på med musik".

Hade någon påverkat dig i den riktning du valde?

– Det var min mamma som såg min passion för musiken och som påminde mig om att det ju faktiskt fanns en musikhögskola i stan.

Hur har du gått vidare efter den första utbildningen?

– Jag flyttade till Stockholm och satsade "allt"

CSN

Centrala Studiestödsnämnden är en myndighet som har hand om studiestöd till studerande i Sverige och utlandet. Hjälpen kan bestå av studiehjälp till studerande på gymnasienivå (16–20 år) eller studiemedel till studerande på gymnasium, komvux, folkhögskola, högskola eller universitet. Man delar också ut Rg-bidrag till mat, hemresor och boende för elever med funktionsnedsättning.

För att du ska få erhålla studiemedel måste följande krav uppfyllas:

- Du studerar på en skola eller går en utbildning som ger dig rätt till studiemedel
- Du studerar i tillräcklig omfattning (minst 50 %)
- Du uppfyller ålderskraven
- Du studerar i minst tre veckor

Olika utbildningar har olika ålderskrav.

På folkhögskola är det 20 år som är lägsta ålder för att du ska kunna erhålla studielån.

Går du på komvux får du inte vara äldre än 60 år.

På högskolenivå kan du få studiemedel maximalt 240 veckor eller sex år. Du kan söka medel för färre veckor än du faktiskt studerar. Du har även rätt att tjäna upp till 111 000 kronor per halvår samtidigt som du studerar. För att få fortsatt lån måste du ha klarat av en viss del av din utbildning, oftast 75 %.

CSN erbjuder även merkostnadslån för inköp av musikinstrument och nödvändig utrustning i de fall du studerar minst 180 högskolepoäng på högskolans musikprogram eller en lärarutbildning med inriktning musik, och har köpt instrument under utbildningens två första år. Du kan också få merkostnadslån för renovering av ett musikinstrument och inköp av ett instrument av bättre kvalitet under de två första åren av utbildningen. Vid inköp av bättre instrument än det du har sedan tidigare får du mellanskillnaden mellan värdet för det gamla instrumentet och kostnaden för det nya. Din skola värderar instrumentet och lämnar uppgifter om detta på en blankett som finns tillgänglig för nedladdning via CSN:s hemsida. Under 2024 är maxbeloppet för merkostnadslån under hela din studietid 171 900 kronor.

Info om vilka regler som gäller för just din utbildning hittar du på www.csn.se. Du kan även ringa 0771-276 000 för att få personlig hjälp.

på bandet och musikkarriären. Vid 30 kom jag på att det går att kombinera frilanslivet med att undervisa. Jag startade ett program på Nacka Gymnasium i musikproduktion och ljudteknik. Sedan blev jag universitetslektor på Musikhögskolan i Piteå där jag också prövade på lite konstnärlig forskning. Jag har även tagit uppdrag för KMH, Linnéuniversitet, Högskolan i Dalarna, Musikhögskolan i Örebro och Umeå Universitet. Nu är min huvudsakliga arbetsplats BEMU där jag är utbildningsledare.

Berätta lite om din musikerkarriär!

– På 90-talet var jag med i powerpopbandet The Merry-makers som hade framgångar främst i Japan. Vi hade en radiohit 1997, sålde en massa skivor i Japan och åkte dit på promoturnéer och fick signera skivor i skivbutiker. Popstjärnedrömmen var i alla fall tillfälligt uppfyllt. Vi spelade också lite i USA och jobbade med vår husgud Andy Sturmer från Jellyfish på albumet Bubblegun.

På 00-talet var jag och min bandkompis Anders Hellgren producenter och låtskrivare för japanska artister med egen studio i Stockholm. Numera är jag soloartist och har släppt två album och två EP. Andra albumet Lucky Day spelades in i Nashville. Jag har också co-writat låtar för biofilm som till exempel låten "Spellbound". Jag gör också mycket jinglar för radioreklam. Är medskyldig till mästerverk som "Ryds Bilglas" och "Insplanet".

– Jag spelar också en del live. Jag har en grej som jag kallar The Living Beatles Jukebox och agerar också "Benny" i ABBA-tributebandet Super Trouper. En roll som även tagit mig till osannolika situationer som till exempel att spela live på Hollywood Bowl inför 16 000 personer.

Hur känns det att kunna dela med sig av alla dina musikerfarenheter?

– Superkul! Jag älskar att vara nära där musik skapas och gillar utmaningen i att med ett gott råd

försöka lyfta en låt till nästa nivå. Men framför allt är jag ute efter att skapa miljöer där studenter får jobba utifrån sitt eget driv och sina egna konstnärliga mål. En av BEMU:s huvudidéer är att sätta ihop studenter med erfarna personer från branschen och därmed bygga nätverk. Jag tror också på idén att vara aktiv själv på sidan om, för att inte stagnera i lärarrollen.

Vad är det roligaste som hänt i ditt jobb?

– På BEMU händer det roliga saker hela tiden! Vi har siktet högt ställt med internationell utblick. Ett exempel var när vi utnämnde Graham Gouldman från legendariska 70-talsbandet 10cc till BEMU:s förste "honorary fellow". Han var hedrad, kom till Borlänge och delade med sig av kunskap. Dessutom gjorde vi en konsert med honom (på YouTube inom kort). Minne för livet!

Hur går dina tankar inför framtiden?

– Jag ser fram emot att göra BEMU till en extremt inspirerande plats att vara på för framtidens musikskaapare.

Är det något råd du vill ge till unga musikanter inför deras val när det gäller utbildning?

– Tänk på att bland det viktigaste med utbildningen är vilka studiekamrater du kommer att omges av. Det är tillsammans med (och av) dem du kommer att lära dig det mesta och de blir en viktig del av ditt framtida nätverk.

Till sist: Är det något du gärna vill dela med dig av och som du känner är viktigt att tänka på?

– Att Jellyfish Spilt Milk ären av de bästa plattor som gjorts och att den bör avnjutas i lurar minst tre gånger innan man bestämmer sig för vad man tycker.

TINA AXELSSON

Musiklinjen Billströmska folkhögskolan

Genrebred musikutbildning
med ensemblespel i fokus

Ansök senast 10:e mars!

46

UAFX Lion '68 Super Lead Amp, Brigade, Flow och Teletronix LA-2A

EFFEKTPEDALER

Universal Audio har på knappt två år byggt upp en försvarlig arsenal effektpedaler som går under det gemensamma namnet UAFX. I denna artikel testar vi de senaste fyra tillskotten.

MÅNADENS TESTER

54

Fender Tone Master Pro & Tone Master FR-10

GITARRPEDAL

Som gitarrist blir man alltid lite extra till sig i trasorna när det dyker upp något spännande på just gitarrfronten. Och i den kategorin måste vi absolut placera Fender Tone Master Pro. Vi kollar in både den och en av de digitala monitorer som även ingår i serien, Tone Master FR-10.

64

Native Instruments Kontrol S49 MK3

CONTROLLER-KEYBOARD

Sist vi kikade på ett Kontrol-keyboard från Native Instruments handlade det om version 1. Det var några år sedan och mycket har hänt sedan dess. Med version 3 av Kontrol-keyboarden presenterar Native Instruments massor av förbättringar. Vi tar en extra kik på Kontrol S49 MK3.

70

EBS Magni 502-115 & Session 30 MK3

FÖRSTÄRKARE

Magni-502 har försetts med ett 15-tumselement - och Session 30 med Bluetooth! Dags att stifta bekantskap med två väldigt olika kombor från EBS.

76 Steinberg Cubase 13 | **84** Waves StudioVerse & Creative Access | **88** Avid Pro Tools Sketch

**SÅ HÄR GÅR
VÅRA TESTER TILL**

Alla tester i MM är utförda av skribenter med hög expertis och lång erfarenhet inom sitt eller sina områden. Samtliga produkter granskas utefter en generös testperiod för att skribenten ska kunna genomföra en rigorös bedömning av allt från spelbarhet ned till minsta komponent. Men det allra viktigaste är att du som läsare får dina frågor besvarade:

- Är den här produkten bra?
- Passar den här produkten mig?
- Är den prisvärd?

MM REKOMMENDERAR
MM Rekommenderar är det högsta betyget vi delar ut. För att en produkt ska erhålla den här utmärkelsen krävs att den håller tillräckligt hög nivå för inget ska nämnas under rubriken "Minus" i betygsättningen.

MM REKOMMENDERAR

ADAM Audio A8H & A4V

TESTADES I NR 7-2023

ADAM Audios nya A-serie består av ett gäng olika studiomonitorer för både proffs och hemmaproducenten. Vi slänger ett öga på dem – och även ett öra eller två.

FRÅN 4 999 SEK

Bitwig Studio 5

TESTADES I NR 6-2023

Bitwig Studio har nu lanserats i version nummer 5. Berlinföretaget bjuder denna gång på ännu fler modulationsmöjligheter och andra nyheter som knyter samman mjukvarans olika delar till en tajt kreativ helhet.

399 EURO

Spitfire Audio BBCSO Piano

6-2023

Spitfire Audio har nyligen levererat ett underbart pianobibliotek. Vi spetsar öronen, och försöker greppa BBC Symphony Orchestra Piano.

179 EURO

T-Rex Binson Echorec - Drum Delay

6-2023

På 60-talet fanns endera ett brusigt tape-eko, eller – om man hade riktig tur – ett Binson vid val av ekoapparat. Nu har danska T-Rex presenterat en kopia på den magiska musikmaskinen från Italien. Vi kollar närmare på T-Rex Binson Echorec.

24 999 SEK

Fender Hammertone Overdrive

5-2023

Fender har sedan 2018 presenterat en serie med riktigt bra effektpedaler. De har varit av högsta klass, men storleken och kanske även priset har i viss mån legat dem i fatet. Nu kommer en ny serie pedaler som ska råda bot på detta: Fender Hammertone.

879 SEK

Fender Hammertone Reverb

5-2023

Fender har sedan 2018 presenterat en serie med riktigt bra effektpedaler. De har varit av högsta klass, men storleken och kanske även priset har i viss mån legat dem i fatet. Nu kommer en ny serie pedaler som ska råda bot på detta: Fender Hammertone.

1 149 SEK

Toontrack Hitmaker SDX

4-2023

Om det fanns en man som hade koll på trumsoundet på 80-talet, eller till och med var ansvarig för att skapa det, så var det Hugh Padgham. Nu har han hjälpt teamet bakom Toontrack att återskapa det soundet och självfallet kände vi det som ett oefftergivligt krav att kolla in resultatet.

1 695 SEK

Ollo Audio S5X Headphones

3-2023

Det är inte ofta vi får in en hårdvara med så tydlig målsättning. Ollo Audio S5X är nämligen designade och optimerade för att kunna "översätta" en mix i Dolby Atmos, immersive audio, eller det vi ibland kallar rumsligt ljud, mellan ett högtalarsystem och ett par hörlurar.

4 699 SEK

Eventide H90 Harmonizer Multi-FX pedal

3-2023

Den skulle kunna beskrivas som två H9-pedaler i samma burk, men den är så mycket mer. "Lägg på en tio-faktor så börjar ni närma er", säger en av utvecklarna bakom pedalen, Jackson Firlik.

12 995 SEK

Neve 88M Dual Mic Preamp & USB Audio Interface

2-2023

Ett ljudkort med ett par riktigt bra micksteg, det är nog vad alla studionördar önskar sig. Och handlar det då om micksteg från Neve är i alla fall min lycka gjord.

13 190 SEK

Text: Mats Grundberg
Foto: Gunnar E Olsson

UAFX Lion '68 Super Lead Amp, Brigade, Flow och Teletronix LA-2A

Digitala pedaler med analog känsla

Universal Audio har på knappt två år byggt upp en försvarlig arsenal effektpedaler som går under det gemensamma namnet UAFX. I denna artikel testar vi de senaste fyra tillskotten.

TYP Digitala effektpedaler
STRÖMMATNING 9 volt DC,
minimum 400 (Lion) respektive
250 mA (övriga)

PRISER Lion: 4 999 kronor,
Brigade och Flow: 2 399 kronor,
Teletronix: 2 069 kronor

DISTRIBUTÖR Fitzpatrick,
www.fitzpatrick.se

+ PLUS

- Låter mycket bra och autentiskt
- Superenkla att hantera
- Robust byggda
- Pedalbordsvänliga

– MINUS

- Endast två ljud att växla mellan (Lion)
- Saknar DI- och hörlursutgångar (Lion)
- Hastigheten på choruset fast (Brigade)

UAFX är en serie digitala pedaler, förstärkaremlerande och effektditon, som bygger på företagets sedan lång tid väletablerade pluginteknik. Föremålen för detta test är gitarrförstärkaremlatorn Lion '68 Super Lead Amp, chorus- och vibratopedalen Brigade, tremolot Flow och kompres-sorn Teletronix LA-2A.

UAFX Lion '68 Super Lead Amp

Som namnet antyder har Universal Audio med denna pedal tagit sig an en gammal Marshall-klassiker, eller snarare tre stycken, för här bjuds man på såväl på en Super Lead från 1968, en Super Bass från samma år och

en Super Lead som hottats upp till ett high gain-orienterat ljud å la sent 70–80-tal.

Lion har samma uppbyggnad som stallkamraterna Dream '65, Ruby '63 och Woodrow '55 och känns gediget och stabilt byggd med rattar som löper mjukt och med en viss behaglig tröghet. Med de två fotomkopplarna aktiverar man pedalen och får tillgång till två olika ljudinställningar, ett som man förprogrammerar och ett som låter som kontrollerna visar.

Kontrollpanelen är uppdelad i tre rader. Den mittersta har tre vippomkopplare. Med den högra växlar man mellan de tre förstärkarmodellerna och med den vänstra

“Lion låter överlag mycket autentiskt och svarar dynamiskt på både skillnader i anslag och hur man ställer gitarrens volymkontroll.”

mellan tre högtalaremuleringar (eller ingen alls), vilka utökas till sex stycken när man registrerar pedalen. De tre man kommer åt direkt är en fyrtolva med Greenback-25:or, en fyrtolva med Greenback 30:or och en med två Greenback- och två JBL-element. Med den mellersta omkopplaren kan man spara sina inställningar till det förprogrammerade ljudet eller aktivera alternativa funktioner på den nedersta radens rattar. I grundläget styr dessa bas, mellanregister och diskant, medan de i alternativt läge reglerar en rumseffekt, presence respektive en boost-funktion som emulerar försteget i en Echoplex EP-III.

På den övre raden finns två rattar för

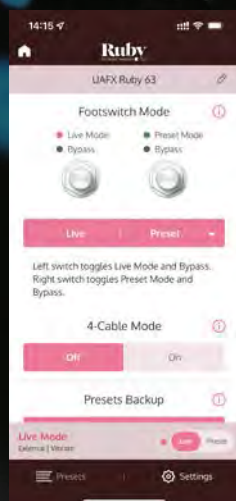
ingångsvolym och en för utgångsvolym. De två ingångsvolymer motsvarar förlagans dubbla ingångspar. I utgångsläget fungerar de som när man bryggkopplar kanalerna på motsvarande Marshall-modeller, vilket gör att man kan styra brett och botten individuellt, men via en app, som man kan ladda ner efter registrering, kan man välja att Y-koppla det renare och mörkare paret eller det mer vassade och gain-starka.

Alla anslutningar återfinns på pedalens övre kortsida. Här finns två in- och två utgångar på obalanserade telejack som medger såväl mono- som stereoanvändning, en USB-C-anslutning för kommunikation med dator, en liten knapp för att synka pedalen med en mobil

enhet via bluetooth samt förstås ett uttag för strömadapter. Däremot finns inget hörlursuttag, vilket innebär att man inte kan använda den fristående för exempelvis övning. Någon balanserad direktutgång finns inte heller, så planerar man att koppla Lion direkt till ett PA behöver man tillgång till en extern DI-box.

Lion i användning

Om jag så här långt uttryckt mig någorlunda tydligt framgår det troligen att Lion är mycket enkel att hantera. Och det är den – väldigt analog i handhavandet. Alla avgörande funktioner har sina egna reglage, och de är tydligt uppmärksatta. Att ratta ljud fungerar precis ►

När du registrerar din pedal kan du ladda ner impulssvar för ytterligare tre högtalarkabinett. Här har vi använt Ruby, men funktionen är densamma i den testade pedalen Lion.

► som på en traditionell förstärkare, och det är busenkelt att lägga upp två ljud att växla mellan – perfekt för den som inte uppskattar snåriga menysystem.

Det finns dock en del funktioner som man enbart kommer åt via en app, och för att få tillgång till den måste man, återigen, registrera sitt ägarskap av pedalen. Hit hör, förutom de tre extra högtalaremuleringarna, möjligheten att konfigurera anslutningarna för fyra kabelmetoden (som gör att Lion fungerar som extra kanaler på förstärkare med effektloop), fotokopplarna så att man kan aktivera boosten i farten samt justera de inbyggda noise gate-, bright cap- och ghost notes-funktionerna. Eftersom den testade pedalen bara varit till låns har jag

dock inte kunnat registrera den och därmed heller inte kunnat prova de funktionerna.

Att UniversalAudio lyckats fånga förlagornas karaktär är det ingen tvekan om – Lion låter överlag mycket autentiskt och svarar dynamiskt på både skillnader i anslag och hur man ställer gitarrens volymkontroll. Ryter den? Jajamen, det också. Super Bass-modellen är varm och sträcker sig från ett överraskande vackert rent ljud till dov crunch. Med Super Lead-modellen hamnar man i klassiskt 60/70-tals Marshall-land med tajt överstyrning och ett övre mellanregister som utan problem tar sig fram i en kokande rockmix. Den upphottade Super Lead-modellen kallas Brown, vilket ger en tydlig vink om att Eddie van Halens legendariska Marshall

”I chorusläget ger Brigade en varmt böljande analog karaktär, mycket lik den jag minns från CE-1.”

stätt modell, komplett med emulering av det Variac-strypta slutsteget; här finns ordentligt med gain, och tonen är tät, energisk och sjungande. De tre högtalarmodellerna är valda för att matcha var sin förstärkare men det finns fin variation att hämta genom att kombinera på olika vis. Och vill man variera mer är det bara att koppla in en overdrive- eller distpedal; Lion svarade fint på de jag testade med.

Den inbyggda rumseffekten efterliknar uppmickning på en bits avstånd. Rummet känns ganska litet med tydliga reflexer och jag upplever möjligen klangen som något kylig, men det är ju en smaksak. I lagom mängd ger den onekligen gitarrronen en extra organisk dimension.

UAFX Brigade, Flow och Teletronix

De här tre pedalerna är, som kanske framgår av bilderna, mindre än Lion och identiskt utformade. På ovensidan sitter en fotomkopplare, tre rattar och en vippomkopplare med två eller tre lägen. På övre kortsidan återfinns en in- och en utgång (alla tre är mono in och ut), två små omkopplare, varav den ena ställer om pedalen från buffrad till true bypass och den andra har en modellspecifik funktion, samt anslutning för strömadapter. På ena långsidan finns en USB-C-anslutning för uppdatering av firmware. Liksom Lion känns alla tre gediget byggda med en viss tröghet i rattarna som förhindrar oavsiktliga ändringar.

Brigade i användning

Brigade innehåller chorus- och vibratoeffekter som hämtats från storebror Astra. De är emuleringar av Rolands klassiska CE-1 och med kortsidans andra lilla skjutomkopplare kan man aktivera en emulering av den preamp som fanns i CE-1. De tre rattarna styr effektens hastighet, Rate, och intensitet, Depth, respektive volymen, Level. Den sistnämnda kan trycka upp signalen en bra bit om man så önskar.

I chorusläget ger Brigade en varmt böljande analog karaktär, mycket lik den jag minns från CE-1. Det är ett mycket snyggt chorus. Vibratoeffekten är snarlik men har ett snabbare modulationsförlopp, som dessutom kan justeras med Rate-ratten. Märkligt nog kan ►

► inte hastigheten påverkas i chorusläget; där har Rate-ratten ingen funktion, vilket möjligen är autentiskt men i min mening en missad möjlighet. Med preampemuleringen aktiverad blir klangen ännu något fylligare, något som bidrog till förlagans karaktär och popularitet.

Flow i användning

Flow beskrivs som ett tremolo av vintagetyp och är också en avknoppning av Astra-pedalen. Den innehåller tre typer av tremolo, Square, '65 och Dharma, som man växlar mellan med vippomkopplaren. Med skjutomkopplaren på kortsidan

kan man aktivera en tap tempo-funktion. Genom olika långa tryck på fotomkopplaren växlar man då mellan tap tempo och effekt av/på.

Den som tycker om tremolot i Fender-förstärkare från sextioalet kommer att hitta hem i '65-läget, som emulerar det klassiska rör-tremolot på ett mycket snyggt och autentiskt vis. Vill man ha en lite mer uttalad effekt kopplar man över till Square, som rör sig från mjuk till ganska hård fyrkantsvåg. För den som lutar åt det psykedeliska är Dharma ett fint, om än lite udda, tillskott med sitt harmoniska tremolo som modulerar volym och fas samtidigt.

Teletronix LA-2A i användning

Förlagan till den här kompressorn är den rör-baserade, optokopplade studioklassikern från sextioalet som återutgavs av Universal Audio på 2000-talet, och emuleringen är hämtad från UA:s dubbelpedal Maxx. Rattarna styr kompressionsmängden, den komprimerade signalens utnivå och den opåverkades dito. Vippomkopplaren växlar mellan kompressions- och limiterläge med 4:1- respektive 12:1-förhållande, medan skjutomkopplaren ger tillgång till två release-tider, den långsammare Stock och den snabbare Fast.

”Ljudmässigt är det svårt att hitta något att anmärka på hos dessa UAFX-pedaler: de låter helt enkelt fantastiskt bra.”

Det här är en i grunden mjukt arbetande kompressor. Jag skulle beskriva den som utjämnande snarare än country-kvackig, och den gör ett snyggt jobb med att tajta till och hålla ihop dynamiken. I limiterläget hugger den signalen klart snabbare, nästan omedelbart, än i kompressorläget, och skillnaden mellan snabb och långsam release är klart märkbar. Med Peak-ratten, kompressionsnivån, uppdragen mot max kan man ana en stegande release, men det är mycket subtilt. Överlag skulle jag beskriva det här som en pedal som kan öka närvaron och intensiteten

i ljudet utan att dra uppmärksamheten till sig.

Sammanfattning

Ljudmässigt är det svårt att hitta något att anmärka på hos dessa UAFX-pedaler: de låter helt enkelt fantastiskt bra och befäster Universal Audios goda rykte i den digitala emuleringsvärlden. Det man möjligen kan invända är att de är ganska specialiserade; jag tänker särskilt på Lion, som ger tillgång till tre förstärkarmodeller, varav två att växla mellan, vilket rent av är ett begränsat utbud om man

jämför med en del andra förstärkaremulerande produkter. Man skulle också kunna önska sig att åtminstone Brigade skapade en stereoeffekt, som förlagan CE-1, men för det finns ju Astra. Å andra sidan medför fler möjligheter en högre kompliceringsnivå, och för den som är rotad i traditionella förstärkare (och effektpedaler för den delen) och inte har behov av en mängd olika ljud eller är sugen på att treva sig fram bland menyer är jag rätt säker på att man kommer känna sig hemma med de här pedalerna. De tar inte stor plats på pedalbordet heller. Tummen upp. **mm**

TEST GITARRPEDAL

Text: Gunnar E Olsson
Foto: Fender

Fender Tone Master Pro & Tone Master FR-10

Förstärkare förklädd till effektpedal

Som gitarrist blir man alltid lite extra till sig i trasorna när det dyker upp något spännande på just gitarrfronten. Och i den kategorin måste vi absolut placera Fender Tone Master Pro. Vi kollar in både den och en av de digitala monitorer som även ingår i serien, Tone Master FR-10.

Fender Tone Master Pro

TYP Emulerande multieffektpedal

ANALOGA INGÅNGAR Instrument: kvartstums telekontakt; mick/line tele/XLR-combojack; aux in: minitele

ANALOGA UTGÅNGAR Output 1: tele L/R; Output 2: tele L/R; hörlur: kvartstums tele

EFFEKTLOOP 4 via kvartstums tele-kontakter

OMVANDLARE 32 bitars upplösning, 44,1 kHz samplingsfrekvens

DYNAMIK AD: 117 dB; DA: 112 dB

DIGITAL IN/UT USB C; 44,1 till 96 kHz valbart från din DAW

MIDI In Out/Thru/Merge

EXTERNA STYRMÖJLIGHETER

Expressionpedal och fotomkopplare

MÅTT 371 x 261 x 96 mm

VIKT 4,0 kg

PRIS Tone Master Pro: 23 549 kronor;

FR-10: 6 849 kronor;

FR-12: 7 449 kronor

INFORMATION Fender,
www.fender.com

+ PLUS

- Riktigt solitt bygge
- Stor och lättläst färgskärm
- Massor av utmärkta förstärkaremu-
leringar
- Lassvis med effektpedaler
- Tusentals impulssvar från kabinett
- Stöd för externa impulssvar
- Utmärkt ljudkvalitet

- MINUS

- Priset svider lite
- Magert utbud på bassidan

Fender har följt med i den digitala strömmen och visat upp fyra av sina klassiska förstärkare i ny skepnad. De ser ut som förlagorna, låter som förlagorna, men väger och kostar betydligt mindre. Och man har faktiskt slagit världen med ett visst mått av häpnad. Nu presenterar man en golvpedal där man samlat ljudet från både sina egna vintagemodeller och från en massa andra tillverkares klassiker på förstärkarfronten. Till det har man adderat både effektpedaler och en massa annat matnyttigt.

Tone Master Pro

Fender har tidigare presenterat fyra av sina

mest klassiska förstärkare, Twin, Deluxe, Princeton och Super – alla med efternamnet Reverb – i Tone Master-serien. Den första Tone Mastern kom redan 2019, men nu är det alltså dags att knyta ihop säcken, och med det som mål visar nu tillverkaren upp sin första riktiga golvbaserade multieffektpedal – om vi nu ska kalla den så, för Tone Master Pro är ju så mycket mer än bara en effektpedal, hur mycket multi vi än klassar den som. Vi hamnar nog mer mitt i prick om vi jämför den med konkurrenter som Neural, Helix och Kemper – det finns vissa skillnader, men låt oss återkomma till det längre fram.

I Tone Master Pro har man lyckats stuva in

"I Tone Master Pro har man lyckats stuva in emuleringar av ett drygt hundratal förstärkare och effekter..."

emuleringar av ett drygt hundratal förstärkare och effekter, och dessutom fler än sex tusen impulsvar (IR) från olika högtalaruppsättningar och mikrofonplaceringar. Vill du dessutom använda egna eller tredjeparts-IR går det också för sig.

Fysiska företräden

Kommandocentralen är en beröringskänslig färgskärm på sju tum, och via den kommer man åt både presetval och redigering, plus en massa annat matnyttigt. Nedanför färgskärmen hittar vi tio fotomkopplare som även fungerar som inställningsrattar. Dessa går att programmera till att utföra en mängd olika funktioner, men i

defaultläget agerar de två omkopplarna längst till vänster för val av preset/bank, de sex i mitten styr preset- eller effektfunktioner, och de två längst till höger aktiverar preset- eller effekt-mode, Looper, Tap Tempo och Tuner. Ringarna runt varje fotomkopplare växlar dessutom färg beroende på vald funktion.

I anslutning till varje fotomkopplare har du också en liten display som berättar vad just den fotomkopplaren har för funktion just nu. På vänster sida om den stora displayen har man en ratt för att välja preset, sånger eller setlistor, eller – om man trycker ner den – koppla över Tone Master Pro till Gig View, en praktisk funktion för den gigande musikern, där man

ser varje vald preset med stora bokstäver, klart läsbart även på lite avstånd. Ratten som finns till höger om displayen fungerar som master-volym, och när du trycker ner den visas istället en mixer i displayen.

Om vi i stället kikar på baksidan av pedalen hittar vi en uppsjö av anslutningar; jag har faktiskt aldrig sett en effektpedal som varit lika generöst utrustad på den fronten. Först har du ingångar i form av en telekontakt för elgitarrer och liknande, och en kombinerad tele/XLR-kontakt för mick- och linesignaler. Det finns även en aux-ingång där du kan mata in till exempel ljudet från en låt du vill öva till. Du kan även välja att strömma ett sådant ►

► ljud från en mobil enhet till Tone Master Pro via Bluetooth. Dessutom finns fyra effektkloopar, dubbla utgångar (stereo) både på XLR- och balanserade telekontakter (där har du en dubbel uppsättning), en hörlursutgång,

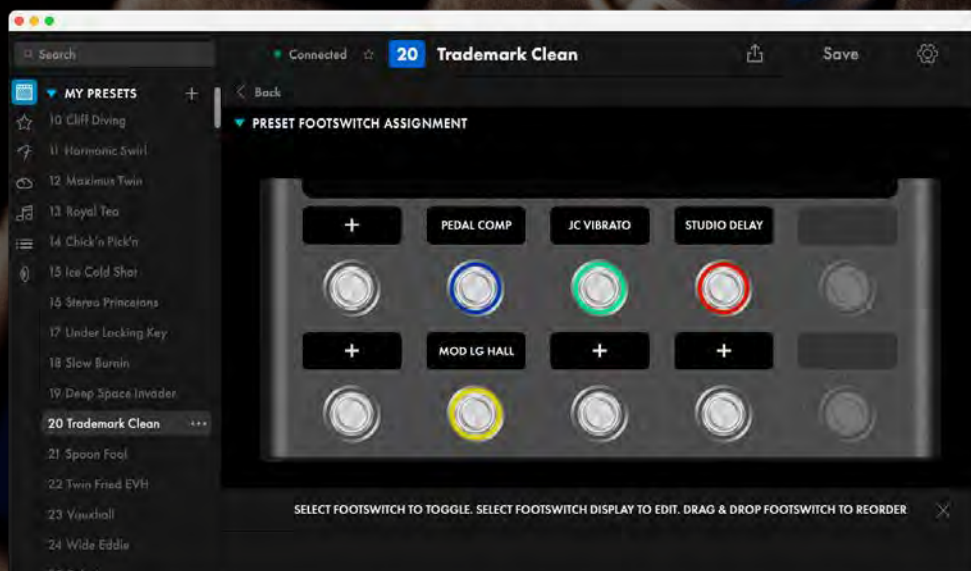
två kontakter för expressionpedaler, samt kontakter för toe-switch, amp control, MIDI in och ut. Det finns även en inbyggd läsare för micro SD-kort, och en USB C-kontakt som gör att pedalen kan kommunicera med din dator

för firmware-uppdateringar, och för samarbete med Tone Master Control-appen, där du kan redigera alla dina inställningar och/eller ladda ner användar-preset från molnet. Du kommer även åt omkopplare för att uppdatera firmware eller återställa hela maskinen till fabriksläge här på baksidan.

Strömmatning sker via en vanligjordad IEC-nätsladd och du har en strömbrytare med den klassiska "juvellampan" som vi känner igen från alla fenderförstärkare.

FR-10 och FR-12

Som komplement till Tone Master Pro har tillverkaren presenterat två olika monitorer med inbyggda digitalförstärkare på 1 000 Watt! FR-10 har en tiotums bas och ett entums diskantelement och FR-12 har istället en tolv i botten. Båda monitorerna har en EQ-del bestående av diskant-, mid- och baskontroller, plus en diskantavskärning och naturligtvis en volymkontroll. Båda monitorerna är byggda för att ge ett så neutralt ljud som möjligt, färgningen ska ju ske i Tone Master Pro, och lådorna ser verkligen ut som klassiska fenderförstärkare

I Fender Pro Control-appen kan man programmera fotomkopplarnas olika funktioner.

"Fender har ju alltid tillhört de stora i den analoga världen men nu är man beredd att ta även den digitala världen med storm."

med kromade, utfällbara stödben och allt. Och tusen watt räcker långt.

Förstärkare och effektpedaler

Tone Amp Pro erbjuder sammanlagt ett drygt hundratal olika enheter. Då rör det sig om förstärkare, effektpedaler, högtalarkabinett plus mikrofoner som använts för uppmickning av dessa. Ingen blir förstås förvånad om vi nämner att det märke som är bäst representerat bland förstärkarna är just Fender. Varför gå över ån efter vatten?

Tillverkaren har valt tone-modeling (precis som i de tidigare presenterade Tone Master-förstärkarna) – kontra profiling – för att man anser att man på så sätt återskapar en verklig förstärkares dynamiska beteende, beroende på vilken gitarr du använder och så vidare, på ett mer autentiskt sätt med den metoden. Profiling kan ju bara ge en ögonblicksbild av hur en förstärkare låter vid en viss inställning av alla rattar, och tar till exempel inte hänsyn till hur ljudet förändras när man gainar på lite extra.

Från det egna sortimentet har man modellerat

ett tiotal av de mest populära comboförstärkarna både med och utan högtalare, plus en där man enbart hämtat förförstärkaren (Acoustasonic). När det gäller några har man till och med skapat modelleringar med olika högtalarelement. Fender Blues Junior finns till exempel både med Celestion- och Jensenelement – precis som i verkligheten.

När det gäller andra tillverkare är Fender extra stolta över att kunna presentera den enda modelleringen av en EVH 5150 II Stealth, som originaltillverkaren är helt nöjd med.

Om vi ska göra ytterligare några axplock kan vi nämna en ypperlig version av en VOX AC30, flera olika Mesa/Boogie-modeller, Marshall 1959 Super Lead Plexi, JCM800 2204 och Silver Jubilee (både i stack- och enbart toppformat), plus både Friedman- och Bogner-förstärkare.

Även på kabinettsidan hittar vi representanter för samma tillverkare, och bland effektpedalerna hittar vi "all the usual suspects", alltså Ibanez TS808 Tube Screamer, Klon Centaur, Marshall Bluesbreaker, Analogman Prince of Tone, Paul Cochran Timmy, Fuzz

Face (Germanium), Electro-Harmonix Green Russian Big Muff Pi, med flera, plus en massa olika modulations, reverb- och delay-effekter.

Bland de mikrofoner som använts för uppmickningen finns både bandmickar, dynamiska och kondensatormikrofoner: Sennheiser MD 421, Royer Labs R-121, Electro-Voice RE20, AKG C414, Earthworks Audio M23, Shure SM7B och Shure SM57.

Några tillkortakommanden...

Någon kanske saknar möjligheten att "profilera" eller "fånga" ljudet från sin egen förstärkare som flera av konkurrenterna kan, men där har Fender varit väldigt tydliga med att man valt att använda tone-modeling i stället för "profiling" av just de skäl vi redovisat under rubriken "Förstärkare och effektpedaler" här ovan, så profiling eller "capturing" går därför bort.

Jag har samtidigt svårt att tro att man som privatperson skulle kunna göra ett bättre jobb än vad Fenders tekniker gjort under de år som det tagit dem att skapa "tone-models" av sina egna förstärkare.

Det är klart att man också kan sakna ►

► några enstaka förstärkare. Det är lite glest med basförstärkare; jag hittade bara en '59 Bassman, och den har väl egentligen mest använts som gitarrförstärkare, åtminstone i modern tid. En Hiwatt-, Orange- eller en JTM45- förstärkare hade ju heller inte suttit helt fel. Och ur Fenders egen produktion hade jag personligen gärna sett en Vibrolux och kanske även en Tweed Deluxe, om inte annat så för att jämföra med mitt eget SE3-bygge. På det hela taget är det dock ändå ett mycket bra urval som Tone Master Pro begåvats med. Jag antar också att man via firmware-uppdatering ska kunna uppdatera även tonmodellerna i framtiden.

Hantering

Det är roligt med nya prylar som känns väldigt intuitiva att hantera till en början, men där man

ändå hittar en massa nya funktioner hela tiden. Fender Tone Master Pro är precis en sån pryl. Till en början bläddrar man bland de olika preseten, hittar ny roliga ljud, och bara spelar. Sen börjar man justera de olika inställningarna, byter ut nån pedal, flyttar en mikrofon, och så vidare. Därefter upptäcker man hur lätt det är att skapa helt egna preset med utgångspunkt från någon av de otaliga ljudkedjorna som erbjuds. Hur låter det om man börjar med en boost-pedal plus en TS808, och sen placerar en Roland Jazz Chorus parallellt med en Marshall Plexi, och lägger enbart ett delay på den ena kedjan och ett smarrigt reverb plus ett bandekoliknande delay på den andra, och sen kör ut dessa i två olika kabinett, med olika mickar, placeringar och filtrering? Svar: det kan faktiskt låta riktigt spännande!

Sen upptäcker man att man även kan programmera fotokopplarna så det händer ännu fler roliga saker, när man trycker på dessa.

Det sägs ofta att enbart fantasin sätter gränser... Här stämmer nog detta bättre än någonsin. Och hur många effekter och annat jag än lastar på systemet känns det aldrig som att den 8-kärniga ARM-processorn behöver jobba häcken av sig. Alla förändringar sker hur snabbt som helst. Och till skillnad från vissa andra gitarrburkar (ingen nämnd och ingen glömd) av det här slaget inte bara låter det helt rätt, det känns också helt rätt att spela gitarr genom Tone Master Pro. Det känns som en riktig förstärkare!

Tone Master Pro har för övrigt plats för 504(!) av dina egna preset-inställningar, och inom varje preset kan du ha ett stort antal olika

Allt som ingår...

Här är en lista och beskrivning på alla enheter som (för närvarande) ingår i Tone Master Pro:

https://www.fmicassets.com/Damroot/Original/10018/OM_2274900000_Tone-Master-Pro-Model-Guide_English.pdf

"Hur många effekter och annat jag än lastar på systemet känns det aldrig som att den 8-kärniga ARM-processorn behöver jobba häcken av sig."

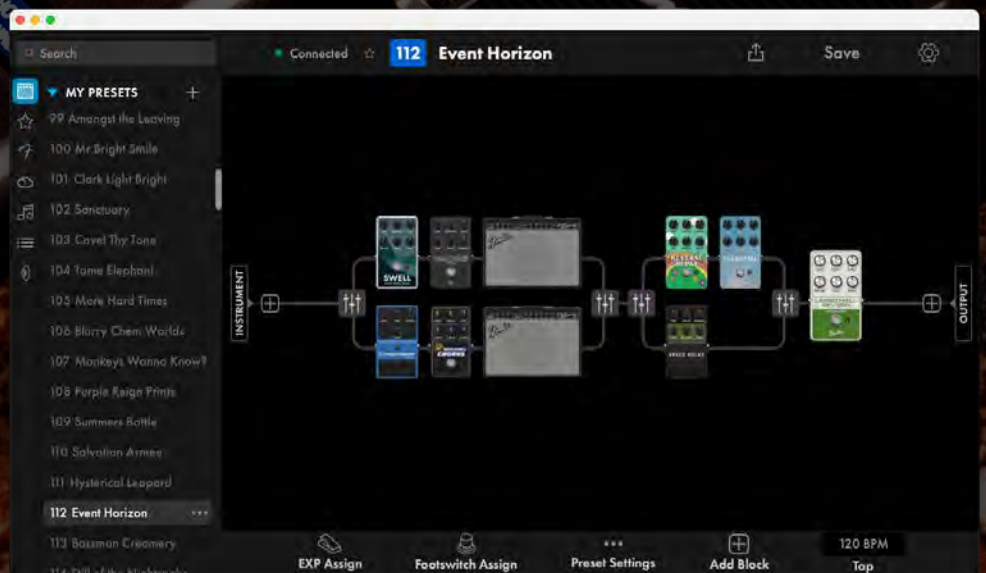
enheter som du sedan kan styra med de programmerbara fotokopplarna.

Det finns även en 60-sekunders stereoloop-funktion för den som vill skapa "The Edge"-inspirerade klanger.

Har vi nämnt att Tone Master Pro fungerar utmärkt som audio-interface till din dator? Det var en underbar känsla att koppla den till datorn och hur smidigt som helst att spela in med någon av de många underbara förstärkaruppsättningarna.

Under testperioden dök en firmware-uppdatering upp. Den fixade några buggar, men den mest välkomna uppdateringen var att ►

Här kör vi två Fender Deluxe Reverb-förstärkare i parallell, plus några roliga effektpedaler.

► den yta som fanns att tillgå när man drar-och-släpper nya enheter till sin ljudkedja nu gjorts större. Det är nu mycket lättare att pricka rätt där.

På nätet ryktas det om att Fender kände sig tvingade att släppa Tone Master Pro tidigare än planerat på grund av att en läcka berättade vad som var på gång. Det kan i så fall vara en anledning till att några förstärkarmodeller ännu inte ingår i systemet. Men ni vet ju hur det är med rykten... Vi ser dock med spänning fram emot nästa firmware-uppdatering. Törs vi kanske hoppas på ytterligare några av våra

favoritförstärkare. Kanske till och med någon Burns- eller Hagströmförstärkare?

Sammanfattning

Med Tone Master Pro har Fender definitivt placerat sig bland dagens riktigt stora grabbar. Fender har ju alltid tillhört de stora i den analoga världen men nu är man beredd att ta även den digitala världen med storm. Det verkar ju som att allt fler gitarrister tröttnat på att släpa på en massa tunga analoga förstärkare och effekter, och då kommer Fender med en apparat som väger futtiga 4 kg (som en lättare Les Paul)

och som erbjuder ett överflöd av välljudande förstärkare, effektpedaler, kabinett och annat användbart.

Allt som allt hittar vi fler än 100 olika tonemodeller av några av världens mest populära förstärkare och stomp-boxar, och till det har man samplat tusentals impulssvar av olika kabinett och högtalarkombinationer. Vill du istället använda egna IR, funkas det också. Och allt detta har man lyckats klämma in en golvpedal som mycket väl kan få plats bland dina andra gitarrpedaler i din gigbag och/eller inom nära trampavstånd på en pedalbräda

Länkar...

Här är Fenders officiella demofilm:

<https://www.youtube.com/watch?v=oDAknaJ9Kpo>

Här är en 45 minuter lång video där en representant för tillverkaren går igenom Tone Master Pro i detalj (rekommenderas):

<https://youtu.be/LTmlHkxz6ic?si=IGbbhTqkFCdqYMMN>

"Har vi nämnt att Tone Master Pro fungerar utmärkt som audio-interface till din dator?"

nära dig. Och skulle du vilja ansluta några av dina egna pedaler till Tone Master Pro är det givetvis lika smidigt som all annan hantering när det gäller den här apparaten. Den har inte mindre än fyra effektloopar för sådana behov. Till det smidiga grundkonceptet adderar vi en utmärkt 7-tums beröringskänslig färgskärm, tio programmerbara fotomkopplare som även fungerar som rattar vid redigering av dina preset, en controller-app för din dator, och möjligheten att använda Tone Master Pro som ett fullödigt audio-interface. Några frågor på det? Stämmer då tillverkarens utsago om att

"Tone Master Pro låter allra bäst, är mest kraftfull och den lättaste gitarr-processorn att använda någonsin"? Ja, användarvänligheten är verkligen top-notch, och jag tycker även att man ligger väldigt bra till när det gäller ljudkvalitén. Där har man använt de fyra år det tagit sedan den första Tone Master-förstärkaren presenterades mycket väl. Och Fender kan ju det där med gitarrförstärkare, det kan väl ingen ta ifrån dem?

Tone Master Pro känns också extremt genomtänkt; man lämnar verkligen inget åt slumpen. Bara att man har en noise-gate som

verkligen fungerar utan att *någonsin* vara i vägen är ett stort plus i min bok.

Jo, det låter helt underbart bra också! Speciellt de många modellerade Fenderförstärkarna föll den här testaren på den beryktade läppen.

Men läs hela den här berättelsen från början, vetja! Men var beredda på att bli lika stormförtjusta som jag blev!

Fender har ett rekommenderat pris på 23 549 kronor, men jag har också sett ett "street-price" på 19 490 kronor, så det kan verkligen löna sig att kolla runt lite innan man slår till. För *till* får man nog slå.

mm

Text: Gunnar E Olsson
Bilder: Native Instruments

Native Instruments Kontrol S49 MK3 **Bättre än bäst?**

Sist vi kikade på ett Kontrol-keyboard från Native Instruments handlade det om version 1. Det var några år sedan och mycket har hänt sedan dess. Med version 3 av Kontrol-keyboarden presenterar Native Instruments massor av förbättringar. Vi tar en extra kik på Kontrol S49 MK3.

**"Samtliga tre modeller i MK3-serien
har nu polyfonisk aftertouch, även det stora S88
med vägd hammarteknik."**

”Med NKS kan man styra en mängd instrument och effekter direkt från Kontrolklaviaturen...”

TYP Controller-keyboard

SYSTEMKRAV 8 GB RAM, Internetuppkoppling för nedladdning, installation och aktivering, MIDI 2.0 (MacOS 13.5), MIDI 1.0 (MacOS 12), Intel Core i5, Apple M1 (macOS 13), Windows 10

IN- & UTGÅNGAR Dubbla USB-C-kontakter för strömmatning och överföring av data, 4 TRS-telekontakter för olika styrfunktioner; en expression, en sustain, två fritt programmerbara, samt MIDI in och ut

STÖDjer FÖLjANDE FORMAT

macOS: Stand-alone, VST3, AU, AAX;
Windows: Stand-alone, VST3, AAX

DETTA INGÅR USB-C-sladd; mjukvaran Komplete Kontrol och Komplete 14 Select, plus en mängd andra mjukvaruinstrument och effekter; bruksanvisning och mjukvara finns för nedladdning

MÅTT 86 x 802,2 x 323 mm

VIKT 5,5 kg (S49)

PRIS S49: 749 euro, S61: 849 euro och S88: 1 299 euro

TILLVERKARE Native Instruments, www.native-instruments.com

+ PLUS

- En mycket trevlig klaviatur
- Både tyst och skön i anslaget
- Alla DAW-styrningsmöjligheter
- Möjligheten att styra både Kontakt och Komplete Kontrol
- Både MIDI- och flera Expression-anslutningar
- Använder USB-C för strömmatning

– MINUS

- Vill helst strömmatas via USB-C

Liksom tidigare versioner finns keyboarden i Kontrol S MK3-serien i tre storlekar, S49, S61 och S88, där siffrorna anger hur många tangenter de olika keyboarden har. De båda mindre keyboarden hade redan i första versionen halvvägda tangenter, medan storebror S88 hade vägd hammarteknik. Nu har man förbättrat klaviaturen ytterligare.

Nytt hos Kontrol S MK3-serien

Jag äger själv sedan ganska många år en S49 av det allra första snittet, och föll för den framför allt för att jag verkligen gillade hur klaviaturen kändes att spela på. Det är kanske så att man som icke-keyboardist blir lite extra kinkig där. Hursomhelst har jag varit enormt nöjd med både klaviaturen och alla S49:s controller-funktioner, men nu är det kanske dags att uppgradera.

I samarbete med Fatar har Native tagit fram en ny klaviatur med polyfonisk aftersound, men redan i MK2 hade man gjort en del förbättringar, så min etta har verkligen hamnat på efterkälken.

Dessutom har MK3-serien fått en ny display; istället för två små har man nu en större rejäl färgskärm med riktigt bra upplösning.

MK3 har även nya pitch- och modulationshjul i metall, och både rattar och tryckknappar är nu också tillverkade i metall. Man har även förbättrat beröringskänsligheten hos rattarna.

Man har också förbättrat det NI kallar lightguiden, där man får allehanda information via

lysdioder som lyser upp tangenter i olika färger. Även NKS – det styrprotokoll som gör att keyboardet kan kommunicera med din DAW och dina effektpluggar och mjukvaruinstrument – har förbättrats. Det gör att man har fått många fler möjligheter att styra sin DAW från controllern.

Man har nu gått ifrån den separata nätdelen och MK3-keyboarden får sin kraft via USB-bussen och 2 USB C-kontakter. Det är dock viktigt att man använder just en USB C-anslutning från datorn, eftersom den levererar mer ström än de gamla USB A-kontakterna. I avsaknad av USB C-kontakt får man fixa strömförsörjningen via en separat USB-nätdel eller en strömmatad hub (minst 5V, 1,5 A eller högre); allt detta redogörs i detalj i bruxen.

Kontrol S MK3 har nu fyra programmerbara anslutningar för olika controller-funktioner – där en är förprogrammerad som sustainpedal, och den andra som expressionpedal – och naturligtvis fempoliga MIDI in- och utkontakter så du kan styra externa syntar och liknande från controllern.

Kontrol S MK3-serien är nu kompatibel med MIDI 2.0, och är förberedd för att kunna hantera framtida DAW och effektpluggar som stödjer detta protokoll. På macOS krävs version 13.5 eller högre för detta.

Jobbar med egen processorkraft

Native kallar den nya MK3-serien ”A smart keyboard controller to bring virtual instruments to

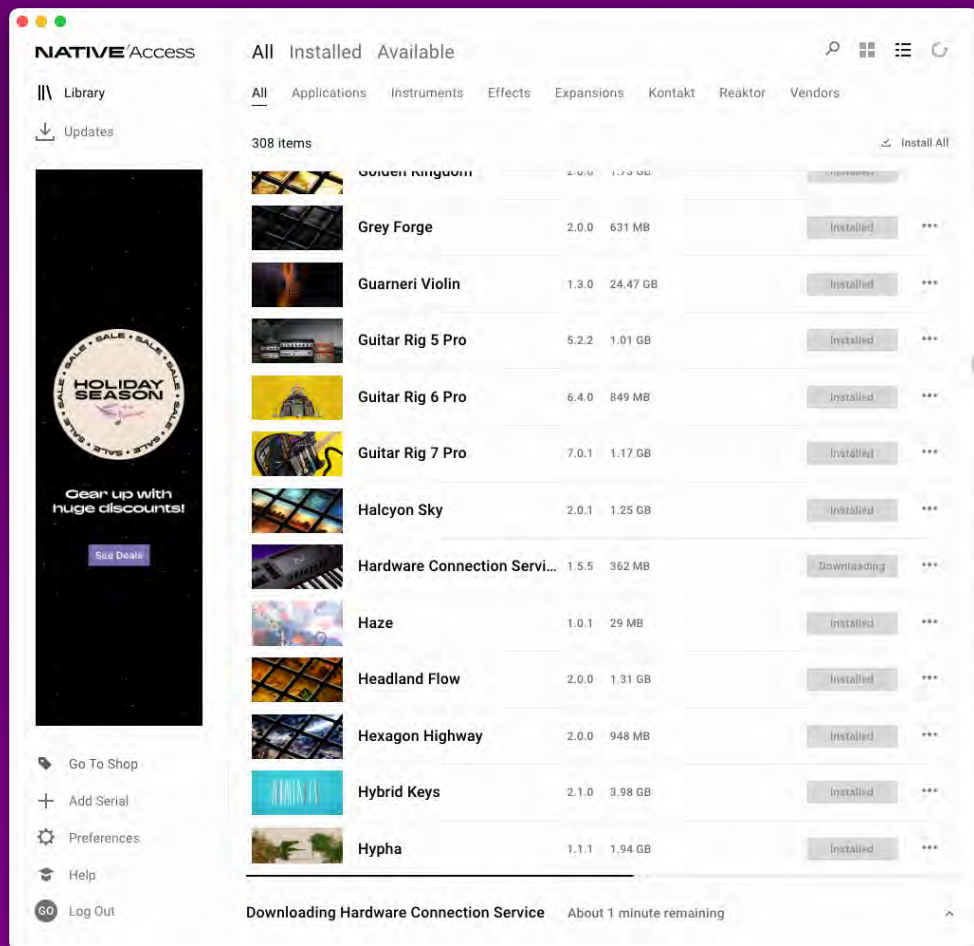

life.” Med ”smart keyboard” antyder man det faktum att MK3 för första gången har egen inbyggd datorkraft. Där tidigare versioner har fått lita till Komplete Kontrol-appen och din dator för att hantera alla parametrar i de olika mjukvaruinstrumenten och effekterna, sker nu detta internt i keyboardet. Detta i kombination med den nya displayen och alla de nya rattarna och knapparna gör att det går mycket smidigare att både hitta de ljud man letar efter och att redigera olika parametrar hos dessa.

NKS och Direct Connection

Med NKS (Native Kontrol Standard) kan man styra en mängd instrument och effekter direkt från Kontrol-klaviaturen, och det gäller både inhemska och en mängd appar från andra tillverkare som stödjer NKS. Med hjälp av NKS får man även lättare och snabbare tillgång till en mängd olika funktioner. Det kan vara att omedelbart få ett smakprov hur ett instrument låter eller direktåtkomst till en mängd olika parametrar via Kontrols olika rattar och knappar.

Dessutom sker nu också NKS-kopplingen direkt till alla Kontakt 7-instrument. Här behöver man inte ens öppna Komplete Kontrol-appen vilket har krävts för sådan hantering hos tidigare versioner av keyboardet. Det gör att man upplever det som att alla mjukvaruinstrument (och de är många) finns tillgängliga direkt i keyboardet, inte i datorn. Utvecklarna kallade det här ►

Man behöver ladda ner Hardware Connection Service via Native Access.

Direct Connection och än så länge fungerar det med företagets sample-spelare Kontakt 7 och framåt. Tanken är dock att det ska utvecklas för att fungera med fler pluggar och instrument, både egna och tredjepartstillverkade.

Polyfonisk aftertouch

Vi har nämnt det tidigare, men det kanske tarvar en förklaring. Med polyfonisk aftertouch kan man styra effekter och instrument direkt via enstaka toner. Om du

tar ett ackord men trycker till extra på *en* tangent kan du till exempel öppna ett filter enbart för den tonen. Tidigare påverkade aftertouch alla toner i ackordet oavsett vilken tangent/ton du ville betona lite extra. Samtliga tre modeller i MK3-serien har nu polyfonisk aftertouch, även det stora S88 med vägd hammarteknik.

Och den nya serien känns verkligen som rejäla byggen där man aldrig skulle dra sig för att trycka till ordentligt på tangentbordet. Till detta bidrar nog både den nya lite slimmare designen och det faktum att många

styrorgan nu är tillverkade av metall. Inget känns plastigt eller billigt.

Styrning av DAW-funktioner

En annan bra funktion är att man kan styra en mängd olika funktioner i sin DAW direkt från Kontrol MK3. De program som i skrivande stund stöds är Logic Pro, Ableton Live, Bitwig, Digital Performer, Studio One, och Nuendo och Cubase. Stöd för Pro Tools och FL Studio är på gång och bör finnas på plats när detta läses.

Det som man kan styra från Kontrol MK3-keyboarden är naturligtvis alla de vanliga transportkommandona, men man kommer även åt att styra nivåer på alla kanaler i DAW:en, med andra ord mixa och redigera en mängd parametrar. Tanken är faktiskt att man inte ska behöva kasta alltför många getögon på datorskärmen; man ska kunna komma åt det mesta från Kontrol MK3-keyboardet.

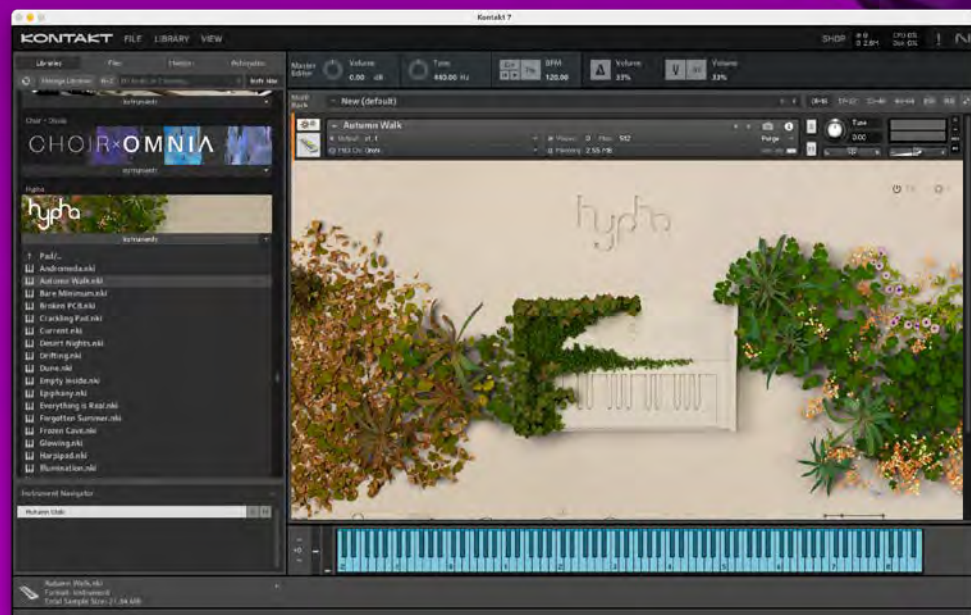
Mjukvara som ingår

Med klaviaturerna i den nya MK3-serien följer ett stort antal mjukvaror som ska kunna hjälpa dig med att skapa musik. Komplete 14 Select är en något nedbantad version av det stora Komplete-paketet. Här finns syntar, trummor och slagverk, studioeffekter och en massa loopar och andra ljud som du kan forma som du vill med hjälp av Kontrol S-serien och appen Komplete Kontrol.

På ljud- och syntsidan ingår Massive, Monark, Reaktor Prism, Retro Machines Mk2, The Gentleman, Scarbee Mark I, Vintage Organs, Drumlab, West Africa, Scarbee Rickenbacker Bass, Raum, Mod Pack – Phasis, Replika, Solid Bus Comp, Reaktor 6 Player, Kontakt 7 Player + Ethereal Earth, Hybrid Keys, Soul Sessions, 8 Expansioner: Backyard Jams, Deep Matter, Lilac Glare, Mother Board, Neo Boogie, Solar Breeze, True School och Velvet Lounge. Dessutom bjuder man på den nyutvecklade Hypha, ett Kontaktinstrument med en rad ljud som inspirerats av vår natur, samt Guitar Rig 7LE, Stradivari Cello, iZotope Elements Suite och Ableton Live 11 Lite.

Intryck och användning

Det är lika bra att vi säger det på en gång: Kontrol SMK3-serien står i en klass för sig när det gäller controller-keyboard. Som vi redan nämnt krävde tidigare versioner av Kontrol-keyboarden mjukvaran Komplete Kontrol (i din mac eller PC) för att kunna styra syntar och annat i NI:s Kontakt. Med Direct Connection sker nu både styrningen, mappningen av olika parametrar och renderingen av grafiken inuti Kontrol MK3. Det gör naturligtvis all denna hanteringen så mycket smidigare. Det går oerhört snabbt och

Ett rejält mjukvarupaket ingår, som till exempel det nya mjukvaruinstrumentet Hypha.

med ett minimum av fördröjning, när du växlar mellan olika Kontaktinstrument.

Det här visar sig naturligtvis också när man vill styra olika skeenden i en DAW. Man har här kontroll över en mängd olika funktioner i till exempel Cubase eller Logic med hjälp av den ursnygga skärmen och alla de olika knappar och rattar som radar upp sig framför en när man sitter till (key-) bords. Allt som allt har man 26 knappar, 8 beröringskänsliga rattar, en joystick-liknande ratt/spak (NI kallar den 4-D encoder), ett modulationshjul, ett bendhjul och en touch-strip till sitt förfogande. Den sistnämnda är förinställd för att skicka MIDI CC #11 (Expression-meddelanden), men den kan programmeras att skicka något helt annat om man föredrar det. Dessutom har man den inbyggda LED-belysningen (Light Guide) som i många lägen visar vad som är på gång.

På transportsidan har man knappar för start/stop, record och så vidare, men här finns även loop, metro/tempo, quantize, undo/redo plus en shiftknapp, och i mixern kan man styra bland annat nivåer, panorering solo och mute.

Vi väntar fortfarande på stöd för ytterligare DAW-program som Pro Tools, LUNA, Reason, Reaper och MixBus 32C. De som vi testat och som funkade utan anmärkning är Logic Pro, Bitwig Studio, Ableton Live, Studio One, Digital Performer, Cubase, Nuendo, och GarageBand. Förhoppningsvis har vi även uppdateringar för de felande programmen inom kort.

På NI:s support sida redogör man för vilka inställningar som krävs för de olika DAW-programmen. Man kan ju även passa på att kika lite på handboken när man ändå är inne på tillverkarens hemsida. Där finns mycket att lära.

Bredvid DAW-knappen finns två andra knappar: Browser och Plug-in. Browser-funktionen används när du letar ljud i dina Kontakt- eller Komplete Kontrolbibliotek. Det är väl här MK3 visar sin allra mest mångfacetterade sida. Här kan du söka ljud efter tillverkare eller efter speciella kriterier. Här kommer även LCD-skärmen till sin fulla rätt – skarp, kontrastrik och lättläst i all sin färgprakt. Tack för det, herr tillverkare! Med Plug-in-knappen går man sedan in i detalj och justerar olika parametrar i den plugin man valt.

Vi måste också nämna något om själva klaviaturen, för även om alla dessa controller-funktioner känns både intuitiva och oerhört hjälpsamma, är väl kanske klaviaturen minst lika viktig. Redan i första versionen av Kontrol-keyboarden hade man med hjälp av Fatar åstadkommit en riktigt trevlig klaviatur. Jag nämnde ju i inledningen att det var en av de främsta anledningarna till att jag valde just Kontrol S49 när det var dags att uppgradera min maskinpark för några år sedan. Med de efterföljande modellerna har Native Instruments steg för steg ytterligare förbättrat klaviaturen och i sin tredje skepnad känns den ännu bättre att spela på. Man har lyckats skapa en lättspelad klaviatur som ändå känns oerhört gedigen och stryktätlig – en oerhört bra

kompromiss mellan fullt vägda tangenter och den ofta alltför lätta syntvarianten. Är det så att man ändå är skolad på riktig pianoklaviatur finns ju även S88 med sin vägda hammarteknik som bör tilltala den skaran av keyboardister. Och alla tre klaviaturen har ju den underbara polyfoniska after-touche. Där kan du till exempel lägga ett ackord med vänsterhanden och sola med höger hand och då trycka till lite extra på de toner som du vill ska utmärka sig. Det kan ju vara till exempel ett filter som ska öppna sig när du trycker till. Men den här nya tekniken påverkas inte det ackord du håller med vänsterhanden av vad du gör med högern. Så oerhört användbart, och som vi har väntat på detta!

Tänt vare här!

Native Instruments har nu även vidareutvecklat det Light Guide-system som fanns i rudimentär form redan i MK1. Med olikfärgade lysdioder lyser man upp klaviaturen och visar var key-zoner finns, olika skalor (det finns stöd för massor av olika skalor) och mycket mer, och i Chord Mode kan man förstås spela hela ackord med bara en tangent. I Easy Mode "mappas" alla toner i en viss skala till enbart de vita tangenterna – en utmärkt hjälp för alla nybörjare.

Sammanfattning

Ett alldeles förträffligt controller-keyboard har blivit ännu bättre. Där skulle vi kunna stanna, men ni som börjar läsa här vill förstås veta mer. Därför säger vi också att klaviaturen har förbättrats ytterligare, och den nya polyfoniska

Här kan man läsa mer om Direct Kontakt Connection:

<https://support.native-instruments.com/hc/en-us/articles/13530175798045-Kontrol-S-Series-MK3-What-is-Direct-Connection>

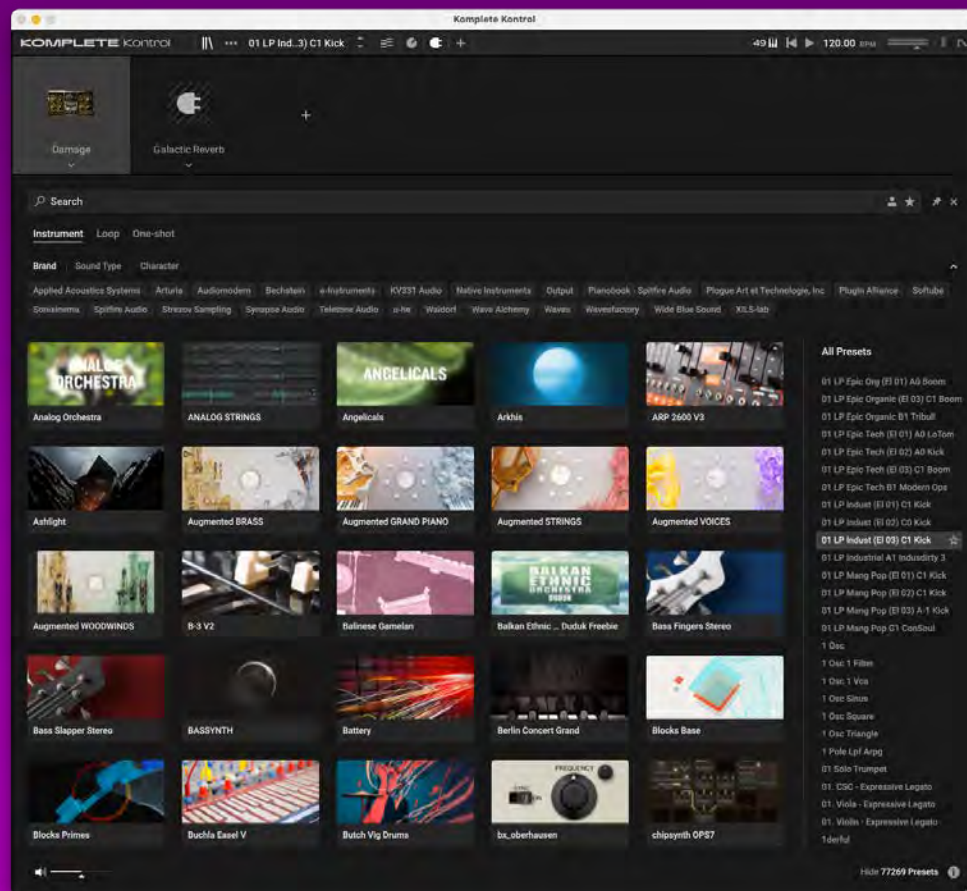
Här går man i detalj igenom hur man använder Kontrol MK3:

<https://www.youtube.com/watch?v=TDm624ynDuk>

after-touche är verkligen ett plus, liksom den nya förbättrade färgskärmen, och de beröringskänsliga rattarna. Möjligheten att styra en mängd funktioner i sitt DAW-program från keyboardet utan att behöva snegla på skärmen är förstås även det ett stort lyft.

För mig är även möjligheten att sköta både Kontakt- och Komplete Kontrol-biblioteken från tangentbordet ett extra stort plus. Och med stöd för både MIDI 2.0 och det förbättrade NKS-protokollet kan man nu justera massor av parametrar hos alla de pluggar från en mängd oberoende tillverkare, som även stödjer NKS. Allt sammantaget är Native Instruments Kontrol S-49 MK3 en ytterst trevlig bekantskap!

mm

Flera DAW-program låter sig enkelt styras direkt från Kontrol S-serien MK3.

Text: Erik Arkö
Foto: EBS

EBS Magni 502-115 & Session 30 MK3

Stor och liten!

Magni-502 har försetts med ett 15-tumselement – och Session 30 med Bluetooth! Dags att stifta bekantskap med två väldigt olika kombor från EBS.

”Och gillar du slicka slapbasjud i stil med Marcus Miller kommer du nästan garanterat att uppskatta en liten boost vid 6 kHz – gärna kombinerat med en liten boost med Bright-ratten.”

**EBS Magni 502-115 och
Session 30 MK3**

Svenska EBS fortsätter att släppa uppdaterade versioner av sina numera väletablerade och omtyckta förstärkarmodeller. I detta nummer sätts den lilla övningskombon Session 30 MK3 samt den kraftfulla Magni 502-115 under luppen och båda två testas både i replokalen och på scen.

Testbasar

Till testen av dessa förstärkare använde jag min Yamaha Attitude LTD3 med DiMarzio Relentlessmick i halsläge och en Lundgren Vintage Precisionmick i p-basläget, min Dingwall Super P, min femsträngade Dingwall Combustion som försetts med en Darkglass Tone Capsule-preamp och custommick från Urban Pickups samt min Fender Precision från 1963.

Magni 502-115

Först ut i detta test är 15-tumsvarianten av Magni 502. Den enda egentliga skillnaden mellan denna och 210-varianten som under-tecknad testade häromåret ligger som namnet

antyder i högtalaren. 15-tumsvarianten är även dryga kilot tyngre och väger in på 16,5 kg jämfört med 210-variantens 15,4 kg.

15-tumshögtalaren möjliggör även en djupare lågfrekvensåtergivning, vilket gör att den enligt EBS själva klarar av att representera ner till 30 Hz, jämfört med 210:ans 45 Hz.

Slutsteget i Magni 502-115 kan hantera laster ner till 2 ohm, vilket innebär att ytterligare en högtalarlåda på 4 ohm, eller två parallellkoplade enheter på 8 ohm vardera, kan anslutas till förstärkarens baksida, då den tillhörande 15-tumshögtalaren har en impedans på 4 ohm.

Kontrollerna på Magni 502-115 är inledningsvis Gain och Comp/Limit samt "Character"-knappen. Character booster på +7 dB vid 40 Hz och +3 dB vid 10 kHz samtidigt som det skärs bort -2 dB vid 800 Hz. Resultatet är ett härligt, lite slickt sound som fyller ut ljudbilden på ett väldigt behagligt sätt i exempelvis triosammanhang.

Kompressorn/limitern är väldigt enkel i sin utformning – du har en ratt där du ställer in hur hårt den ska jobba (med som mest en 3:1 ratio) och en LED indikerar när kompressorn hugger till på signalen.

Därefter följer filter-sektionen, vilket innebär en trebands-EQ samt Bright-kontrollen.

Bas- och diskantkontrollen ger dig tillgång till ett shelvingfilter över 60 Hz respektive 6 kHz med 18 dB på både plus och minus-sidan. Utöver det har du Brightkontrollen som rör sig vid 10 kHz och även den med ett shelvingfilter. Mellanregistret regleras med mid-kontrollen, som utgörs av ett bandpassfilter som kan skära (som mest -12 dB) eller boosta (med upp till +15 dB) mellan 100 Hz och 6 000 Hz.

På Mid-kontrollen återfinns du även en notch-kontroll, vilken aktiveras när du "gått förbi" minustecknet och vilken ger möjligheten att skära bort enskilda oönskade frekvenser (mellan 100 och 6 000 Hz) som kan uppstå i en dåligt dämpad lokal.

Diskantkontrollen fungerar finemang både vid boost och när du skär bort oönskad diskant i ditt sound. Om du är en basist som planerar att kombinera din Magni 502-115 med en dist- eller overdrivepedal är den här kontrollen din bästa vän för att tämja oönskad "vasshet" i soundet. Och gillar du slicka slapbasljud i stil med Marcus Miller kommer du nästan garanterat att uppskatta en liten boost vid 6

EBS Magni 502-115

TYP Klass-D förstärkare

POWERAMP 500 W

KABINETT 1 x 15-tums

Neodymiumhögtalare + tweeter

IMPEDANS Minst 4 ohm på extern högtalare

MÅTT (H x B x D) 56 x 44 cm x 36,5 cm

VIKT 16,5 kg

PRIS 13 790 kronor

TILLVERKARE OCH DISTRIBUTÖR

EBS, www.ebssweden.com

+ PLUS

- Oerhört kraftfull
- Lättviktare
- Mångsidig EQ
- Kan driva en extra 4-ohmslåda

- MINUS

- Ingen Drive-kontroll

På baksidan av Magni 502-115 finns allt ifrån en effektloop till en balanserad XLR-utgång, hörlursutgång samt möjligheten att koppla in en extern 4 Ohmslåda.

EQ:n på Magni 502-115 är väldigt kraftfull och möjliggör allt ifrån justeringar med närmast kirurgisk precision till bredare penseldrag med ljudpaletten.

”Och gillar du slicka slapbasljud i stil med Marcus Miller kommer du nästan garanterat att uppskatta en liten boost vid 6 kHz – gärna kombinerat med en liten boost med Bright-ratten.”

kHz – gärna kombinerat med en liten boost med Bright-ratten.

På baksidan återfinns en speakon-utgång, en hörlursutgång, en line-utgång samt en effektloop och en balanserad XLR-utgång med valmöjligheten att både lyfta jorden (Ground On/Lift) samt skicka en signal som antingen är din bas *innan* preampen i Magni 502-115 eller *efter* (EQPre/Post). Precis som på Magni 502-210 blir högtalaren helt tyst när du kopplar in ett par hörlurar – vilket gör att du kan få tillgång till en finfin preamp och kompressor som du kan spela in *utan* att väcka familjen när inspirationen slår till framåt småtimmarna.

Intryck

Låt mig inleda detta avsnitt med att erkänna att jag, personligen har en enorm förkärlek för femtonstums-högtalare. Den allra första baslådan som jag någonsin spelade genom (min morbrors gamla Malmberg 215) hade sagda diameter på elementen – och likaså hade min allra första egna förstärkare (en Ampeg BA115) även den en femtontummare som fick flytta luft. Jag tror att dessa två lådor har påverkat mig enormt under mina första, formativa år som basist – och när EBS kontaktade mig och berättade att en femtontumsvariant av Magni 502 var på ingång började jag nästan studsas av lycka i min hemmastudio.

Med detta sagt är det nog inte konstigt att Magni 502-115 är den förstärkare som har fått jobba mest på både rep och spelningar för min del under hösten 2023. Magni 502-115 har verkligen levererat både på låg volym i avskalade unplugged-sammanhang såväl som på öronbedövande hårdrocksrep.

Transparent utan att vara tråkig

Magni 502-115 spelar starkt och klart, vilket verkligen är till fördel om man gillar att använda pedaler och multieffekt-enheter för att forma ljudet ytterligare.

Marknaden är full av så kallade FRFR-högtalare (Full range, flat response – monitorer som är avsedda för att återge en så neutral bild av gitarr/basljudet som möjligt) riktade mot främst gitarrister som kör digitala lösningar som Fractal AXE FX, Kemper eller

Quad Cortex – men tyvärr lämnar dessa högtalare en del i övrigt att önska för oss basister, i synnerhet när det gäller antalet watt som levereras.

I denna roll fyller EBS en viktig roll på marknaden och det är ofta jag rekommenderar deras förstärkare till basister som vill ha en kraftfull och tydlig förstärkning av sin digitala enhet utan att ljudet färgas bara genom att du kopplar in i försteget.

M som i Mångsidig

Under ett företagsgig i juletid använde jag och min trubadurduokollega Markus varsin Magni

för att förstärka både bas respektive gitarr tillsammans med våra respektive sångmickar (vilka båda gick genom en Line6 Helix LT respektive en Neural DSP Quad Cortex. Det vittnar verkligen om hur mångsidig den här kraftfulla kombon är.

Under ett annat gig fick Magni 502-115 även driva en Tecamp 15-tumslåda, vilket resulterade i en volym som man verkligen inte skojade bort.

Om man ska önska någonting för eventuella framtida inkarnationer av Magni-serien skulle det nog vara en volymkontroll som gav lite ▶

EBS Magni 502-115

► större "svängrum", i synnerhet vid de lägre volymerna. Som det är nu räcker det ibland att du flyttar volymkontrollen en millimeter och volymen går från "lite för svagt" till "Aj aj aj! Nu sänker vi lite här!".

Efter att jag har spelat en hel del genom Reidmar 752 kan jag även känna att Drive-ratten skulle vara trevlig att ha tillgång till även på Magni 502:an, om så bara för att ge bassoundet lite "grus på toppen".

En möjlighet att ladda in IR-filer på XLR-utgångarna vore verkligen en fantastisk tillgång och någonting som fler och fler förstärkartillverkare anammar, när vi närmar oss mitten av 2020-talet.

Session 30 MK3

Session 30 MK3 är precis som namnet antyder den tredje inkarnationen av EBS Session-serie. Om vi i Magni-serien finner en kombo som inte skäms på de stora scenerna är Session-serien kanske mer någonting för enskild övning eller betydligt mer avskalade sammanhang.

Kontrollerna på Session 30 är enkla och lättöverskådliga. Det första som vi möts av, bredvid input-jacket är en Gain-ratt med tillhörande Peak-LED. Precis som på Magni 502-115 är det bara att börja spela och se till att Peak-lampan endast lyser upp när du tar i som absolut hårdast.

Därefter är det bara att använda tvåbands-EQ:n för att forma ljudet ytterligare, då denna nu kan jobba på korrekt sätt.

Baskontrollen ger dig möjlighet att med ett shelving-filter skära eller boosta 12 dB vid 100 Hz samt med hela 15 dB vid 60 Hz. Diskantkontrollen är även den i form av ett shelving-filter, men den är placerad vid 4 kHz (± 12 dB) samt 8 kHz (± 15 dB). Därefter kommer volymkontrollen samt Bluetooth-knappen. Att parkoppla sin telefon eller surfplatta med Session 30 är väldigt lätt: tryck på Bluetooth-knappen och välj enheten i din telefon. Sen är det bara att köra!

Musiken som strömmas via Bluetooth ut genom Session 30 spelas upp i mono när den går genom förstärkarens högtalare – men stereo om du väljer att spela med hörlurar, vars kontakt du finner placerad bredvid Bluetooth-knappen.

Avslutningsvis finner vi en LED som indikerar om förstärkaren är på eller ej, en Ground Lift-knapp samt en balanserad XLR-utgång för den som önskar spela in sin Session 30 eller ansluta den till exempelvis ett större PA.

Intryck – öva bör man

Att Session 30 MK3 kanske främst är tänkt som en övningsförstärkare undgår nog ingen vid en

första anblick. Den är närmast spartansk när det kommer till antalet "bells and whistles", med sin tvåbands-EQ som enda egentliga tillgång när det kommer till skulpterande av basljudet. Men med detta sagt är just denna tvåbands-EQ väldigt smart placerad när det gäller frekvenserna som den arbetar med.

Treble-kontrollen är ytterst kapabel när det gäller att tämja de vassa, elaka frekvenserna som ibland dyker upp när du trampar igång en dist- eller fuzzpedal, och det räcker bara med att placera den vid klockan 10 eller 11 för att ljudet genast ska bli behagligare. Baskontrollen är även den smart placerad (± 12 dB vid 100 Hz samt ± 15 dB vid 60 Hz) då en boost vid sagda frekvenser gör att den lilla kombon låter mycket större än vad den egentligen är – samtidigt som det är en fin tillgång att kunna skära vid just dessa frekvenser vid gig i mindre lokaler.

With a little help from my friends

Om du kopplar upp din Session 30 till ett PA blir den verkligen en fin liten preamp för enklare sammanhang. På egen hand flyttar den, i mina öron inte tillräckligt med luft för att kunna tävla med en skramlig trummis, men om den får lite hjälp på traven levererar den verkligen även i livesammanhang. Med detta sagt fungerade Session 30 mer än väl för att leverera bakgrundsmusik tillsammans med sång och akustisk gitarr vid ett företagsgig i julas, så räkna inte ut den innan du provat!

"Den har blåtand", sade Erik med bruten stämma

När man som undertecknad är småbarnsförälder är de små tillfällena för fokuserad övning i hemmet ofta sällsynta – och därför guld värda. Det sista jag vill är då att tillbringa en kvart med att leta efter en iPhone-adapter till min AUX-kabel (som i sig tog tio minuter att hitta!) för att kunna spela med till låtarna på min telefon. Att EBS *äntligen* har inkluderat Bluetooth i en av sina förstärkare är verkligen på tiden – i

Session 30 MK3 är betydligt mer avskalad i jämförelse med Magni 502-115, men du kan ändå skulptera ditt ljud avsevärt med den enkla 2-bands EQ:n.

”Att EBS äntligen har inkluderat Bluetooth i en av sina förstärkare är verkligen på tiden – i synnerhet när det rör sig om en smidig övningsförstärkare som denna.”

synnerhet när det rör sig om en smidig övningsförstärkare som denna.

Om jag ska klaga på något hos Session 30 blir det nog att den endast kan streama ut musiken som spelas över Bluetooth i mono, men å andra sidan gick jag i typ fem år med min telefon inställd på mono utan att veta om det – jag

ställde om från stereo till mono när The Beatles släpptes på Spotify och sen glömde jag att ställa tillbaka...

Sammanfattning

Att jämföra Session 30 MK3 med Magni 502-115 är lite som att jämföra äpplen och biff

stroganoff; du kan bli mätt på båda, men den ena behöver lite hjälp på traven, och du sträcker dig inte efter den andra när du bara är lite lysten på kvällskvisten.

Båda förstärkarna har gemensamt att de är väldigt smidiga, välbyggda och välljudande.

I Magni 502-115 finner du en fullpackad krutdurk, som dessutom klarar av att driva ytterligare en 4 ohms-låda, vilket gör att den utan problem klarar av att leverera på riktigt stora scener. Session 30, å andra sidan, är den avskalade och enkla förstärkaren som du kan ha i vardagsrummet eller i sovrummet för att öva, eller för att ha som bluetooth-högtalare. **mm**

EBS Session 30 MK3

TYP Övningsförstärkare med bluetooth

POWERAMP 30 W RMS

KABINETT 1 x 8 tum + tweeter

MÅTT (H x B x D) 330 x 310 x 240 mm

VIKT 7,3 kg

PRIS 2 599 kronor

TILLVERKARE OCH DISTRIBUTÖR

EBS, www.ebssweden.com

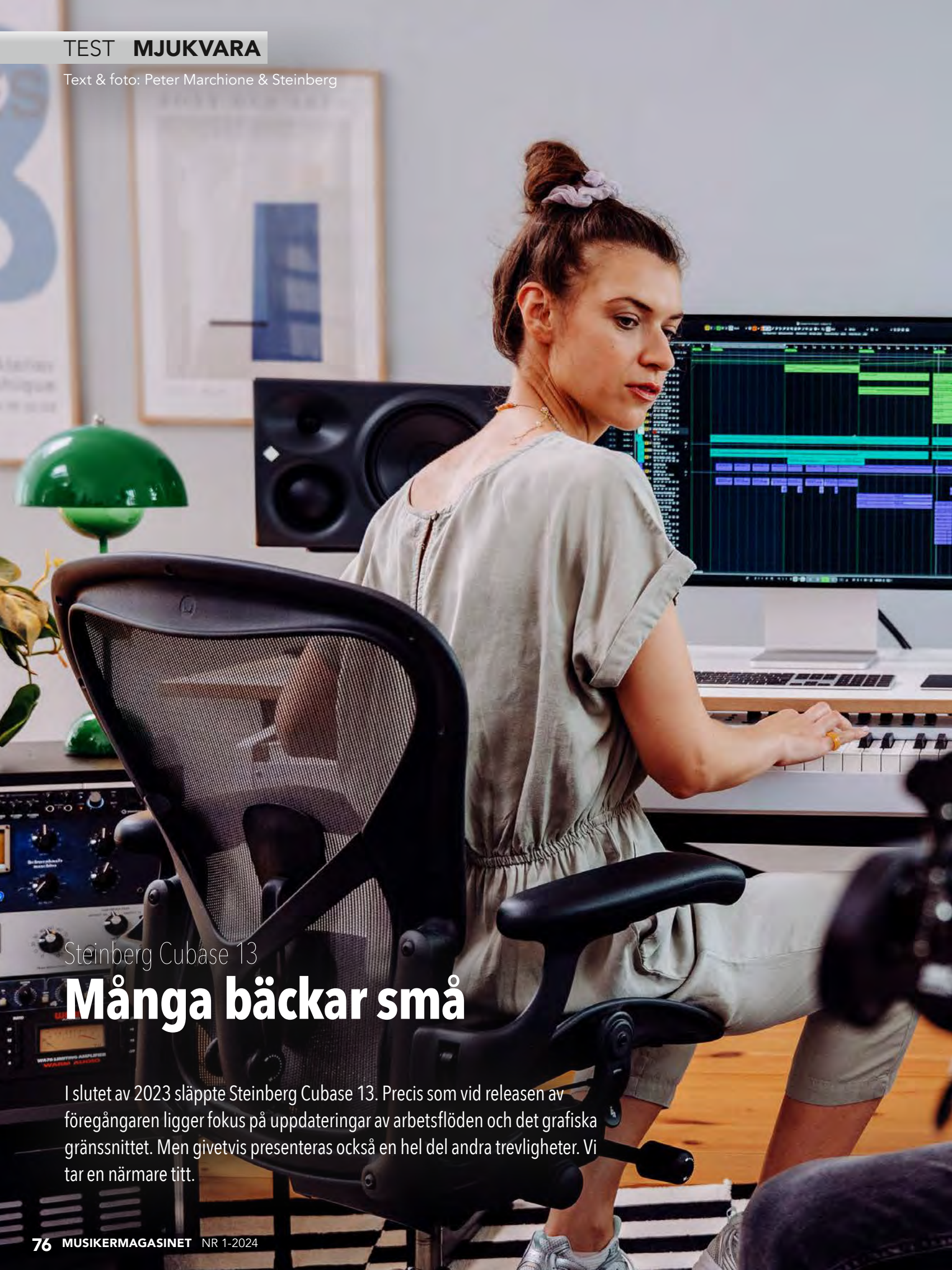
+ PLUS

- Smidigt format
- Lättrattad
- Välljudande
- Bluetooth

– MINUS

- Bluetoothljud i Mono

EBS Session 30 MK3

Steinberg Cubase 13

Många bäckar små

I slutet av 2023 släppte Steinberg Cubase 13. Precis som vid releasen av föregångaren ligger fokus på uppdateringar av arbetsflöden och det grafiska gränssnittet. Men givetvis presenteras också en hel del andra trevligheter. Vi tar en närmare titt.

Cubase 13 fokuserar på effektivisering och ett mer städlat gränssnitt.

Bland övriga nyheter hittar vi helt väntat nya pluggar och ljudbibliotek men faktiskt också en återkomst av Steinbergs Vocoder, så klart då i upphottad form. Vi får även förbättrade editeringsfunktioner och bättre stöd för ljud till rörlig bild samt ett par trevliga nyheter avseende routing mellan olika spårtyper.

TESTDATORER

iMac Pro, macOS Ventura 13.6.3, 3,2 GHz
8-Core Intel Xeon W, 32 GB RAM

MacBook Pro, macOS Ventura 13.6.3, M1,
32 GB RAM

Windows 11 64-bit, Intel Core i7-9700F @
3.00 GHz. 16 GB RAM

TYP DAW / musikprogram

för Mac och PC

SYSTEMKRAV

8 GB RAM, 4 CPU-kärnor;

PC: 64-bit Windows 10 Version 22H2 eller senare, 64-bit Intel Core i5 (4:e generationen) eller AMD Ryzen-processor;

Mac: macOS Monterey eller senare (Native App, Rosetta 2 App på Apple Silicon), Intel Core i5 (mitten av 2015 eller nyare) eller Apple Silicon-processor, 1 GB ledigt hårddiskutrymme (75 GB för extra ljud och preset); internetanslutning krävs för aktivering, läsning av online-manualer och hantering av produktregistrering

PRIS Cubase Pro 13: 6 496 kronor; Cubase Artist 13: 3 691 kronor; Cubase Elements: 1 121 kronor

Tillverkaren erbjuder också flera olika uppgraderingsalternativ och "cross-grades" från andra DAW på marknaden

DISTRIBUTÖR Steinberg,
www.steinberg.net

+ PLUS

- Rejåla lyft i MIDI-editorer
- Chord Pads bättre integrerat
- Bra nya effektpluggar
- Bättre routing-möjligheter mellan spårtyper

- MINUS

- Channel View inte helt klockren
- Grafikbuggar i Windows-versionen

Olika nivåer och prisklasser

Precis som många andra DAW-lösningar på marknaden erbjuds Cubase i olika versioner, mer eller mindre bantade för att passa olika användares behov och plånböcker. I det här fallet rör det sig om fem olika varianter: Pro, Artist, Elements, LE och AI. De två senare säljs inte separat; de är båda OEM-produkter som bundlas med antingen egna eller samarbetspartners produkter.

I den här genomgången är det den fullskaliga Pro-versionen som används, så vissa funktioner är därmed inte tillgängliga i de andra modellerna. Projektfiler funkar på alla varianter av Cubase 13, men om du öppnar en fil exempelvis Cubase Elements, där specifika Pro-finesser använts, kommer programmet göra dig varse om att du inte har en exakt återgivning. Däremot bibehålls alla Pro-finesser i filen, även om du sparar om i en enklare Cubase-version. Våldigt

ffifft, om än ibland lite frustrerande för de som inte sitter på den fulladdade Pro-varianten.

För många hjälp-appar

Vid releasen av version 12 var en av de stora nyheterna, kanske rent av den största, att USB-dongeln var förpassad till historien. Därefter har gamla eLicenser med tiden alltmer fasats bort och i stället ersatts av nya Steinberg Activation Manager, som i sin tur är kopplad till ditt Steinberg ID. Det går nu att köra Steinberg-mjukvaror på upp till tre olika datorer, utan någon som helst USB-manick.

När det gäller själva installationsförfarandet är det fortfarande Steinberg Download Assistant som gäller och den är inte helt i nivå med andra tillverkares motsvarigheter. Ett exempel är att hela programmet är låst när man laddar ned en uppdatering. Alltså; om du är inne på exempelvis Cubase-uppdateringar är du fast i den vyn om

MixConsole är ännu mer hands-on genom att exempelvis de interna Channel Strip-komponenterna nu kan justeras via nya pop up-visningar.

du börjar ladda ned dessa. Du får vackert vänta tills allt är klart innan du kan klicka vidare till exempelvis HALion eller WaveLab.

Det är en herrans massa olika appar som behövs för att hålla reda på Steinberg-program i datorn. Förutom Activation Manager och Download Assistant behöver vi även en separat Library Manager för att hålla reda på tillverkarens olika ljudbanker. Jag tror, och hoppas, att våra vänner i Hamburg arbetar hårt för en framtida sammanslagen lösning där de samlar alla dessa olika hushålls-appar.

Effektiviserad mixer

I Cubase 13 som helhet är det grafiska gränssnittet uppdaterat och moderniserat. Känslan är att det är tillplattat och på många sätt börjar kännas alltmer likt Cubasis, alltså app-versionen av Steinbergs flaggskepps-DAW. På de flesta ställen är denna utveckling välkommen, som exempelvis i MixConsole. Förutom att man här har gjort hela användarupplevelsen mindre plöttrig har utvecklarna också lyckats effektivisera en hel del av alla vardagsrutiner som musikmakare ägnar sig åt. En hel del parametrar går nu att klicka fram direkt i MixConsole, utan att behöva ta fram den mer detaljerade visningen av den aktuella kanalen först.

En annan mix-relaterad nyhet som Steinberg flaggar mycket för är att vi nu också har en ny

VoxComp är en kompressor med respekt för tydlighet, transienter och uttryck.

flik att aktivera i projektfönstret. Denna lägger till en så kallad Channel Tab till vänster om den traditionella kanalhanteraren i fönstret. I samband med detta har också den senare uppdaterats, vilket lett till såväl ris som ros från de vana Cubase-användarna. Själv förstår jag tanken, men det är lite diffust upplägg i nuläget då vi ju sedan tidigare faktiskt haft mixerreglage tillgängliga i projektfönstret på ett liknande sett, om än lite undanskuffat. Det känns som

att den här delen borde kunna bakas ihop till en gemensam enhet igen. Många med mig är dessutom inte helt med på den nya hanteringen av realtids-MIDI-effekter. Dessa är nu helt och hållet hanterade som insert-varianter, vilket ju går stick i stäv med Steinbergs paradig att effektivisera arbetsflöden. MEN, som en för mildrande omständighet kan jag ge Steinberg en eloge för att de, när de ändå var inne och joxade med MIDI-inserts, passat på att ►

Steinberg bjuder på fem sprillans nya Loop Sets i Cubase 13.

- uppdatera gränssnitten. Dessa delar låg faktiskt lite efter så det tackar vi för.

MIDI-nytt

Steinberg har ju sedan urminnes tider legat i framkant på MIDI-sidan och även vid detta versionslyft får vi nyheter inom det området. Ett exempel är att Cubase 13 redan har stöd för MIDI 2.0.

En annan nyhet är förbättrade möjligheter att editera fler olika MIDI-parter och -spår på en och samma gång. Detta har i och för sig varit möjligt tidigare, genom att helt enkelt markera fler spår på samma gång och därefter dubbel-klicka. Det vi nu har är möjligheten

att välja vilka spår som ska vara synliga på ett mer övergripande sätt genom att välja dem i en meny till vänster, på samma sätt som vi sedan länge kunnat välja vilka spår som ska synas i MixConsole. Ett givet användningsområde för avancerad MIDI-editering som detta är stråkar. Det är på detta sätt en enkel match att arrangera de olika monofoniska delarna av orkestern utifrån ett ackordsupplägg, rent visuellt sett. Ett mer poprelaterat exempel är att om du lagt 4-5 pads och det grötar järnet – då är det nu lätt som en plätt att editera dessa som en samlad enhet och sprida ut vilka toner som ska tas på respektive synt. Om alla spelar alla toner har vi ju rätt snart ett terapiarbete att ta tag i vid mix.

Range Selection är i sig ingen nyhet; vi har länge kunnat markera alla event utifrån tidsaxeln. Men bara i projektfönstret och nu har denna funktion flyttat in i MIDI-editorerna. Du kan nu känna dig trygg i att allt följer med när du markerar med Range; du behöver nu inte scrolla som en galning för att säkerställa att du får med den där crash-cymbalen som ligger på C4. Cubase-kodarna har även städad upp i MIDI CC-hanteringen så att även den är smidigare att använda, dels när det kommer till att kopiera och flytta runt kurvor – Range funkar nämligen fint även här. Den stora nyheten inom CC-världen är dock att det nu går att spela in den här informationen på ett sätt

Efter flera års frånvaro har nu Steinbergs egen vocoder-plugg kommit tillbaka.

VocalChain samlar olika röst-anpassade pluggar i ett samlat gränssnitt.

som mer överensstämmer med annan typ av automatiseringsdata. Istället för en herrans massa punkter, som i sig kan höja blodtrycket vid editering, har vi nu samma linjebaserade kurvor som vid exempelvis volymåkningar eller panoreringar i mixern.

Vi stannar kvar i MIDI-editorn ett tag till och konstaterar att det även hänt saker med step-input. Den här funktionen låter oss nu både arbeta med polyfonisk inmatning och även hantera längd på själva tonerna. Veldig skönt när man exempelvis vill banka in heltakts-ackord till ett festligt arpeggio.

Bättre Chord Pads

Chord Pads är en ofta förbisedd funktion i Cubase. Trots att denna finess erbjuder betydligt djupare ackordhantering än de flesta andra alternativ, har nog många helt enkelt inte orkat sätta sig in i den. Anledningen till att jag gjorde det var förmodligen att jag förväntades göra det när jag skulle skriva om den för en viss tidning för musiker.

I Cubase 13 har det hänt en hel del här. Med ny design och många nya och förbättrade funktioner känns hela denna del av programmet bättre integrerat i hela Cubase-konceptet. Det är nu ingen match att hålla reda på skalor,

transponera och i realtid få tips om mer eller mindre vettiga ackordföljder.

Kraftfullare Sampler Track

SamplerTrack är namnet på en rätt unikspårtyper

i Cubase, tänkt att vara en snabbjobbad sampler för enskilda ljudfiler. Här har sedan början funnits bra enveloper, LFO:er, slice-möjligheter, timestretch med mera och till Cubase 13 har Spectral Warp från HALion 7 lagts till. Med alla dessa verktyg för ljuddesign har Sampler Track blivit en väldigt väl integrerad och rolig sampler. Visst, inget multisample-stöd, men det är liksom inte grejen här. Och, om du gjort något som du skulle vilja expandera till något mer komplext går det enkelt att lyfta över det hela, antingen till Groove Agent eller HALion.

Medföljande stråkar

Iconica Sketch är en förenklad variant av

Steinbergs stråkbibliotek. Här får vi en bra avvägd samling på 5 GB i form av 34 olika instrument i 140 olika artikulationer. Tillsammans med de nya och förbättrade möjligheterna att editera olika MIDI-spår på samma gång,

"Steinberg har ju sedan urminnes tider legat i framkant på MIDI-sidan och även vid detta versionslyft får vi nyheter inom det området."

bjuder Steinberg ett kraftfullt kompositionsskissblock för de som vill arrangera orkesterklanger i projektstudion. Riktigt jäkla bra låter det också. Alltså, om ljuden, inte nödvändigtvis om skribentens stråkar.

Nygamal vocoder

En gång i tiden fanns faktiskt en vocoder i Cubase och den är nu tillbaka. Givetvis har den i samband med sin återkomst uppdaterats och moderniserats. Vocoder i Cubase 13 är en städad skapelse som erbjuder upp till 24 band, side-chain och andra bra kontrollmöjligheter. Hela kreationen används som insert-effekt och är uppdelad i tre sektioner: Carrier, Filter ▶

The screenshot displays the Cubase 13 MIDI editor interface. On the left, a 'Visibility' sidebar lists various instrument tracks, including Strings, Wood, Brass, and Percussion. The 'K12' track is highlighted. The main area shows a piano roll with a grid of notes and rests across measures 16 to 31. The piano roll is color-coded by instrument, with orange for strings, yellow for woodwinds, purple for brass, and blue for percussion. The piano roll is divided into sections for C4, C3, C2, C1, and C0.

Genom en ny vänsterkolumn är det nu enkelt att hålla koll när vi editerar många olika MIDI-spår på en och samma gång.

► Bank och Modulator. Via ett vanligt MIDI-spår kan du sedan styra den interna synten. Kvalitetsmässigt låter den helt okej, men för den som verkligen vill gå all-in på robotröster eller New Order-körer bör man börja labba lite med någon annan synt till det här. Det är heller ingen match, det är bara att använda vilken synt som helst och skicka in den i Vocoder via side-chain.

Nya effektpluggar

Vi får i version 13 inte bara en, utan två, nya pluggar som är tänkta att användas på röster.

”Det rör sig som sagt inte om så mycket grandiosa tilltag i Cubase 13 men det sammanslagna intrycket av alla små puts- och finjusteringar gör att det hela landar på rätsida.”

VocalChain är den första och det är i praktiken en samlad multiplugg så att du inte behöver ha en lika lång plugg-kedja. Här finns gate, pitch-korrigering, filter, kompressorer, EQ, de-essing, delay och reverb prydlig indelat i de tre delarna Clean, Character och Send.

Den andra nyheten med koppling till röst och sång är VoxComp, en kompressor där vi får full dynamisk kontroll utan att göra avkall på tydlighet, transienter och uttryck.

På tal om kompressorer så får vi faktiskt ytterligare en sådan i samband med uppdateringen till Cubase 13. Black Valve är en rörvariant som bjuder på ett klart vintage-doftande sound.

Sist ut bland nyheterna på plugin-fronten är EQ-P1A och EQ-M5, två väldigt karaktäristiska EQ.

EQ-P1a är en rörbestyckad variant som gör sig bra på lägre register där vi får hjälp av ett shelving- och ett high peak-filter. Också EQ-M5 är av rörkaraktär men här med mer fokus på mellanregister. Här finns low-, mid- och high

peak-filter. Visst, det finns redan en massa rör-emulerande pluggar på marknaden men det är trevligt när DAW-tillverkarna lägger manken till och lägger med dessa i sina egna samlingar.

Många samlingar bli're

Nya ljudbibliotek och samlingar hör ju nästan till vid nya versionsnummer. Den här gången får vi fem nya paket, bland annat från Grammy-vinnande producenten Beat Butcha, den kreativa mästaren Sharooz samt välrenommerade 91 Vocals och touch Loops. Som namnen antyder är dessa nischade till modernare

musikproduktion, men det finns faktiskt en hel del kul att hitta här så ge dig själv en stund, och lyssna igenom vad som finns här.

Video

Videospår har nu försetts med samma koncept avseende versioner som ljud- och MIDI-diton, vilket gör det smidigare att arbeta med komposition och/eller ljudläggning av film. Nu kan ett och samma projekt innehålla olika versioner avseende klippning, i stället för att jonglera med olika projekt för varje variant. En annan välkommen nyhet är att vi nu kan byta ut ljudspåret direkt i en mp4-videofil, utan att gå omvägen via extra rendering av själva filmmaterialet.

Smått och jättegott

Det finns så klart en massa ändringar här och var, det vore orimligt att ens försöka få med alla i denna artikel. En liten men ack så välkommen nyhet är att vi enkelt kan växla om ett helt

ljudspår mellan mono och stereo. Nu är det därmed slut med att styra om mono-kanaler till stereo-gruppsspår bara för att kunna använda stereoeffekter.

När utvecklarna ändå var inne och grejade med ljud-bussningen styrde de också upp bättre möjligheter så att vi nu kan använda instrument-, sampler-, FX- och gruppsspår som ingångar till vanliga ljudspår. Mycket bra för oss som gillar gammal hederlig ”bounce á la rullbandare”.

Är allt guld och gröna skogar?

Steinberg har länge varit föredömligt när det gäller att inte balla ur i samband med nya versioner av Cubase. Det finns en tydlig kärna som är intakt ända sedan starten, även om det så klart hänt en hel del sedan version 1 på Atari.

Överlag känns de grafiska uppdateringarna till version 13 väl avvägda och implementerade, men på sina ställen har man kanske haft lite för bråttom. Jag tänker då främst på relationen mellan den gamla track-inspectorn och nya Channel-varianten. Sedan har Windows-varianten haft lite hyss för sig med vissa grafikkort med bland annat strobe-liknande blink när man zoomar eller scrollar längst tidsaxeln. Ingen panikgrej, men ändå väldigt störande och distraherande.

Med det sagt landar ju i princip allt annat på plus inom de grafiska ändringarna. Den tillplattningstrend som verkar varit standard under senare versionsläpp lever kvar, vilket gör hela interfacet tydligare och distinkt – en klar fördel när man arbetar på laptop.

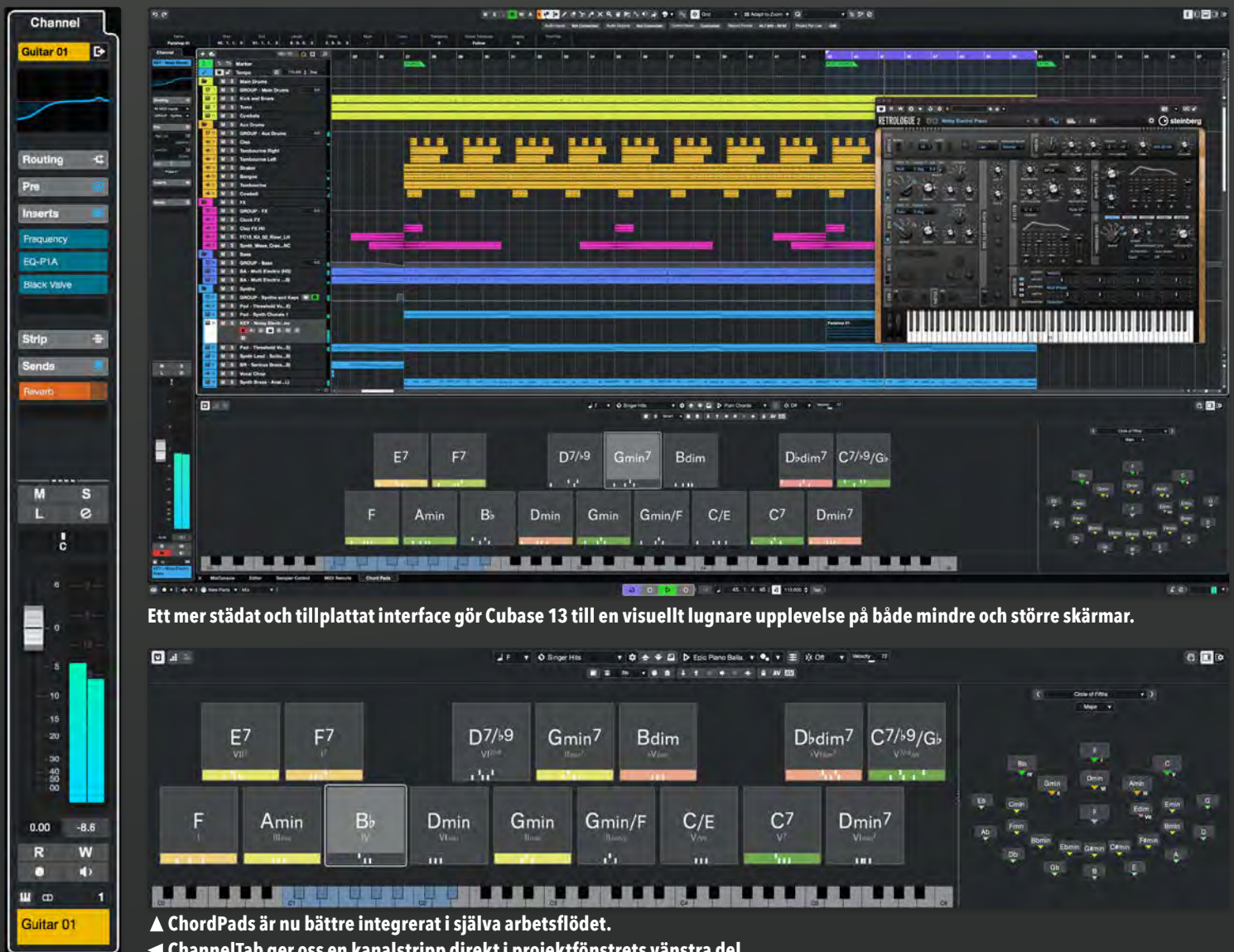
Det rör sig som sagt inte om så mycket grandiosa tilltag i Cubase 13 men det sammanlagda intrycket av alla små puts- och finjusteringar gör att det hela landar på rätsida. Att kunna hantera MIDI-CC på det nya smidiga sättet är för mig tillräckligt för att förespråka en uppdatering från tidigare versioner. **mm**

Sampler Track har fått ärvva HALion 7:s avancerade enveloper, vilket bäddar för spännande rytmiska äventyr.

Förutom nya funktioner har MixConsole även fått ett renare gränssnitt.

Ett mer städlat och tillplattat interface gör Cubase 13 till en visuellt lugnare upplevelse på både mindre och större skärmar.

- ▲ ChordPads är nu bättre integrerat i själva arbetsflödet.
- ◀ ChannelTab ger oss en kanalstripp direkt i projektfönstrets vänstra del.

Waves StudioVerse & Creative Access

Precis allt i en enda rack

TYP "Wrapper" i rackformat för allehanda effektpluggar

SYSTEMKRAV

Minst 8 GB RAM (16 GB rekommenderas),
16 GB fritt utrymme på systemdisken

MAC CPU: Intel eller Silicon Architecture
macOS: macOS Catalina 10.15, Big Sur 11,
Monterey 12, Ventura 13, eller Sonoma 14

WINDOWS CPU: X64 kompatibel Intel

(gen. 5 eller högre) eller AMD CPU
OS Windows 10 64 bit, Windows 11

FORMAT Stödjer AU, VST3, AAX och
Audio Suite

PRIS StudioRack och StudioVerse: gratis;

Waves Creative Access Essential: 12,50
dollar/månad eller 149,99 dollar/år;

Ultimate: 20,83 dollar/månad eller 249,99
dollar/år

UTVECKLARE Waves Audio;
www.waves.com

+ PLUS

- Både StudioRack och StudioVerse är gratis
- Fungerar förträffligt i alla DAW-program vi testat
- Tusentals effektkedjor till ditt förfogande
- Du skapar lätt egna effektkedjor
- Fungerar som VST3-wrapper i både Pro Tools och Logic Pro

- MINUS

- What's not to like?

Waves Audio presenterade för en tid sedan sin StudioRack, en virtuell effektrack där man kunde stoppa in diverse pluggar och skapa egna effektkedjor för att behandla det ljud man spelat in. Nu har man jobbat vidare på det konceptet och presenterar Waves StudioVerse. Vi kollar in...

Tanken är (förstås) att göra vårt arbete som musikkapare en smula lättare. Man har nu dessutom en funktion som kallas StudioVerse åtkomlig inifrån StudioRack, och enkelt uttryckt är det en funktion som gör att man kan plocka fram tusentals olika ljudeffektkedjor genom ett klick (och på ett klick). Varje effektkedja kan även vara en komplett lösning för en mixnings- eller inspelningsuppgift på ett eller flera av dina spår. StudioVerse innehåller också effektkombinationer som är tänkta att passa till alla möjliga olika instrument, stilar, genrer och vokalinslag.

Topproducenter och -mixare har hjälpt till

Utvecklarna hos Waves har tagit hjälp av en mängd olika ljud- och musikkunniga av allra högsta dignitet för att ta fram effektkedjorna i StudioVerse. Här hittar vi Grammyvinnare som Young Guru, Chris Lord-Alge, och Jacquire King, plus massor av andra ljudproffs. Det är människor som hjälpt artister som Beyoncé, Kendrick Lamar, Billie Eilish, Drake, Ed Sheeran, Taylor Swift, Foo Fighters och många fler att skapa sina speciella sound. Och även *du* kan hjälpa till med detta. StudioVerse

Inifrån Waves StudioRack kan man även öppna StudioVerse-funktionen.

”Utvecklarna hos Waves har tagit hjälp av en mängd olika ljud- och musikmänniskor av allra högsta dignitet för att ta fram effektkedjorna i StudioVerse.”

är ett öppet system där du som användare kan bidra med dina egna lösningar för olika inspelnings- eller mixningssituationer. Det där med att allt finns i molnet, du vet...

Och som ytterligare hjälp att hitta den rätta ljudkedjan för just ditt eget mixningsproblem har man även anlitat en form av AI. Man trycker bara på knappen ”Search by Audio” och då lyssnar StudioVerse inbyggda machine-learning på ditt spår och kommer sedan med förslag på vad som ska kunna passa bäst för att förbättra det.

Men låt oss ta det från början...

StudioRack

StudioVerse ingår alltså i Waves plugin StudioRack. Det är därför lämpligt att börja

med att ladda ner och installera StudioRack på ett av följande sätt. Endera använder du Waves Central-appen i din dator (laddas ner från Waves hemsida, om du inte redan har den). I det fallet kommer du vara begränsad till att använda enbart de Waves-pluggar som du redan har licens för inuti StudioRack och StudioVerse (Några har du väl ändå?).

Det andra alternativet är att påbörja en Waves Creative Access prenumeration (de första 7 dagarna är gratis). I det fallet har du två varianter att välja på: Essential eller Ultimate. Och naturligtvis ingår StudioRack med StudioVerse i båda.

Det fjärde alternativet är att ladda ner demoversioner av samtliga Waves-pluggar. På så sätt kan du också prova allaljudkedjor i StudioVerse.

Den varianten innebär inga tidsbegränsningar, men till skillnad mot de tidigare förslagen tystas dina nya pluggar då och då.

Waves Creative Access

Låt oss börja med Waves Creative Access. Den finns i två olika skepnader, Essential eller Ultimate. Waves Essential innehåller över 110 olika pluggar, och då ingår även framtida uppdateringar för de ingående pluggarna. En prenumeration på Waves Essential kostar 12,50 dollar i månaden, eller om du betalar för ett år i taget och betalar i förskott: 149,99 dollar. I det fallet sparar du 29,89 dollar per år. Du får två licenser för att aktivera två olika datorer.

Waves Ultimate innehåller fler än 230 ►

Här har vi laddat in en StudioRack-preset med ett tiotal olika Waves-pluggar.

“Waves Ultimate innehåller fler än 230 olika pluggar (kan det vara det största biblioteket från en och samma utvecklare?).”

- ▶ olika pluggar (kan det vara det största biblioteket från en och samma utvecklare?). Priset för en månatlig prenumeration är 20,83 dollar/månad, och betalar du på årsbasis hamnar du på 249,99 dollar/år, och sparar då en dryg femhundring. Här ingår alltså samtliga Waves-pluggar, och nya kommer till i den takt de presenteras av utvecklaren. Du får även alla uppdateringar ”på köpet” längs vägen. Antalet licenser (2) gäller förstås även för Waves Ultimate. Du kan säga upp din prenumeration när du vill, och båda versionerna har en 7-dagars gratis test-period. Just nu erbjuder Waves också 2 månaders fri åtkomst till samplingsbiblioteket Splice Sounds+ för båda dessa paket.

Waves Essential

Om viskakikaliten närmare på Essential-paketet kan vi berätta att man här hittar pluggar för sångproduktion och mixning i form av Waves

Tune Real-Time, Clarity Vx, Vocal Bender, Vocal Rider, R-Vox och CLA Vocals. Men här finns även den klassiska Renaissance-serien, CR8 Creative Sampler, emuleringar av olika analoga ljudprodukter såsom SSL E-Channel, CLA-76 och Kramer Master Tape, F6 Dynamic EQ, H-Delay, L2, PuigTec EQ:ar och mycket mer. Allt som allt rör det sig idag om 117 olika Waves-pluggar som ingår, och nya kommer att adderas i framtiden.

Dessutom har utvecklarna en speciell avdelning med kreativa effekter som man kallar Gemstones. Dessa finns enbart att tillgå i Creative Access. Samtliga Gemstones adderas efterhand till Ultimate-paketet medan ett mindre antal kommer få plats i Waves Essential.

Waves Ultimate

Waves Ultimate är, som namnet antyder, det ultimata Waves-biblioteket och det innehåller i dagsläget 233 pluggar. Här finns enligt utvecklaren ”alla pluggar du kan tänkas behöva,

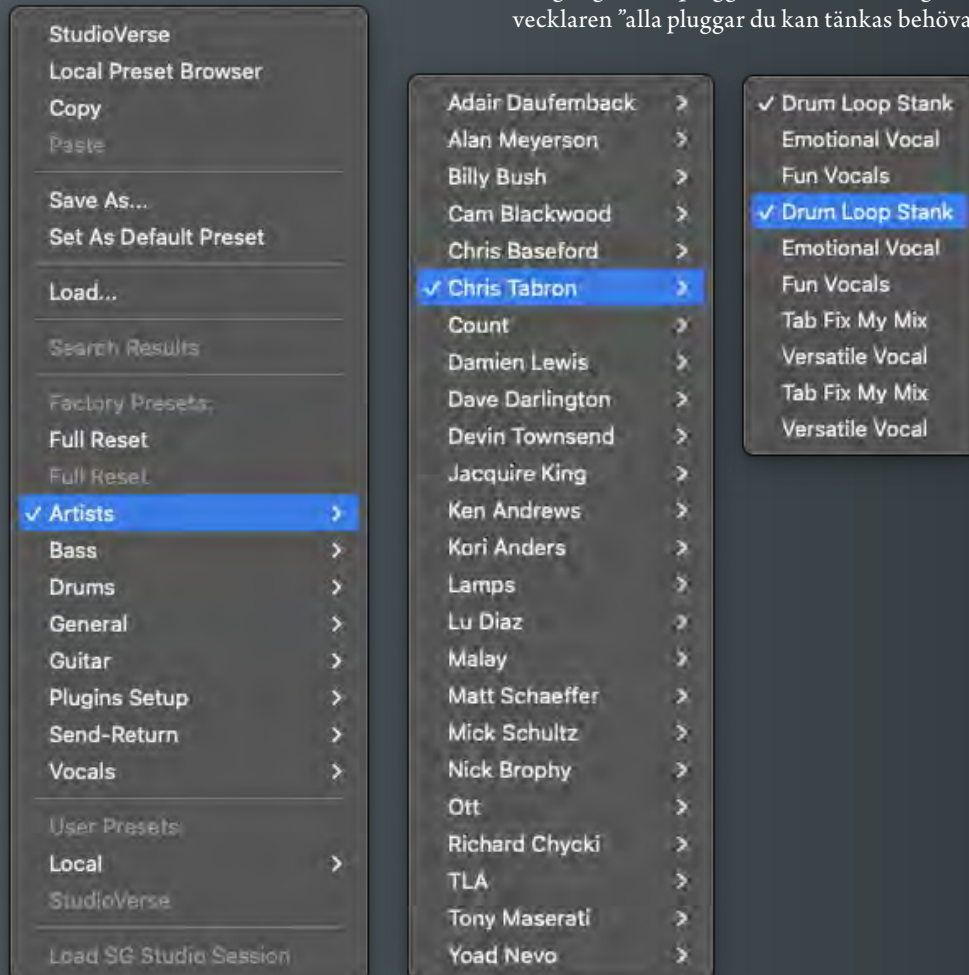
precis när du behöver dem”. Här finns alla populära vokalpluggar, alla analoga modeleringar av mixerbord, reverbplåtar och så vidare. Här finns alla masteringspluggar, EQ:ar, channelstrips, mjukvaruinstrument, rubbet. Och alla nyheter kommer att ingå, inklusive de speciella ädelstenarna bland Gemstones-pluggarna, liksom alla framtida uppdateringar. Och så ingår då förstås StudioRack och StudioVerse.

StudioVerse

För att använda StudioVerse får man först öppna StudioRack som insert på ett spår. Där har man redan från början möjlighet att skapa en tämligen avancerad effektkedja, och den kan bestå av både de Waves-pluggar man har tillgång till och nu även VST3-pluggar från andra tillverkare. Dessa kedjor kan förstås namnges och sparas, men vi kan göra så mycket mer.

Genom att använda StudioVerse får man hjälp att hitta en mängd olika färdiga effektkedjor som skapats av endera en mängd namnkunniga musikproducenter, eller också vanliga enkla musikskapare, som du och jag. Allt man behöver göra är att endera välja bland en mängd olika förslag i en drop-down-meny, eller den fiffigare varianten där man klickar på en knapp som märkts med en vågform (Search by Audio), och som befinner sig alldeles till vänster om StudioVerse-knappen. Detta initierar en kontrolllyssning av den musik som finns inspelad på det valda spåret. Denna lyssning görs av en form av AI som bakats in i programmet. Den är redan tränad på att lyssna på olika musikinstrument och -stilar, så den kan oftast komma med ypperliga förslag på vad som skulle kunna passa för just ditt ljudspår. Och det finns redan tusentals olika effektkedjor under StudioVerse när detta skrivs, och antalet ökar hela tiden.

Skulle det vara så olyckligt att du inte har en licens för någon av de pluggar som ingår i ditt valda förslag – du kanske valt att prenumerera på Waves Essential och en av pluggarna ingår enbart i Waves Ultimate-paketet – då har du två alternativ. Endera finner du dig i att den felande pluggen tystats då och då (kanske inte så praktiskt), eller också väljer du att ersätta pluggen med någon liknande som du faktiskt har licens för. Det kanske är en limiter som du saknar? Då kan du ersätta den med en limiter som du har licens för. Fiffigt va? Det allra finaste i kråksången är nu att det inte heller behöver

Ett stort antal proffs på musiksidan har skapat preset för olika ändamål.

Länkar...

Om StudioVerse:

<https://www.waves.com/studioverse/about>

vara just en Waves-plugg du klämmer in som ersättare. StudioRack och StudioVerse kan även hantera VST3-pluggar från andra tillverkare. Du kanske har en favoritlimiter från Plugin Alliance? Då är det bara att välja den bland alla VST3-pluggar som står till buds. Sedan föreslår jag förstås att du spar din nya variant med ett eget namn så den finns till hands nästa gång du behöver den.

En annan bra detalj är att, eftersom StudioRack fungerar som en så kallad "wrapper" för VST3-pluggar kan man följaktligen använda VST3-pluggar även i DAW-program som inte normalt har stöd för dessa. Som Logic Pro, som annars bara vill hantera AU-pluggar och Pro Tools som vill ha AAX-pluggar. Ännu fiffigare!

Följande producenter/mixare har bidragit med sina effektkedjor:

Andrew Scheps, Manny Marroquin, Chris Lord-Alge, Young Guru, Abbey Road Studios, Lu Diaz, Tony Maserati, Jacquire King, Neal H. Pogue, Knxwledge, Jeff Ellis, Maria Elisa Ayerbe, Mick Gordon, Dave Darlington och Teezio. Plus, som sagt, massor av användare som du och jag.

Sammanfattning

Det är en underbar känsla att sitta och bläddra genom en massa olika färdiga ljudeffektkedjor från världens allra mest framgångsrika producenter och musikkapare. Dessutom har man ju hela tiden valet att låta den inbyggda AI-kraften ta sig an själva valet av effekter och komma med lagom intelligenta förslag.

Känner man att man vill prova att prenumerera på ett paket med pluggar och instrument från ett företag är de båda Waves-paketen riktigt bra alternativ. För en tämligen rimlig summa får man en mängd effekter och mjukvaruinstrument av absolut toppklass.

Jag måste samtidigt dela ut ett extra stort plus för att man inte är tvungen att ha en prenumeration på något av Creative Access-paketen för att StudioVerse ska fungera. Det går utmärkt att använda de Waves-pluggar man redan har licens för, och sedan dryga ut den samlingen med pluggar även från andra företag, så länge de är i VST3-format. Det bästa är ju att man kan kombinera pluggar från olika utvecklare och skapa egna effektkedjor, och spara dessa som färdiga favorit-preset. Hur smidigt som helst!

mm

Så här ser preseten Drum Loop Stank från Chris Tabron ut.

Här har vi tryckt på den blå knappen "Search by Audio" och då lyssnar programmets inbyggda machine-learning på ditt spår och föreslår sedan ett antal olika effektkedjor som kan passa.

Avid Pro Tools Sketch

Gratis skissblock för låtidéer

SYSTEMKRAV För Avid Pro Tools Sketch: iPadOS 16 eller senare

FORMAT Fristående i iPad eller som del av Pro Tools 2023.9

PRIS Sketch för iPadOS är gratis,

likaså Pro Tools Intro;

Pro Tools Artist: 199 euro;

Pro Tools Studio: 589 euro;

Pro Tools Ultimate 1 499 euro

PRENUMERATIONSPRISER

Pro Tools Intro – gratis

Pro Tools Artist 99 euro/år

eller 9 euro/månad

Pro Tools Studio 289 euro/år

eller 29 euro/månad

Pro Tools Ultimate 589 euro/år

eller 99 euro/månad

UTVECKLARE Avid Technology Inc,

www.avid.com

+ PLUS

- Det perfekta ljudskissverktyget
- Oerhört lättjobbat och begripligt
- Erbjuder både SynthCell och PlayCell
- Många bra effekter ingår
- Massor av ljud och loopar ingår
- Kan lätt integreras i Pro Tools
- Gratis!

– MINUS

- Inget

Ett gratisprogram för iPad, som dessutom går att öppna och jobba med i Pro Tools – proffsens favoritprogram – det låter väl som en kul idé? Det tyckte vi också, så vi var tvungna att slå en extra kik!

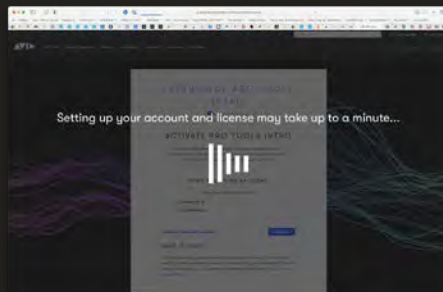
Pro Tools Sketch kom faktiskt som en rätt stor överraskning, på samma sätt som Avids totalvändning när man erkände att det där med att prenumerera på en mjukvara kanske inte passar riktigt alla. Hur man nu än resonerade var både möjligheten att återigen kunna köpa loss Pro Toolsmjukvaran och den helt oväntade gratisappen Sketch precis lika välkomna. Och där tror jag att jag talar för många DAW-användare runt om i världen.

Låt idéerna flöda

”Varje bra låt börjar med en idé, men varje idé kanske inte resulterar i en bra låt.” Ungefär så skrev Avid på sin hemsida i samband med lanseringen av Pro Tools senaste uppdatering 2023.9.0 och den gratisapp för iPad som man passade på att presentera samtidigt. Med Sketch vill man uppmuntra alla musikkare att hitta nya vägar till att skapa musik, kanske speciellt för de som tidigare jobbat mer traditionellt, linjärt i sitt skapande.

Att bygga upp musik på ett mer clip/loop-baserat sätt, med samplingar, korta klipp och loopar har man ju kunnat i många program tidigare; Ableton Live stod väl allra främst i startfältet där, men efterföljarna var också många. Bitwig byggde på ett snarlikt koncept (fniss), och snart dök liknande funktioner upp i både Digital Performer och Logic Pro.

Tanken är väl att det ska vara lättare att

Även Pro Tools Intro är helt gratis.

komma igång med själva låtidéerna om man har lite färdiga byggstenar, som trumljud och olika loopar att börja själva snickrandet med.

Sketch för iOS

Nu kan det kanske upplevas som lite förvånande att Avid *plötsligt* kommer med en sån här app, men tydligen har man jobbat i årtal med att finslipa det här konceptet. Man ville inte komma med något halvfärdigt, och det märker man. Bara en sån sak som att man vill låta alla få Sketch till iPad helt gratis, vittnar om att man tänkt igenom detta ordentligt. Mig veterligt har ingen gjort på det sättet tidigare. Ableton kom ju med en iOS-app för en tid sedan, men deras Note får man vackert betala för, visserligen bara 79 kronor, men ändå...

Jag har själv försökt komma igång med loopbyggandet i både Clips i Digital Performer och Live Loops i Logic Pro, men jag har inte blivit riktigt vän med något av dessa båda DAW-programs loop-hantering. Detta trots att jag gjorde en tämligen seriös test på Ableton Live redan i version 1.0, för denna tidnings räkning. Att istället få börja med låtskissandet i mitt favoritverktyg iPaden känns däremot helt rätt. Det är den man alltid har med sig, och det är den som ligger på mitt nattygsbord, redo när jag alltsomoftast har drömt fram någon låtidé under natten.

Sketch levereras med över 1 GB av färdiga loopar, ljud och effekter. Den kan hantera upp till 16 spår och nästintill oändligt antal ”scenes”. Du har också tillgång till ett antal mjukvaruinstrument redan från start.

Och precis som föregångarna på det här området är Sketch clipbaserat, men man kan lika lätt spela in både MIDI och audiobaserade alster i appen.

Sketch för iOS

Upplägget för Pro Tools Sketch liknar på många sätt de tidigare clipbaserade apparna från konkurrenterna. Man skapar ett antal clips

”Varje bra låt börjar med en idé,
men varje idé kanske inte resulterar i en bra låt.”

Pro Tools + Sketch + transport.

(nästan hur många som helst) och placerar dem i en matris som kan hantera upp till 16 horisontella spår. Vertikalt kan man ordna dessa som ett (stort) antal Scenes, namnge dem, och sedan skapa ett arrangemang genom att dra de olika scenerna i den ordning man vill att de ska spelas upp. Enkelt och prydligt.

Clip kan bestå av en loop, eller en annan audiofil, men det kan också vara ett MIDI-clip som spelar något med hjälp av något av de båda mjukvaruinstrumenten som ingår, PlayCell eller SynthCell. Det första hanterar samplebaserade ljud, det andra är förstås en enkel synt. Båda dessa har funnits i Pro Tools en tid, och du får med 30 instrumentljud för Playcell och fler än 100 preset till den virtuella synthen SynthCell.

Alla loopar anpassar sig automatiskt till den takt och det tempo som du har skapat din Sketch-komposition i. Sketch levereras ju med 1 GB av ljudfiler, loopar och annat, men du kan

även dra in dina egna MIDI- eller audio-loopar, eller spela in endera genom den inbyggda mick-en i din iPad, eller via ett kompatibelt audio-interface (det finns en radda sådana idag). Du kan förstås även välja om du vill använda det keyboard eller de drum-pads som finns i appen, eller om du vill ansluta ett externt keyboard.

Det finns också massor av redigeringsmöjligheter om du vill ändra på det du spelat in, oavsett om det är MIDI eller audio det handlar om. De funktioner som erbjuds är: trim, fade, stretch, reverse och pitch-shift. Du kan på så sätt anpassa dina clip så de passar ditt projekt. Ett clip ska kanske spela 2 takter innan det loopas, ett annat 4 takter, och så vidare.

Mixerdelen

Sketch har även en riktigt trevlig mixerdel. Den har alla de vanliga funktionerna som solo och mute, en volymregel och en panoreringsratt.

Dessutom har Sketch ett gäng inbyggda effekter. Dels har du nio olika insert-effekter i form av chorus, compressor, crunch crusher, delay, EQ, LoFi, multimode filter, reverb och saturation. Men dessutom finns två globala tappningar med reverb och delay. Tänk om man hade haft allt detta sin gamla Portastudio...

När det gäller effekterna erbjuds två olika sätt att hantera eller redigera dessa. Endera kör man via en enkel X/Y-pad (Simple Mode); i fallet med kompressorn har man då Ratio längs ena axeln och Threshold längs den andra. Dessutom tillkommer där en ratt för Drive, en för Output och en för Mix. I advanced Mode får man istället rattar för Ratio, Attack, Release och Threshold. Ungefär detsamma gäller för för övriga effekter.

När man tycker man börjar få fason på låt-idén kan man sedan öppna den i Pro Tools i sin Mac eller PC. ▶

”Alla fyra versionerna [av Pro Tools] kan hantera Sketch-filer, till och med gratisversionen Pro Tools Intro.”

Sketch har en utmärkt MIDI-editering.

Sketch har även en kraftfull mixerdel med en mängd effekter.

► Sketch i Pro Tools

Det färdiga resultatet (ett arrangemang) i Sketch kan man endera exportera som en färdig mix som wav-fil, eller också drar man helt sonika in det i någon av de många Pro Tools-versionerna. Alla fyra versionerna kan hantera Sketch-filer, till och med gratisversionen Pro Tools Intro. Vi bör väl passa på att nämna att Sketch *ingår* i alla nya Pro Tools-versionerna, och du kan även välja att öppna Pro Tools i Sketchläge.

Du kan ha ditt Sketcharrangemang som ett flytande fönster i Pro Tools och endera jobba vidare med där, eller – och det är nu det roliga börjar – synka Sketch till Pro Tools och lägga till eller spela in precis det du vill i Pro Tools. Det kan ju till exempel röra sig om sångpålägg, långa instrumentalsolon, eller andra seriella ljud- eller MIDI-filer som inte funkar så bra i clipformatet.

Du kan också välja att helt sonika dra in enbart de clip du vill använda, eller hela arrangemanget, i Pro Tools, och jobba vidare där. Hur du än väljer att göra, känns hela förfarandet enormt spännande och lustfyllt, precis som musikskapande ska vara.

En annan välkommen nyhet i Pro Tools 2023.9

Den stora nyheten – i alla fall utifrån mitt perspektiv – är förstås Sketch men det är strid på kniven om en annan positiv överraskning. Det är att man nu återigen kan köpa loss Pro Tools med en så kallad ”evig licens” (perpetual license), om man föredrar detta framför en prenumeration.

Prenumerationspris på de olika Pro Tools-versionerna:

- Pro Tools Intro – gratis
- Pro Tools Artist 99 euro/år eller 9 euro/månad
- Pro Tools Studio 289 euro/år eller 29 euro/månad
- Pro Tools Ultimate 589 euro/år eller 99 euro/månad

Vill man istället ha en ”perpetual license” kostar den för Pro Tools Artist 199 euro, för PT Studio 589 euro och för PT Ultimate 1 499 euro. Det som främst skiljer de olika versionerna åt

Länkar...

Så här jobbar du med Pro Tools Sketch iPad:

<https://youtu.be/yB2qOPqbBkY?si=d2aOSQXmT4GJEDHN>

Och så här kan man använda Sketch i Pro Tools:

<https://youtu.be/h9N5EulzdC0?si=l9b4R-lcJYptHNcg>

Här kan du ladda ner Sketch för iPadOS:

<https://apps.apple.com/us/app/pro-tools-sketch-make-music/id1575696997>

är dels hur många pluggar man får tillgång till, och dels hur många MIDI-, instrument-, respektive ljudspår man kan hantera. I samtliga versioner ingår dock stöd för Sketch.

Gratisversionen Pro Tools Intro hanterar 8 vardera av MIDI-, instrument-, och ljudspår. I Artist erbjuds man 32 ljud- och instrumentspår och 64 MIDI-spår. Studioversionen hanterar 512 ljud respektive instrumentspår, och 1 024 MIDI-spår, medan Pro Tools Ultimate klarar av lika många MIDI- och instrumentspår, men här kan man hantera upp till 2 048 ljudspår(!). Sen skiljer sig de olika versionerna även vad gäller hur många spår man kan spela in samtidigt. Här beror det i viss mån även på vilken hårdvara man har. Gratismodellen kan spela in 4 samtidiga spår, och sen ökar det på upp till som mest 192 spår på samma gång med värstinghårdvaran HDX i Pro Tools Ultimate.

Och du kan alltid ladda ner den fulla versionen av Pro Tools och testköra den upp till 30 dagar. Inte illa!

Sammanfattning

Med Pro Tools Sketch känns det verkligen som att Avid har lyssnat på alla moderna ljud- och musikkreatörer. Utvecklarna beskriver det också som ”en viktig utökning av arbetsflödet för musikkapande i Pro Tools”, och vi håller gärna med. Med sina 16 spår och obegränsat antal scener är det onekligen ett förstklassigt skissverktyg – speciellt för de tillfällen när man inte har tillgång till alla sina andra musikverktyg.

Sketch har även begåvats med en mixerdel, plus en mängd olika effekter och redigeringsmöjligheter. Du kan dessutom både spela egna små slingor med de inkluderade PlayCell- eller SynthCell-modulerna, och – om du har behovet – även ladda in egna loopar i Sketch. Sen kan vi inte nog poängtera det sömlösa sätt som man kan integrera sina arrangemang från Sketch i sitt vanliga Pro Toolsflöde. Hela hanteringen av Sketch känns oerhört intuitiv, och hyser man den minsta tvekan, finns utmärkta undervisningsvideor där man visar hanteringen.

Och så det sista och starkaste argumentet för att ladda ner Sketch för iPad: Det är gratis!

mm

Även på Audiosidan kan man editera en hel del.

Och här har vi de avancerade styrdonen i EQ-delen.

MUSIKER
MUSIKPRODUKTION
SINGER/SONGWRITER
SÅNG – POP, ROCK & SOUL

Sök nu till höstens starter!
www.kulturama.se/utbildningar
Nordens största skola för estetiska utbildningar

JB INREDNINGAR
RACKSKÅP – STUDIOMÖBLER

WWW.JBMUSIK.SE | TFN 0470-845 78

För ljudproffs i jakt på framtidens teknik

Monitor Roadshow är Nordens största turnerande B2B-mässa för yrkesverksamma inom den audiovisuella branschens alla delar, inklusive **ljudtekniker** och **musikproducenter**, med fokus på mötet, tekniken och affärer.

Malmö | 8 april
Göteborg | 9 april
Stockholm | 11 april
Bergen | maj
Trondheim | maj
Oslo | maj
Tammerfors | 21 maj
Åbo | 22 maj
Helsingfors | 23 maj
Umeå | 12 november
Sundsvall | 13 november
Borlänge | 14 november

monitor
RoadShow

www.monitorroadshow.se

För annonsering i Gallerian, kontakta: Björn Hansen
bjorn@hansenforlag.se • 031-775 65 51

**Scott Gorham -Thin Lizzy| Dregen
Fredrik Thordendal | Kalle Moraeus
Chrissie Hynde | Moneybrother | Hagström
Claes Yngström | Ibanez | Ran | Mayones
Conklin Guitars USA | .strandberg***

www.lundgren.se

Lundgren
guitar pickups

London 12a Kit
6.995,- inkl. moms

**Rätta till akustiken
i ditt studiorum!**

PRIMAACOUSTIC
www.arva.se

**CD mastering/pressning
STEM remix (AI)**

★IZOTOPE ★WAVES
★HOFA ★ACON DIGITAL

AUDIOMIX

Verksam i Ö-vik sen 1995
audiomix@telia.com | 0730812159
www.audiomix.se

**Boken om
liveljud**

LIVELJUD

Ljudtekniker/Producentlinjen

konst & kultur
utbildning

**Söker du den bästa utbildningen
inom musik och musikproduktion?**

- Kreativ yrkesutbildning 2 år
- Ljudteknik & musikproduktion
- Musik & låtskrivning
- CSN
- Öppet Hus 18/2 & 26/5
- Kursstart 2/9 2024

studioblue.se
info@studioblue.se

**MM BLIR HELT DIGITAL
OCH GRATIS FÖR ALLA!**

Nu kan du läsa alla nummer från 2010 och framåt helt gratis. Det enda du behöver göra är att följa några enkla steg:

- Gå in på: www.paperton.com
- Tryck på Läs tidning digitalt
- Skapa ett konto
- Ladda ner appen Musikermagasinet
- Logga in på papertonkontot

När du har skapat konto och är inloggad klicka på gubben uppe i högra hörnet

- Klicka på Aktivera kampanjkod
- Fyll i kampanjkod: MM2023

Du hittar också MM på den digitala prenumerationstjänsten Readly.

Readly **PAPERON**

Available on the **App Store** **ANDROID APP ON Google play**

EN EPOK GÅR I GRAVEN

Det började år 1978. Efter en musikkariär på 70-talet som tyvärr fick avslutas på grund av diskbråck, föddes idén att starta en tidning för musikälskare. På den tiden fanns endast engelskspråkiga publikationer. Det första numret såg dagens ljus i oktober 1978, tryckt helt i svartvitt på Kinna tryckeri. Genom åren har vi bevittnat en otrolig teknikutveckling inom musikbranschen, något som varit både spännande och inspirerande att följa. Våra skribenter har genomfört ett imponerande antal tester, uppskattningsvis runt 3 000, och dessutom genomfört ett stort antal intervjuer med både kända och okända musiker.

Att driva en tidning är en utmaning, det är allmänt känt. Vi har aldrig erhållit något statligt stöd eftersom Musikermagasinet inte anses tillräckligt kulturellt, vilket innebär att vi har varit helt beroende av våra prenumeranter och annonsörer. Utan er hade vi inte kunnat fortsätta vår verksamhet i över 45 år, tack till er alla!

Men nu är det slut. Ingenting varar för evigt, även om man kan hoppas på mirakel.

Med vänliga musikhälsningar
Björn Hansen, grundare av Musikermagasinet
Lena Hansen, medvisionär och den evigt trygga hamnen

Schecter Lundgren

Schecter har valt Lundgren på alla sina Banshee modeller. Från fabrik sitter våra M6 och M7 som standard.

M6

M7

M8

lundgrenpickups.com

Lundgren
guitar pickups